

ክዲስ ዘመን

ረቡዕ 81ኛ ዓመት ቁጥር 229 ሚያዝያ 19 ቀን 2014 ዓ.ም ጥጋ 10.00 ብዕራችን ለኢትዮጵያ ህዳሴ ይተጋል!

ደርባ ሚድያ ሲሜንት ኃ/የተ/የግል ማህበር

በልዩ የደርባ ሲሜንት መስመር 8688 ወይም
 - 0111 26 26 27 - 0922 11 53 24/26
 - 0111 26 26 28 - 0922 72 74 48/49
 - 0111 26 26 29 - 0922 72 38 70
 - 0111 26 26 30 - 0922 72 38 72
 ፋክስ:- 0111 26 23 45 እና
 0111 26 23 18

ይዘትን
 ደረጃቸውን ጠብቀን የምናመርታቸውን ጥራት ያላቸው የሲሜንት ምርቶች ቤትም ወይም ፕሮጀክትም ደጃፍ ላይ ያለውጣ ውረድ በደርባ ትራንስፖርት ኃ.የተ.የግ.ማ አማካይነት እናቀርባለን።

177 ዛሬ እንሥራ

ፎቶ:- እዮብ ተፈሪ

የአገራዊ ምክክር ኮሚሽን የቅድመ ዝግጅት ሥራ አበረታች መሆኑን ምክር ቤቱ ገለጸ

አዲስ ገረመው

አዲስ አበባ፡- የአገራዊ ምክክር ኮሚሽን ከተቋቋመበት ጊዜ ጀምሮ እያከናወነ ያለው የቅድመ ዝግጅት ሥራ ታሪካዊውን አገራዊ ጉዞ ሊያሳካ የሚችል አበረታች ሥራ እንደሆነ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አስታወቀ።

የኢትዮጵያ አገራዊ የምክክር ኮሚሽን የተግባርና አቅድ ዘገባ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አመራሮችና የቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢዎች አቅርቧል። በመድረኩም የሕዝብ እንደራሴዎች ኮሚሽን ባለፉት ሁለት ወራት ያካሄዳቸው የቅድመ ዝግጅት ተግባራት አበረታች መሆናቸውን ገልጸዋል። ይህም ለአገሪቱ ዜጎች ተስፋ

ሰጪና የታሰበውን አገራዊ ታሪካዊ ጉዞ ለማሳካት የሚያስችል ጅምር እንደሆነ አመላክተዋል። ኮሚሽኑ ከተቋቋመበት ጊዜ ጀምሮ የቅድመ ዝግጅት ምዕራፍ፣ የዝግጅት ምዕራፍ፣ የምክክር ሂደት ምዕራፍና የምክክር ውጤቶች መተግበሪያ ምዕራፍ በሚል ሂደቶችን የአገራዊ ምክክር ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

BLESS
 Agri Food Laboratory Services

BLESS AGRI FOOD LABORATORY SERVICES

LABORATORY TESTING SERVICE

House of Quality!

+251 978 81 62 54 / 58
 +251 116 67 92 27
 www.blesslaboratory.com

ፎቶ:- ጸሐይ ገገሤ

«የረመዳን ወር ቀሪ ቀናትን በመረዳዳትና በመከባበር ማሳለፍ ይገባል»

ሹህ መሐመድ ሲራጅ የኢትዮጵያ እስልምና ጉዳዮች ዑሎማ ምክር ቤት አባልና የሰላምና እርቅ ዘርፍ ኃላፊ

ዘላለም ገዛው

አዲስ አበባ ፡- የእስልምና እምነት ተከታዮች የረመዳን ወር ቀሪ ቀናትን የተጎዱ ወገኖችን በመርዳትና በመተሳሰብ ማሳለፍ እንደሚገባቸው የኢትዮጵያ እስልምና ጉዳዮች ዑሎማ ምክር ቤት አባልና የሰላምና እርቅ ዘርፍ ኃላፊ ሹህ መሐመድ ሲራጅ ገለጹ።

ሹህ መሐመድ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ የረመዳን ወር ቀሪ ጊዜያትን የተቸገሩትን በመርዳት፣ በመከባበርና በመተሳሰብ ማሳለፍ ይጠበቃል። በተለያዩ አካባቢዎች የተጎዱ የኅብረተሰብ ክፍሎችን በመርዳትና በመደገፍ ማሳለፍ ያስፈልጋል።

«የረመዳን ወር ቀሪ ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል»

ፎቶ:- ሐዳሽ ስብርሃ

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት በአንጋፋ ደራስዎን ስም ያሰባሰባቸውን 5 ሺህ መጽሐፍት ለአብሮት ቤተመጻሕፍት አስረከበ

ገትነት ተስፋማርያም

አዲስ አበባ፡- የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት በአንጋፋ ደራስዎን ስም ያሰባሰባቸውን ከአምስት ሺህ በላይ

መጽሐፍት ለአብሮት ቤተመጽሐፍት አስረከበ። በሃገር አቀፍ ደረጃ ለአብሮት ቤተ መጽሐፍት የሚውል የአንድ ሚሊዮን መጽሐፍት ማሰባሰብ ዘመቻ ሊጀምር

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ኢቭ
 የሴቶች ንፅህና መጠበቂያ

0911113801 0911176500

ስኢድ በዓል ወደአገራቸው የሚገቡ ዲያስፖራዎች መጽሐፍትን ይዘው እንዲመጡ ጥሪ ቀረበ

ገትነት ተስፋማርያም

አዲስ አበባ፡- ከኢድ እስከ ኢድ አገራዊ ጥሪን ተከትለው ወደአገራቸው የሚገቡ ዲያስፖራዎች የተለያዩ መጽሐፍትን ይዘው እንዲመጡ የአዲስ አበባ የባህል፣ ኪነጥበብና ተረጓጎም ቢሮ ጥሪ አቀረበ። የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት በተቋሙ በተለያዩ ጊዜ ባገለገሉ አንጋፋ ደራስዎን ስም ያሰባሰባቸውን አምስት ሺህ መጽሐፍት ለአብሮት ቤተመጽሐፍት ባስረከበበት ወቅት የተገኙት ዶክተር ሂሳብ ለኢድ በዓል ወደአገራቸው የሚገቡ ዲያስፖራዎች መጽሐፍትን ይዘው እንዲመጡ ጥሪ አቅርበዋል።

በወቅቱ ዶክተር ሂሳብ፣ ከኢድ እስከ ኢድ የተሰኘውን አገራዊ ጥሪ ተከትሎ በርካቶች ለአገራቸው

ስኢድ በዓል ወደአገራቸው... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

አዳማ ቆርቆሮ ፋብሪካ
ADAMA STEEL FACTORY

ግለሰብ ከ3 ቆጥሮ -15 ቆጥሮ

የብረት ገደብ ጌጋ መደባኛ ከልሞ

0940 505050/0940 606060/0940 909090/0940 808080/0920 656565

HAST ENTERPRISE
 Your Reliable Supplier of Steel!

Mobile: +251 911 731470, +251 911731472

የውጭ ምንዛሪ ድርሻን በተመለከተ የወጣው መመሪያ በወጪ ንግድ ላይ አሉታዊ ተፅእኖ አሳድሯል

-ባለሀብቶች

• አምራች ተቋማት የውጭ ምንዛሪ አጠቃቀማቸውን በተመለከተ ትክክለኛ መረጃ ሊያቀርቡ ይገባል

-የግብርና ሚኒስቴር

በግርማቸው ጋሻው

አዲስ አበባ፡- ባለሀብቶች ወደ ሃገር ውስጥ በሚያስገቡት የውጭ ምንዛሪ ገቢ ላይ የተደረገው አዲሱ የክፍፍል ቀመር ማሻሻያ ወደ ውጭ በሚላኩ የግብርና ምርቶች ጥራትና ዓለም አቀፍ ተወዳዳሪነት ላይ አሉታዊ ተፅእኖ ሊያሳድር እንደሚችል በአባባና ፍራፍሬ አምራችና ላኪነት ላይ የተሰማሩ ድርጅቶች ተናገሩ። የግብርና ሚኒስቴር በበኩሉ አምራች ተቋማት የውጭ ምንዛሪ አጠቃቀማቸውን የሚያመለክት ትክክለኛ መረጃ ለመገንጠል ሊያቀርቡ ችግሩን በጥናት መመለስ ይቻላል ብሏል።

ባለ ተርጉሙ የአባባ ምርቶችን ወደ ውጭ በመላክ የሚታወቀው አባባ ምርት ለሀገር ጋራ ላይ የተወሰነ የግል ማኅበር የኢትዮጵያ ቢሮ አስተባባሪ ናቸው። አሳቸው ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደተናገሩት፤ የውጭ ምንዛሪ ድርሻን በተመለከተ የወጣው መመሪያ በውጭ ንግድ የተሰማራ ማንኛውም ነጋዴ ካገኘው 20 በመቶ የሚሆነውን ዶላር ለራሱ እንዲጠቀም የሚፈቅድ ሲሆን ቀሪውን 80 በመቶ የሚሆነው በኢትዮጵያ ብር ተመንዝር ለባለሀብቱ እንዲሰጥ ያስገድዳል።

በዚህ ሕግ ምክንያት ድርጅቱ ጥራት ያላቸውን የአባባ ምርቶችን ለማምረት ከውጭ በሚያስገባቸው የማዳበሪያ፣ ኬሚካልና ሌሎች ግብአቶችን በበቂ መጠን ለማስገባት እንደተቸገረ አቶ ባለ ያስረዳሉ። ይህ በዚህ ከቀጠለ ድርጅቱ በዓለም አቀፍ ደረጃ የሚኖረው ተወዳዳሪነት ቀንሶ ወደ ሃገሪቱ ሊያስገባ የሚችለው የውጭ ምንዛሪ በዚያው ልክ ሊቀንስ እንደሚችል ስጋታቸውን ይገልጻሉ።

ቀደም ሲል የነበረው አዋጅ 30 በመቶ የሚሆነውን ዶላር ለባለሀብቱ የሚሰጥ የተሻለ እንደነበር ያስታውሱት ባለሀብቱ፣ አዲሱ መመሪያ እንዲስተካከል

በአባባና ፍራፍሬ አምራች በኩል ያላሰለሰ ጥረት እያደረጉ እንደሆነም ተናግረዋል። አዲሱ የዶላር ክፍፍል ቀመር መመሪያ በአትክልትና ፍራፍሬ ዘርፍ ለተሰማሩ ባለሀብቶች ተግዳሮት እየፈጠረ ስለመሆኑም አንስተዋል። የአብዮት ምርት ላይ አሉት በመጨመር ወደ ውጭ የመላክ ሥራ ላይ የተሰማሩ ሰንሸጫ ማጥፋቶቻቸውን ለማስቀመጥ የተወሰነ የግል ድርጅት ሥራ አስኪያጅ ጁስት ሄጅ የአቶ ባለን ሃሳብ ይጋራሉ። ይህ አይነቱ መመሪያ በተለይ ለአምራችና ላኪ ባለሀብቶች ተግዳሮት እንደሆነ መንግሥትም የሚገነዘበው ይመስለኛል ያሉት አቶ ጁስት፤ ይህ ጊዜያዊ እርምጃ ይሆናል ብዬ አስባለሁ። ምክንያቱም ከባንኮችና ከቢዝነሱ የሚደርስባቸው ጫና ይህንን ለቀላሉት ይቻላል ይላሉ። ነገር ግን በኢትዮጵያ ያሉ አብዛኛዎቹ ነጋዴዎች በጥናት ስለሆኑ እና ሌሎች ሽቀጦች ወደ ውጭ በመላክና ወደ ሃገር ውስጥ ለሚያስገቡት እቃ ዶላር ለማግኘት የሚጥሩ ናቸው ብለዋል።

ጉዳዩን በተመለከተ ምላሽ የሰጡት በግብርና ሚኒስቴር በሆርቲካልቸር ኢንቨስትመንት ዘርፍ የኤክስፖርት ድጋፍና ክትትል ዳይሬክተር መኮንን ሰሎሞን መንግሥት የወሰደው ይህ እርምጃ ጊዜያዊ ነው። ችግሩ በተግባር በሚታይበት ጊዜ እየተነሳ ያለውን ቅሬታ ወይም አቤቱታ ትክክለኛነት በጥናት ማጣራትና ምላሽ መስጠት እንደሚገባም ገልጸዋል። የአባባ አምራች ተቋማት ራሳቸው የውጭ ምንዛሪ አጠቃቀማቸውን በተመለከተ መረጃ መስጠት አለባቸው። ከአትክልትና ፍራፍሬ አምራችና ላኪዎች ማኅበርም በቂ መረጃ እየቀረበልን አይደለም። ከዚህ አንጻር አንዳንድ ቅሬታዎች ሊፈጠሩ ይችላሉ። ትክክለኛ መረጃ ቢገኝ አማራጭ መፍትሔ ማፈላለግ ይቻላል ሲሉ አቶ መኮንን አስረድተዋል። አዲሱ አዋጅ በብሔራዊ ባንክ ወጥቶ ከባለፈው ጥር 28 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ ሥራ ላይ መዋሉ ይታወቃል።

ዶክተር ሌገሽ ተስፋዬ

አካል ጉዳተኞች በተደራጀ መንገድ የሚያካሂዱት ትግል አድልዎና መገለጫ እያስወገደ ነው

ሙሳ ሙሐመድ

አዲስ አበባ፡- አካል ጉዳተኞች በተደራጀ መንገድ የሚያካሂዱት ትግል አድልዎ እና መገለጫ እያስወገደ መምጣቱን የሴቶች ማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ገለጸ። በ25ኛው የአካል ጉዳተኞች ፌዴሬሽን የምሥረታ ክብረ በዓል የተገኙት የሴቶች እና ማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር ዶክተር ሌገሽ ተስፋዬ፣ አካል ጉዳተኞች የሚያካሂዱት ትግል ሲደርስባቸው የነበረውን አስከፊ የአድልዎ መገለጫ እያስወገደ መምጣቱን አመልክተዋል። በአካል ጉዳተኞች ላይ ሲደርሱ የነበሩት የመገለጫ አድልዎ ተግባራት ስፍራቸውን ለአኩሪ አድል እየለቀቁ ይገኛሉ። ለዚህ ውጤት መገኘት የአካል ጉዳተኞች በተደራጀ መንገድ መንቀሳቀሳቸው በመሆኑ ይበል የሚያሰኝ ነው። ተግባሩም ተጠናክሮ ሊቀጥል ይገባል ሲሉ ተናግረዋል።

ማንኛውም ሰው ከውልደት እስከ ሁለተኛው ድረስ በማይክር ሰከንዶች ውስጥ የአካል ጉዳት ሊከሰት ይችላል። ከሰከንዶች ለሰከንዶች ሊፈጠር የሚችል በመሆኑ ጉዳዩን የጋራ አድርጎ ከሰከንዶች ያስፈልጋል። ጉዳዩን ለአካል ጉዳተኞች ብቻ ሊተወጥስ ሊገፋ እንደማይገባውም ዶክተር ሌገሽ ተናግረዋል።

ለአካል ጉዳተኞች ቅድሚያ የሚሰጥ አካታችነት ያለው አሠራርም በየተቋማቱ ጎልቶ ሊወጣ እንደሚገባ በማመልከትም፤ የአካል ጉዳተኞች መብት፣ ጥቅምና ተሳትፎ እንዲከበር የሚደረገው ጥረትም ተጠናክሮ ሊቀጥል እንደሚገባውም ነው የጠቆሙት።

አካል ጉዳተኞች ለዘመናት ከተሳተፈና ተጠቃሚነት ተገፍተው እንደኖሩ ያስታውሱት ሚኒስትሩ፤ መብትና ጥቅምቻቸውን ለማክበርም መንግሥታት፣ የአካል ጉዳተኛ ማኅበራትና አካል ጉዳተኞች፣ የሲቪል ማኅበራት ድርጅቶችና ማኅበራት እየተሻሻሉ የመጡ ሕጎችን እየተገቡ እንደሚገኙ አመልክተዋል።

በጎጂ ልማድ፣ በተዘጋጅ አመለካከት፣ በአግላይ ሕግጋትና በመልካም አስተዳደር እውነት የተነሳም አካል ጉዳተኞች ተጋፍጠውት የነበረው ችግር ውስብስብና ለዘመናት ትውልድ የተቀበለው ዘርፈ ብዙ መከራ እየገፉ አሳልፈዋል ብለዋል።

ይህ አስከፊ ገጽታ እንዲቀየርም በመንግሥታት፣ በአካል ጉዳተኛ ማኅበራትና በአካል ጉዳተኞች፣ በሲቪል ማኅበራት ድርጅቶችና በአጠቃላይም በማኅበራት በኩል እየተደረገ ባለው ጥረት ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ተጨማሪ ለውጥ መታየት መጀመሩን ተናገረዋል።

25ኛው የአካል ጉዳተኞች ፌዴሬሽን ምስረታ “ጉዟችን ይቀጥላል” በሚል መሪ ሐሳብ ተከብሯል። በዓለም አቀፍ ከአንድ ቢሊዮን በላይ አካል ጉዳተኞች፣ በኢትዮጵያ 20 ሚሊዮን የሚጠጉ ዜጎች ከተለያዩ ዓይነት የአካል ጉዳት ጋር እንደሚኖሩ መረጃዎች ያመለክታሉ።

ፊቼ ጨምበላላ ሰላም፣ አንድነትና ፍቅርን ለማጠናከር ያለውን እሴት ጠብቆ በድምቀት እንደሚከበር ተገለጸ

በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡- ፊቼ ጨምበላላ የሃገርን ሰላም፣ አንድነትና የእርስ በእርስ ፍቅርን ለማጠናከር ያለውን እሴት ጠብቆ በልዩ ድምቀት እንደሚከበር የሲዳማ ክልል ምክር ቤት ዋና አፈ-ጉባኤ ፋንታዬ ከበደ አስታወቁ።

የሲዳማ ብሔር የዘመን መለወጫ የፊቼ ጨምበላላ በዓል አስመልክተው ዋና አፈ-ጉባኤዎ የአንኳን አደረገችሁ መልዕክት አስተላልፈዋል።

በዚህ መልዕክታቸው፤ የሲዳማ የዘመን መለወጫ በፈጣሪ እርዳታ ዘመን የሚሻገሩ ዜጎች በጋራ ፈጣሪያቸውን የሚያመሰግኑበት የፍቅርና የአንድነት በዓል ነው ብለዋል።

በዓሉ በሚከበርበት ወቅት ከሰውን እስከ እንስሳት እንዲሁም ለአጽዋትና አራዊቶች ጨምሮ ከፍተኛ ጥንቃቄ የሚደረግበት ሥነ-ሥርዓት መሆኑን አንስተዋል።

አባቶች በ“ቁጣላ” ሴቶችና ልጃገረዶች “ሆሬ” ወጣቶችና ልጆች በ“ፋሮ” በነጻነት የሚባርቁበትና በጋራ የሚጫወቱበት ባህላዊ ክንዎኔ እንደሆነ ጠቅሰዋል።

በዚህም የወደፊት አንድነታቸውን እያጠበቁና እያጠናከሩ እንዲሄዱ የሚያደርግ የበዓል አከባባይ ሥርዓት ነው።

ዋና አፈ-ጉባኤዎ እንዳብራሩት፤ በዓሉ የብሔሩ ተወላጆችና ሌሎችም በአደባባይ አብሮ በመብላት

የሲዳማ ክልል ምክር ቤት ዋና አፈ-ጉባኤ ፋንታዬ ከበደ

በመጨረሻ እርስ በእርስ እየተሞጋጋሱትና ፈጣሪን እያመሰገኑ የሚያከብሩበት ነው። ባለፉት ሁለት ዓመታት በኮሮና ምክንያት በአደባባይ ሳይከበር ማለፉን አስታውሰዋል። አሁን ላይ ችግሩ በመቃለሉ በአደባባይ በተለያየ

ትዕይንት ለማክበር ዝግጅት መጠናቀቁን ገልጸዋል።

ፊቼ ጨምበላላ የሃገርን ሰላምና አንድነት እንዲሁም በዜጎች መካከል እርስ በእርስ ፍቅርን ለማጠናከር ያለው እሴት ጠብቆ መልኩ በልዩ ድምቀት እንደሚከበር አስታውቀዋል።

የተጣሉት ሁሉ የሚታረቁበት፣ ከቁምና በቀል የሚነጹበት የነገዶቹን ተስፋና ሰላም የሚያጸኑበት የጋራ በዓል መሆኑን ተናግረዋል።

በዓሉ በሰላም እንዲከበር ለማስቻል ዝግጅት መደረጉን ጠቅሰው፤ እያንዳንዱ ነዋሪ አካባቢውን እየጠበቀ ሂደቱ የተሳካ እንዲሆን የድርሻውን እንዲወጣ መልዕክት አስተላልፈዋል።

በተለይም በዜጎች መካከል ፍቅርና አንድነት እንዲሁም የሥራ መነሳሳትና ብሔራዊ መግባባት ከፍ ብሎ የሚያታይበት በዓል እንዲሆን መልካም ምቹታቸውን ገልጸዋል።

በሚያዚያ 20 እና በ21 በተለያዩ ዝግጅቶች በሚከበረው የፊቼ ጨምበላላ በዓል ላይ የሁሉም ክልሎችና ከተማ አስተዳደሮች ተወካዮችና አፈ-ጉባኤዎች ጨምሮ የተለያዩ አንግዶች እንደሚታደሙ ይጠበቃል።

የፊቼ ጨምበላላ በዓል በተባበሩት መንግሥታት የትምህርት፣ የሳይንስና የባህል ድርጅት (ዩኔስኮ) በዓለም ቅርስነት ከተመዘገበ ስድስት ዓመታትን ማስቆጠሩ ተመልክቷል።

በሱማሌ ክልል በተከሰተው ድርቅ:-

- ሶስት ነጥብ ስድስት ሚሊዮን ሕዝብ ስምግብ እጥረት ተደርጓል
- አንድ ነጥብ አምስት ሚሊዮን የቁም እንስሳት ሞተዋል
- ሁለት ሺ 305 ትምህርት ቤቶች ተዘገተዋል

ሞገስ ተስፋ

አዲስ አበባ:- በሱማሌ ክልል በተከሰተው ድርቅ ምክንያት ሶስት ነጥብ ስድስት ሚሊዮን ሕዝብ ስምግብ እጥረት መዳረጉን እና ሁለት ሺ 395 ትምህርት ቤቶች በክፍለና ሙሉ በሙሉ መዘጋታቸውን የክልሉ አደጋ ስጋት ሥራ አመራር ቢሮ ገለጸ።

የክልሉ ምክትል ቢሮ ኃላፊ ሳዲቅ አብዱልቃድር ከሊፍ በተለይ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ በክልሉ የተከሰተው ድርቅ በርካታ የክልሉ አካባቢዎችን ጎድቷል። በባለፈው 2013 ዓመት የመኸርና የበልግ ወቅቶች በቂ ዝናብ ባለመገኘቱ ሶስት ነጥብ አምስት ሚሊዮን የሚሆን ሕዝብ ለመጠጥ ውሃ እጥረት፤ ሶስት ነጥብ ስድስት ሚሊዮን የሚሆኑ ሕዝብ ደግሞ ለምግብ እጥረት ተዳርገዋል።

እንደ አቶ ሳዲቅ ገለጹ፤ ለክልሉ ሕዝብ መሠረታዊ ሀብት የሆኑ አንድ ነጥብ አምስት ሚሊዮን የሚሆኑ የቁም እንስሳት ሞተዋል። በዚህም ምክንያት ከአምስት ዓመት በታች ጡት የሚያጠቡ እናቶች ለአልሚ ምግብ እጥረት ተዳርገዋል።

ድርቁ ባስከተለው ጉዳት ሁለት ሺ 305 ትምህርት ቤቶች በክፍለና ሙሉ በሙሉ መዘጋታቸውን የገለጹት ምክትል ቢሮ ኃላፊው፤ ከግማሽ ሚሊዮን በላይ የሚሆኑ ተማሪዎች ከትምህርት ገቢታቸው ውጭ ሆነዋልም ብለዋል።

ለድርቁ ምላሽ ለመስጠት በተከናወኑ ተግባራት እስካሁን በአስር ዞኖች በ84 ወረዳዎች ሁለት ነጥብ ስምንት ሚሊዮን ለሚሆን ሕዝብ በቦቴ አማካኝነት የመጠጥ ውሃ ማድረስ ተችሏል።

አንድ ነጥብ ሶስት ሚሊዮን ለሚሆነው ሕዝብ ደግሞ በመንግሥት በጀትና በተለያዩ ክልሎችና ረጅም ድርጅቶች አማካኝነት ምግብ እንዲደርስ መደረጉን አቶ ሳዲቅ

አቶ ሳዲቅ ስበዳድር ክሊር

ተናግረዋል። ድርቁን ለመቋቋም ክልሉ የመስኖ ልማት ሥራ አቅድ ነድፎ እየሠራ መሆኑን የገለጹት ምክትል ቢሮ ኃላፊው፤ ድርቁ ካደረሰው ጉዳት አንጻር እየተደረገ ያለው ድጋፍ አነስተኛ ነው።

በክልሉ በአሁኑ ጊዜ ድጋፍ እየተደረገ ያለው ለሁለት ነጥብ ስምንት ሚሊዮን ሕዝብ ሲሆን ድጋፍ ከሚሹ የኅብረተሰብ ክፍሎች አንጻር በቂ አይደለም። ሕዝቡን ለመደገፍ ከክልሉ አቅም በላይ በመሆኑ የፌዴራል መንግሥትን ጨምሮ የውጭም ሆነ የአገር ውስጥ ረጅም ድርጅቶች፤ ማኅበራትና ሌሎች በጎ አድራጊዎች የክልሉ ሕዝብ ያለበትን ነገራዊ ሁኔታ በመረዳት ምግብ ነክና ምግብ ነክ ያልሆኑ ቁሳቁሶችን ድጋፍ እንዲደርጉም ጥሪ አቅርበዋል።

የፊቼ ጨምበላሳ በዓል በሰላም እንዲጠናቀቅ በቂ ዝግጅት መደረጉን የከተማዋ ፖሊስ መምሪያ ገለጸ

መዓዛ ማሞ

አዲስ አበባ:- የፊቼ ጨምበላሳ የሲዳማ ዘመን መለወጫ በዓል በሰላም እንዲጠናቀቅ በቂ ዝግጅት ማድረጉን የሐዋሳ ከተማ ፖሊስ መምሪያ ገለጸ።

የሐዋሳ ከተማ ፖሊስ መምሪያ ኃላፊ ኮማንደር ደረሰ ቡሳሮ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ በከተማዋ ሚያዚያ 20 እና 21 በታላቅ ድምቀት የሚከበረው የፊቼ ጨምበላሳ በዓል በሰላም እንዲጠናቀቅ በቂ ዝግጅት ተደርጓል።

በዓሉ ያለምንም የጸጥታ ችግር እንዲከበር የከተማው ፖሊስ ከክልሉ ፖሊስ ኮሚሽን እና ከክልሉ ሰላም እና ጸጥታ ቢሮ ጋር የጋራ ዕቅድ በማውጣት በጥምረት እየተሠራ ነው።

ችግሮችን አስቀድሞ በመለየት ዕቅድ በማውጣት በዝርዝር እየተሠሩ ያሉ ሥራዎች እንዳሉም ኮማንደር ደረሰ ተናግረዋል።

የሲዳማ ሕዝብ በባህሉ መሠረት "ዳኤ ቡሹ ብሎ" እንዳይሆን የሚቀበል ሕዝብ ነው። አስቀድሞ ሥራዎችን በመሥራትም በከተማዋ ውስጥ የንጥቂያ እና መሰል ወንጀሎችን የሚፈጽሙ አካላትን በመከታተል በሶስት ቀናት ውስጥ 66 ተጠርጣሪዎችን መያዝ እንደተቻለም ተናግረዋል።

አሁን የከተማው እንቅስቃሴ ፍጹም ሰላማዊ ነው። በዓሉን ለማክበር ከተለያዩ አካባቢዎች

በርካታ እንግዶች ወደ ከተማዋ እየገቡ ይገኛሉ። በከተማዋ የበዓል ድብብ የሚታይበት ሰላማዊ እንቅስቃሴ እንደሚከተለውም ነው የጠቀሙት።

በትራፊክ እንቅስቃሴውም በኩል ጠንካራ ሥራ ተሰርቷል። በዓሉን ምክንያት በማድረግ የታሪፍ ጭማሪ እንዳይኖር በማኅበራት በኩል ውይይት መደረጉንም ገልጸዋል።

የፋሲካ በዓል በሰላም እንዲጠናቀቅ ማኅበረሰቡ ከጸጥታ አካላት ጋር በመተባበር ትልቅ ሚና እንደተጫወተ አስታውሰው፤ የከተማው ሕዝብ ለሰላም ዘብ የቆመና ቁርጠኝነት እንዳለውም ተናግረዋል።

ይህ ተግባር ተጠናክሮ ሊቀጥል የሚገባው ነው ያሉት ኮማንደር ደረሰ፤ በቀጣይም ለሚከበሩት የፊቼ ጨምበላሳ የሲዳማ ዘመን መለወጫ እና የኢ.ድ. አልፈ.ጥር በዓላት በሰላም እንዲጠናቀቁ የሆዋሳ ከተማ ሕዝብ እንደተለመደው ከጸጥታ አካላት ጎን እንዲሰለፉ ጥሪ አቅርበዋል።

ሆቴል ቤቶችም የማረፊያ ክፍሎችን በሚያከራዩበት ጊዜ የሚያርፈውን ሰው ማንነት የሚገልጽ መታወቂያ እየጠየቁ ማከራየት እንዳለባቸው አሳስበዋል። ማኅበረሰቡ የተለየ ነገር ካጋጠመው ለከተማ ፖሊስ መምሪያ ጥቆማ መስጠት እንዳለበት ተናግረዋል።

የፊቼ ጨምበላሳ በዓል የተጣላ የሚታረቅበት የሰላም በዓል እንደመሆኑ በዓሉ የፍቅር እና የሰላም እንዲሆንም መልካም ምኞታቸውን አስተላልፈዋል።

ኅብረተሰቡ ከሐሰተኛ የዲጂታል ወያኔ የማኅበራዊ ትሥሥር ገፃች እንዲጠነቀቅ ተጠየቀ

ውብሽት ሰንደቁ

አዲስ አበባ:- ዲጂታል ወያኔ ሕዝብን ከሕዝብ የማጋጨትና ሃገርን የማተራመስ ተግባሩን የቀጠለ በመሆኑ ኅብረተሰቡ ኮርኳሪ መልዕክቶችን ተጠቅመው የጥፋት ተልዕኮ ይዘው ከሚመጡ ሐሰተኛ የማኅበራዊ ትሥሥር ገፃች ሊጠነቀቅ እንደሚገባ የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር አሳሰበ።

ዲጂታል ወያኔ ከአካላዊ ጦርነቱ አስቀድሞ ኢትዮጵያውያንን ለማባላት፤ ለማጋጨትና እኩይ ተግባሩን ለማስፈፀም የተለያዩ ትርክቶችን እየፈጠረ እኩይ ተግባራትን ሲያከናውን የቆየና አሁንም በዚህ ተግባሩ እንደገፋብት የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር ዋና ዳይሬክተር ዶክተር ሹመቴ ይግዛው ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ገልጸዋል።

እንደ ዶክተር ሹመቴ ገለፃ፤ ባለፉት 30 ዓመታት የተሠሩ የፖለቲካ ትርክቶችና የተሠሩ ሥራዎች ለማኅበራዊ ትሥሥር ገፃች ትልቅ ግብዓት ወደ መሆን አዝማሚያ ሄደዋል። ይህንን አጋጣሚ በመጠቀም አሸባሪው ሕወሓትን ጨምሮ በሃገር ውስጥና ከሃገር ወጪ ያሉ የኢትዮጵያን መልካም ነገር የማይፈልጉ አካላት በዲጂታል መንገድም ሆነ በአካላዊ ጦርነት ኢትዮጵያን ለማጥቃት ያላሰለሰ ጥረት እያደረጉ ይገኛሉ።

ሃገሪቱ ካላሸበት ቀጠናዊ ሁኔታ፤ ካለፈችበት ታሪክ እና በሃገሪቱ ካሉ የፖለቲካ ትርክቶች ጋር ተያይዞ ዲጂታል ሚዲያው ብዙ ነገሮች ሊሠሩበት የሚችል የመረጃ ጦር ሜዳ የመሆን አዝማሚያዎች ባለፉት ጊዜያት ሲካሄዱ አስተውላል ብለዋል ዋና ዳይሬክተሩ።

ዲጂታል ወያኔ የዲጂታል ጦርነቱን በተለያዩ መንገድ እየተገበረ ነው። ለአብነትም አርም ሳይሆኑ የአርም ሥም ገፃችን በመክፈት፤ አማራ ሳይሆኑ የአማራ ሥም የያዘ ገፃችን በመክፈት የብሔር ጉዳዮችን አንስቶ በመሰረድና ተቆርቋሪ በመምሰል በሐሰተኛ ገፃችን ተጠቅመው ከፍተኛ

የሆነ የመረጃ ማዘባት ጦርነት እያካሄዱ ነው ብለዋል።

በተጨማሪም በአርቲስቶች፤ በሚኒስቴር መሥሪያ ቤቶችና በሌሎች ታዋቂ ሰዎች ሥም በርካታ ሐሰተኛ የትሥሥር ገፃችን ተከፍተው ሲሠሩ በከትል ተደርሰዋቸው በሕግ የተጠየቁና ውሳኔ የተላለፈባቸው አሉ። ቁጥራቸው በርካታ ያለ የሐሰተኛ መረጃ አሰራሮችና የሐሰተኛ ገፃችን ተጠቃሚዎች በክስ ሂደት ላይ እንዳሉ ተነግሯል።

በተለያዩ የመረጃ ምንጮች ላይ ከ800 ሺህ በላይ ሐሰተኛ ማኅበራዊ የትሥሥር ገፃችን ተከፍተው ሃገርን

ለማተራመስ እየሠሩ ስለመሆኑ መረጃ አጣቅሰን የጠየቅናቸው ኃላፊው ቁጥሩ ከዚህ ሊያሻቅብ እንደሚችል ገልጸዋል። ዋናው ነገር ግን ከገበያ የተገኘ ሁሉ እንደሚይዝ እንዲሁ መረጃዎች ሁሉ አይገበዩም፤ ምንጫቸው መጣራት ይኖርበታል። ይህ ሲደረግ የሐሰተኛ መረጃዎች ሥርጭት እና የሚያደርሱት ጉዳት እንዲቀንስ ይሆናል ተብሏል።

ሐሰተኛ የትሥሥር ገፃችን ብቻ ሳይሆኑ ትክክለኛ አካውንቶች ሆነው ጭምር ትክክለኛ ያልሆኑ መረጃዎችን

የሚያሠራጩ እንዳሉ የገለጹት ዶክተር ሹመቴ፤ ማኅበራዊ የትሥሥር ገፃችን ለመልካም የሚጠቀመው እንዳሉ ሆኖ እኩይ ዓላማ ያላቸው ሐሰተኛ መረጃዎችን በማሠራጨት የተጠመዱ በመኖራቸው ማኅበረሰቡ ተገቢውን ጥንቃቄ ሊያደርግ እንደሚገባ መክረዋል።

የማኅበራዊ ዲጂታል ሚዲያዎችን በአግባቡ የመጠቀም ግንዛቤ በማኅበረሰቡ ዘንድ እምብዛም መሆኑ ለሚሰሩ ሐሰተኛ መረጃ ጥሩ አጋጣሚ እንደፈጠረለት የተናገሩት ዋና ዳይሬክተሩ፤ ግንዛቤ ከማስጨበጥ ሥራው ጎን ለጎን ሐሰተኛ መረጃ የሚያሠራጩ የማኅበራዊ ትሥሥር ገፃችን ማዘጋት እና በሕግ ተጠያቂ የማድረግ ሥራዎች እየተሠሩ እንደሆነም ዋና ዳይሬክተሩ ተናግረዋል።

የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር የራሱ የሆነ መሥሪያ ቤቱ ስራ ከትልቅ እያደረገ እንደሆነና በሕግ የማስጠየቅ ተግባሩንም ሆነ ለዲጂታል ሚዲያ ባለቤቶች ሪፖርት በማድረግ ማዘጋቱን አጠናክሮ እንደሚቀጥል ጠቅሰዋል። ሆኖም ዘላቂ መፍትሔ የሚሆነው ስለሐሰተኛ መረጃዎችና ሐሰተኛ የትሥሥር ገፃችን ማኅበረሰቡ አውቆና በቂ ግንዛቤ ኖሮት እንዲጠቀም ማድረግ ነው መሆኑን ተናግረዋል።

ሐሰተኛ የማኅበራዊ ትሥሥር ገፃችን ዋና ዓላማ ለግለሰብ የግል ፍላጎት፤ ፖለቲካዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ አለም ማኅበራዊ ጉዳዮች ጋር የተያያዘ ተገቢ ባልሆነ መንገድ ፍላጎትን ማስፈፀም ነው፤ ስለዚህም በጥፋታቸው ልክ ተጠያቂ መደረግ ይገባቸዋል ያሉት ዶክተር ሹመቴ፤ ለአብነት ፊስ ቡክን አንድ ነጥብ 3 ቢሊየን ፊክ አካውንቶችን በ2021 የፈረንጅኛ ዓመት መጨረሻ ላይ ማጥፋቱ እና በ2022ም ይህ የሚቀጥል ይሆናል ተብሎ ስለሚጠበቅ ኢትዮጵያ በዘርፉ የምታደርገውን ትግል እንደሚያጠናክርላት ተስፋ እንደተጣለበት ጠቅሰዋል።

የአገራዊ ምክክር ኮሚሽኑ...

ከ15ው ገጽ የዞረ

ከፋፍሎ እየተገባረ እንዳለ ተገልጿል። በዚህም አገር በቀል እውቀቶችን ሰብሰቦ ከመሰነድ ጀምሮ፣ ከተለያዩ ባለ ድርሻ አካላት ጋር መምከሩንና አስፈላጊ ግብዓቶችን ማግኘቱን የኮሚሽኑ ዋና ሰብሳቢ ፕሮፌሰር መስፍን ዓርአያ ያቀረቡ ሲሆን፤ እስካሁን የተከናወኑ ተግባራት አበረታችና ለቀጣይ ሥራ አጋዥ መሆናቸውን በምክር ቤቱ ቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢዎችና አመራሮች ተነግሯል።

በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የመንግሥት ተጠሪ ሚኒስትር አቶ ተስፋዬ በልጅጌ እንደተናገሩት፤ አገራዊ ምክክር ለሁሉም የምትሆን ኢትዮጵያን የመገንባት ትልቅ ፕሮጀክት ነው፤ ይህንን ለማሳካት የኮሚሽኑ ሚና የጎላ ነው። በዚህም ኮሚሽኑ ባለፉት ሁለት ወራት ዝግጅቶቹን በምዕራፍ ከፋፍሎ በልዩ ትኩረት እየሠራ መሆኑ የታለመለትን ዓላማ ከግብ ለማድረስ የሚያስችል በጎ ጅምር ነው።

የቅድመ ዝግጅት የክንውን ሥራው እንደ ስኬት

የሚታይ ነው ያሉት አቶ ተስፋዬ፤ በቀጣይ ሥራውን ለሚመለከተው አካል መረጃን ተደራሽ ማድረግ እንዳለበት፤ ሥራውን በባለሙያዎች ታግዞ ማከናወን እንደሚገባውም ጠቅሰዋል። ኮሚሽኑ ለምክክር ስኬቱ የሚያከናውናቸው ተግባራትን በፍጥነት ካርታ ማስደገፍ እንዳለበትም አስተያየታቸውን ሰጥተዋል።

የምክር ቤቱ ምክትል አፈ ጉባዔ ወይዘሮ ሎሚ በዶ በበኩላቸው፤ ኮሚሽኑ የተለያዩ ተጽዕኖዎችን ተቋቁሞ እስከ መጨረሻው ቁርጠኛ ሆኖ ለመሥራት እየሄደበት ያለው ርቀት ሊደነቅ እንደሚገባው ተናግረዋል። ይህ ለሌሎች አካላትም ትምህርት ሰጪ ነው ብለዋል። ኮሚሽኑ ምን እየሠራ እንደሆነ ለሕዝብ ማሳወቅ የሚችልበትን ተግባራት ማጠናከር፤ የሕዝቡን ፍላጎትና የሥራውን ፍጥነት ማጣጣም እንደሚገባውም ገልጸዋል።

በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የመንግሥት ወጪ፤ አስተዳደርና ቁጥጥር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ አቶ

ከርስቲያን ታደሰ እንደተናገሩት፤ ኮሚሽኑ በእስካሁን ሂደቱ እየከናወነ ያለው ተግባር አበረታች ሲሆን፤ የዝግጅት ሂደቱ ከውጤቱ ጋር እኩል ፋይዳ ያለው በመሆኑ በፍጥነት ካርታ የተመራ እቅድ ማዘጋጀት ያስፈልጋል። በአጀንዳ ልዩታ ላይ የከፍተኛ ትምህርት ተቋማትን ማሳተፍ፤ የተግባራት ፖሊሲና ሙዳዩ ቃላትን ማዘጋጀት እንደሚገባም አቶ ከርስቲያን ጠቁመዋል። ከዚህ አኳያ ኮሚሽኑ የትውልድና የአገር አደራ እንዳለባቸው አውቀው መንቀሳቀስ እንዳለባቸው መክረዋል።

የምክር ቤቱ አፈ ጉባዔ አቶ ታገሰ ጫፎ፤ የኮሚሽኑ የቅድመ ዝግጅት ሥራው በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ እንዳለ ጠቅሰው፤ የአሠራር ሥርዓትን መዘርጋትና ፍጥነት ካርታ ማዘጋጀት፤ የባለሙያዎችና አማካሪ ቡድን ማደራጀት በቀጣይ ትኩረት ሊሰጥባቸው ከሚገቡ ጉዳዮች መካከል እንደሆኑ ተናግረዋል።

የኮሚሽኑ ዋና ሰብሳቢ ፕሮፌሰር መስፍን ዓርአያ

«የረመዳን ወር ቀራ...»

ከ15ው ገጽ የዞረ

ረመዳን መተዛዘኛ፣ መተሳሰቢያና ልዩ ስጦታ የሚገኝበት ወር ነው። የመጀመሪያው 10 ቀናት የእምነት ቀናት ናቸው። ቀጣይ እስከ 20 ቀናት ያሉት ደግሞ ከፈጣሪ ምሕረት የሚገኝበት፣ መልካምነት የሚገጸባረቅበት ጊዜ ነው ብለዋል።

በረመዳን ወር መሰረታዊ የሚተባበሩበት፣ የሚተሳሰቡበትና የሚረዱበት ወቅት ነው። ምስኪኖች ረመዳን ቀለባችንን ይዞ ይመጣል በሚል የሚናፍቁበትና የሚደሰቱበት ወር ነው። አማኝም በመስጠትና በመደሰት የሚያሳልፍበት ወቅት ነው ብለዋል።

ረመዳንን ለመጽምም ሰላም ያስፈልጋል። የሃይማኖትን ሕግ ለማንበብ፣ ቁርዓን ለመቅራት ሌላው አማኝም በእምነቱ የሚቀበለውን መጻሕፍት መመሪያ ማንበብና ማምለክ የሚችለው ሰላም ሲሰፍን ነው። የእምነት ነጻብራቆች ውብ የሚሆኑት ሰላም ሲኖር መሆኑንም ጠቅሰዋል።

ሰላም እንዲሰፍን ጸሎት ማድረግ ይገባል ያሉት ሺህ መሐመድ፤ በሃገር ውስጥ በተለያዩ አካባቢዎች የሚታዩ ችግሮችን ፈጣሪ እንዲያስቆም አማኞች በቀሪ የረመዳን ወቅት ዱአ በማድረግ ማሳለፍ እንደሚገባቸውም አመልክተዋል።

ለሰላም መስፈን ዋጋ መስጠት ያስፈልጋል።

ለሚሞቱ፣ ከቀዳሳቸው ለሚፈናቀሉ ወገኖች የሚያዝኑትና የሚሰቃዩት የራሳችን ወገኖች መሆናቸውን መረዳት አለባቸው። ከዚህ ድርጊት ተመልሰው፤ ከፈጣሪያቸው ታርቀው ለሰላም እንዲሰለፉ ፈጣሪ ልብ እና ቀልብ ይሰጣቸው።

በመጥፎ ድርጊት የተሰለፉ መጥፎ የሆኑ ሰዎች ናቸው። የሚቀጥፉት፣ የሚያሰቃዩት የሰውን ልጅ ነው። የሚያወድሙትም የሰውን ንብረት መሆኑን በመገንዘብ ከዚህ ድርጊት መመለስ እንዳለባቸው መክረዋል። «ድርጊቱን እንዲተውት በፈጣሪ ስም እማጸናቸዋለሁ። ጥሩ ነገር ማየት የሚቻለውም ይህንን በማቆም ነው» ብለዋል ሺህ መሐመድ።

እንደርሳቸው ገለጻ፤ ኢትዮጵያውያን ለሰላም፣ ለሰዎች መቅራረብና አንድነት እንዲኖር ዋጋ መስጠት አለባቸው። ይህ እንዳይሆን የሚፈልግ የበጎ ነገር ተቃራኒ የሆነ ሰው በፈጣሪም በሰውም ዘንድ የተወገዘ ነው።

ኢትዮጵያውያን እርስ በእርስ መተባበር፣ መደማመጥ እና አንድነት ሊኖራቸው ይገባል። መሪዎች ለበታዥቻቸው ማዘን ይኖርባቸዋል። የበታዥቻቸውንም ማዳመጥ ይገባቸዋል። ሰው እንዳይበደል መቆቆር አለባቸው። ለሕይወቱ፣ ለንብረቱ ዋስትና መስጠት እንደሚገባቸውም ሺህ መሐመድ ጠቁመዋል።

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት...

ከ15ው ገጽ የዞረ

መሆኑም ተገልጿል።

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ዋና ሥራ አስፈጻሚ አቶ ጌትነት ታደሰ በርክክሱ ላይ እንደተናገሩት ፤ የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅትም በተቋሙ ስር በተለያዩ ጊዜ ስጽፋ በነበሩ ደራሲዎች ስም አምስት ሺህ መጽሐፍትን በአምስት ቀን ለማሰባሰብ የተለያዩ ጥሪዎች ሲያደርግ ቆይቷል። ዓላማውን የተረዱ ጋዜጠኞች፣ የጥበብ ወጳጆች ከአዲስ አበባና ከተለያዩ ከተሞች መጽሐፍቶቻቸውን አስረክበዋል ሲሉ ተናግረዋል።

ለ81 ዓመታት ሕዝብን ሲያስተምር የቆየው አንጋፋው የሚዲያ ተቋም የጀመረውን መጽሐፍት የማሰባሰብ ጥረት ይቀጥላል ያሉት አቶ ጌትነት፤ “በዕድሜ ልክ በሚል ስያሜ፤ የ81 ዓመታት የየዓመቱ 100 ምርጥ መጽሐፍት” በተሰኘ መርሐግብር ተመሳሳይ የመጽሐፍ የማሰባሰብ ሥራ እንደሚከናወን ገልጸዋል።

አብርኖች ምቹ የማንበቢያና ዕውቀት መገባደጃ ስፍራ መሆኑን አይተናል። ዕውቀት እንዲስፋፋ በተለያዩ ሥፍራዎች ላይ መጽሐፍትንና መጽሐፍት ቤቶችን ማስፋፋት ያስፈልጋል። እኛም ለአንባቢያን የሚሆኑ መጽሐፍትን በማሰባሰብ ለማበርከት ስንነሳ አገር ለመገንባት ወሳኝ የሆነው ዕውቀት እንዲስፋፋ በማሰብ ነው፤ ይህ ጥረታችንም ተጠናክሮ ይቀጥላል ብለዋል። ከሃገር አቀፉ የአንድ ሚሊዮን መጽሐፍት የማሰባሰብ ጥረት ጋር በተያያዘም ተቋሙ የሚያከናውናቸው ሰፊ ሥራዎች እንደሚኖሩ ጠቁመዋል።

በመጽሐፍ ርክክር ወቅት መዳዘ ጥበባት ዲያቆን

ዳንኤል ከብረት እንዳስታወቁት፤ በሃገር አቀፍ ደረጃ ከሚያዘዙ 28 ቀን እስከ ግንቦት 29 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ አንድ ሚሊዮን መጽሐፍትን ለአብርኖች ቤተመጽሐፍት ለማሰባሰብ ዝግጅት ተደርጓል።

መጽሐፍት ዕውቀትና ስልጣኔን ከትውልድ ወደትውልድ ለማስተላለፍ ወሳኝ ናቸው። የሃገራችንን ችግሮች መቅረፍ ከምንችልባቸው መንገዶች አንዱ ዕውቀት ነው። በዚህ ረገድ የአብርኖች ቤተመጽሐፍት ያለው ሚና ከፍተኛ ነው፤ የቤተመጽሐፍቱ ዓላማም የዕውቀት ማዕከል ሆኖ ማገልገል ነው ብለዋል።

ከምግብ እጥረት እኩል በዚህች ሃገር ችግር እየፈጠረ ያለው የዕውቀት እጥረት ነው ያሉት መዳዘ ጥበባት ዲያቆን ዳንኤል፤ ለዚህ የሚመጥን የመጽሐፍትና የቤተመጽሐፍት አቅርቦት በየአካባቢው ያስፈልጋል ሲሉ ተናግረዋል። የዕውቀት እጥረት ልክ እንደምግብ እጥረት ሁሉ መፍትሔ ያሻቸዋል። የምግብ እጥረቱን በቫይታሚንና በፕሮቲንም መቅረፍ እንደሚቻለው ሁሉ በሃገር ላይ ችግር እየፈጠረ ያለውን የዕውቀት ችግር ለመቅረፍ ደግሞ መጽሐፍት ወሳኝ ናቸው ብለዋል።

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅትም በተቋሙ በሰሩ አንጋፋ ደራሲዎች ስም መጽሐፍትን አሰባሰቡ ለአብርኖች ማስረከቡ የሚያስመሰግነው መሆኑን ጠቁመዋል። የሃገራችን ሚዲያዎች ሰዎች መጽሐፍትን እንዲያሰባሰቡና እንዴት መሰብሰብ እንደሚችል እያስተማሩ ያሉበት መንገድ የሚደነቅ ነው። በተመሳሳይ በየመሥሪያ ቤቱና በየቤቱ የተቀመጡ መጽሐፍትን ወደቤተመጽሐፍት ማምጣት ያስፈልጋል

ሲሉ ጥሪ አቅርበዋል።

የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ፕሮፌሰር ጣሰው ወልደሃና በበኩላቸው፤ አብርኖች ቤተመጽሐፍትን በየቀኑም ከሰዓት እስከ አምስት ሺህ ሰዎች ለንባብ እየነበሩት መሆኑን ገልጸዋል። ይህም በአገራችን ያለው የቤተመጽሐፍትና የመጽሐፍት እጥረት ከፍተኛ መሆኑ ያሳያል። ሕዝብም ማንበብ ምን ያክል ፍላጎቱ እንደጨመረ ያመለክታል ሲሉ ተናግረዋል። በመሆኑም ከሕዝቡ ቁጥር ጋር የሚመጣጠን የንባብ ባህህን ለማዳበር እንደአብርኖች ያሉ ቤተመጽሐፍትን በየክፍለ ከተማው መገንባት ይጠበቅብናል ሲሉ ተናግረዋል።

በአገር አቀፍ ደረጃ በአንድ ወር ውስጥ አንድ ሚሊዮን መጽሐፍትን ለማሰባሰብ የተያዘው ዕቅድም የቤተመጽሐፍቱን አቅም በማሳደግ ረገድ ትልቅ ሚና እንደሚኖረው ተናግረዋል። አብርኖች ቤተመጽሐፍት አራት ሚሊዮን መጽሐፍት የመያዝ አቅም እንዳለው ገልጸው፤ በመሆኑም ቤተመጽሐፍቱ ውስጥ ቢያንስ ሁለት ኮፒ ያላቸው ሁለት ሚሊዮን መጽሐፍት ያስፈልጋሉ ሲሉ ጠቁመዋል።

በዚህ ረገድ የተለያዩ ግለሰቦች ተቋማት መጽሐፍት በማሰባሰብ ረገድ እያደረጉ ያለው አስተዋጽኦ ከፍተኛ ነው። የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅትም አምስት ሺህ መጽሐፍትን መለገሱ በሂደቱ አርዳ መሆኑን ያሳያል ብለዋል። በአንድ ወር ውስጥ አንድ ሚሊዮን መጽሐፍትን ለማሰባሰብ በሚደረገው ጥረት ዜጎች የበኩላቸውን አስተዋጽኦ እንዲያደርጉም ጥሪ አቅርበዋል።

የተግባርና እቅድ ዘገባውን ሲያቀርቡ፤ የአገሪቱ ነባራዊ ሁኔታ፣ ልዩነትን በውይይት የመፍታት ፍላጎት፣ የመንግሥትና የሕዝቡ ድጋፍ እንዲሁም ለኮሚሽኑ የተሰጠው ሙሉ ነጻነት ምክክሩን ለማካሄድ መልካም አጋጣሚዎች እንደሆነ ገልጸዋል።

በቅድመ ዝግጅት ምዕራፍ የኮሚሽኖች ትውውቅና የቡድን ግንባታ ማከናወን፣ መመስረቻ አዋጁን መረዳት፣ አባላቱን በኮሚቴዎች በማደራጀት ወቅታዊ ተግባራትን ማከናወን ከተሠሩ ሥራዎች መካከል እንደሆነ ጠቅሰዋል። የኢትዮጵያ መገናኛ ብዙኃንን ጨምሮ ከተለያዩ አካላት ጋር የመወያየትና ልምድ የመጋራት ሥራዎች እንደተከናወኑም አንስተዋል። በቀጣይም በተሰጠው የሀሳብ ግብዓት መሠረት በስኬት መልኩ ሂደቱን እንደሚቀጥሉ ተናግረዋል።

ዶክተር ሂረት ካሳው

ስኢድ በዓል ወደአገራችው...

ከ15ው ገጽ የዞረ

የሚሆን ጥሪት ይዘው እንደሚመጡ ጠቁመው፤ ከዚህ ውስጥ ለተለያዩ የንባብ ተቋማት የሚውሉ መጽሐፍትን ይዘው ቢመጡ ለትውልዱ ዕውቀት ማደግ የተሻለ አበርክቶ መጫወት ይችላሉ ብለዋል።

መጽሐፍ ዕውቀት ለመገባደጃ አይነተኛ መንገድ ነው፤ ይህንን ዕውቀት መሠረት አድርገው ኢትዮጵያውያን ትውልድ ኢትዮጵያውያን ወደአገራቸው በሚመጡበት ወቅት ያላቸውን የጽሑፍ ሀብቶች ይዘው ቢመጡ ለአገር ትልቅ አቅም እንደሚሆን ተናግረዋል።

እንደአብርኖች ቤተመጽሐፍት ያሉ በርካታ ወጣቶችን ማስተናገድ የሚችሉ ማንበቢያ ስፍራዎች አሉን ፤ እነዚህን ተቋማት ደግሞ በመጽሐፍት ማደራጀት የሁሉም ኃላፊነት ነው ብለዋል።

በዚህ ረገድ ከውጭ አገራት የሚመጡ ዜጎች የቻሉትን ያክል መጽሐፍትን ይዘው ቢመጡ ለወገናቸው የሚጠቅም ሥራ ማከናወን እንደሚችሉ አስታውቀዋል።

በአገር አቀፍ ደረጃ ከሚያዘዙ መጨረሻ እስከ ግንቦት ወር ለሚከናወነው የአንድ ሚሊዮን መጽሐፍት ማሰባሰብ ዘመቻ ከወዲሁ ዝግጅት መደረጉን ጠቁመዋል።

በአገር ውስጥ ያሉ ተቋማትና ግለሰቦች መጽሐፍቱን በማሰባሰብ ረገድ ከሚያደርጉት ጥረት ባለፈ ዲያሰፖራው ማንበረሰብ የበኩሉን ሚና መጫወት ከቻለ የተሻለ ውጤት እንደሚገኝም አስረድተዋል።

ዲያሰፖራው ማንበረሰብ ወደአገር ውስጥ ይዘቸው እንዲመጡ የሚጠበቁት መጽሐፍት ትውልድ በስነምግባርና በዕውቀት ለመቅረጽ የሚረዱና ትምህርትን ለማስፋፋት የሚያግዙ መሆን እንዳለባቸው የጠቁመው ዶክተር ሂረት፤ በዚህ ረገድ በቀጣይ በርካታ መጽሐፍትን ከኢትዮጵያውያን ትውልድ ኢትዮጵያውያን እንጠብቃለን ብለዋል።

ከዚህ ቀደም በእንግሊዝ ሃገር በትምህርት ላይ የምትገኘው ወጣት አምስት ሺህ 200 መጽሐፍትን ለአብርኖች ቤተመጽሐፍት ማስረከቧ ይታወቃል።

በወቅቱ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ አህመድ ተገኝተው ለአብርኖች ቤተ መጽሐፍት መጽሐፍ ለሚሰጡ ግለሰቦች ምስጋናዬ የላቀ ነው ብለው ነበር።

በእንግሊዝ ሃገር በትምህርት ላይ የምትገኘው ወጣት ቤተሰብም ለሎምን አምስት ሺህ 200 መጽሐፍት ከእንግሊዝ አምጥታ ማስረከቧ ለሌሎች አርዳና እንደሚሆን መናገራቸው ይታወቃል።

በወቅቱም በጠቅላይ ሚኒስትር ጽሕፈት ቤት አንድ ዐቢይ ኮሚቴ የተቀረጸ መሆኑን ጠቁመው፤ በሃገር ውስጥም ሆነ በውጭ የሚገኙ ወገኖች የመጽሐፍት ልገሳ ለማድረግ እንዲዘጋጁና ለትውልድም የሚውል ዕውቀት እንዲሰጡ ጥሪ ማቅረባቸው የሚታወስ ነው።

ርዕስ አንቀፅ

ሕወሓት ስትግራይ ሕዝብ ጠላት መሆኑን በተደጋጋሚ ያስመሰከረ አሸባሪ ቡድን ነው!

ሕወሓት የቆሞኩት ስትግራይ ሕዝብ ነው፤ የትግራይን ሕዝብ ነጻ አወጣለሁ እያለ በተደጋጋሚ ጊዜ ተደምጧል፤ ይህንኑ ዲሰኩሩን ላለፉት 50 እና ከዛም በላይ ለሆኑ ዓመታት ሕዝቡን ሲሞሉ ቆይቷል። አሁንም ቀጥሏል።

ይሁን እንጂ አንድም ጊዜ የትግራይ ሕዝብ ከጦርነት ወጥቶ የተረጋጋ ኑሮ እንዲኖር ዕድል አልሰጠውም፤ አንድም ጊዜ የኢኮኖሚ ተጠቃሚ እንዲሆን አላስቻለውም። ከሌሎች የኢትዮጵያ ብሔር ብሔረሰቦች ጋር በሰላምና በፍቅር እንዲኖር ዕድል አልፈጠረለትም። ይልቁንም ለፕሮፖጋንዳውና ስውር አጀንዳው መጠቀሚያ ሲያደርገው ኖሯል።

የትግራይ ሕዝብ ከሌሎች ብሔር ብሔረሰቦች ጋር ተሳስቦና ተከባብሮ እንዳይኖር በተለያዩ አቅጣጫ ጠላት ሲፈጥርለት፤ ልጆቹን ለትምህርት ሳይሆን ለጦርነት ሲያስገብረው ቆይቷል። ከብዛኛው ወላጅ ጥሮ ግሮ ለመኖር ተገዷል። እስካሁንም ከልፋቱ ሳይወጣ ጦርነት ለሚገስግስ ጥቂቶች አኗኗሪ ሆኗል። ዛሬም የፖለቲካ ጨዋታው ከዚሁ ቅኝት የወጣ አልሆነም። ጥቂቶች ኢኮኖሚያቸውን እያደለቡና በስሙ እየነገዱ የራሳቸውን የተንሰራፋ ሀብት ማከበት ቀጥለዋል። የትግራይ ልጆች ትምህርት እየፈቃቸው የአነሱ ልጆች ከሃገር ወጥተው በተቀናጣ ኑሮ በቅንጦት ትምህርት ተቋማት በመግባት ላይ ናቸው።

ይህ ብቻ አይደለም፤ የትግራይ ሕዝብ በረሀብ እየታመሰ እነሱ በስሙ የሚመጣን ርዳታ ለፖለቲካ ጨዋታቸው ሲያውሉት በተደጋጋሚ ታይቷል። ሕወሓት ከጥንት ታሪኩ ለተራብ ሕዝብ የመጣን የሰብዓዊ እርዳታ በመሸጥና የጦር መሣሪያ በመግዛት ይቅር የማይባል መጥፎ የታሪክ አሻራን ያስቀመጠ አሸባሪ ቡድን ነው።

ይህ በትግራይ ሕዝብ ላይ የሚሰራው ደባ ዛሬ ብቻም ሳይሆን አስቀድሞም የፖለቲካ መጠቀሚያ ሲያደርገው እንደነበር የሚያስታውሰን ነው። አሁን የሚደግግው የለመደውን ተመሳሳይ ጨዋታውን

ነው። ዛሬም የትግራይን ሕዝብ ሕይወት እየታደገ ሳይሆን ልጆቹን ለጦርነት እያስገብረ ነው። ዕድሜያቸው ለውትድርና ያልደረሱ፤ በቂ ወታደራዊ ስልጠና ያላገኙ ታዳጊና ወጣቶችን በመመልመል ለጦርነት እየገበረ ይገኛል። በጠላት ተከታይ እያለም ከወንድም እህቱ ጋር ለማራራቅ በአማራ፣ በአፋር እና ከኤርትራ ሕዝብ ጋር ጠላት በመፍጠር ዛሬም የመኖር ህልምን፣ የነገነ ተስፋውን እያጨናገፈው ይገኛል። ለልማት እና ለሰላም ከማሰብ ይልቅ ጦርነትን እየፈቀና ጸብ እየደገሰ ሕዝቡን ለከፋ ስቃይ በመዳረግ ላይ ነው። ለትግራይ ሕዝብ ቆሜያለሁ እያለ ተግባሩን ግን በተቃራኒው ነው።

ሕወሓት ለትግራይ ሕዝብ አለመቆሙን ለማንሳት የቅርቡን ማስታወስ ብቻ በቂ ነው። የትግራይ ሕዝብ ተራብ፣ የእርዳታ ማስገቢያ ኮሪዶር ይከፈትልን፣ መድኃኒት የለም፣ እያለ ይደስኩር እንጂ በተግባር ግን እያደረገ ያለው ለሰብዓዊ እርዳታ የመጣውን እህል እና አልሚ ምግብ ሳይቀር ለሠራዊቱ ምግብነት ሲያውለው ነው። የዓለም ጤና ድርጅት ያስገባውን መድኃኒት ለሆስፒታሎች ከማከፋፈልና ሕመማት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ከማድረግ ይልቅ ለጦር ካምፖች በማስገባት እንዲሁም የግል ፋርማሲዎችን በመክፈት የገቢ ምንጭ እያደረገው ይገኛል። እነዚህና ሌሎች በርካታ የጭካኔ ተግባራት ሕወሓት የትግራይ ሕዝብ አሳቢና ወዳጅ ሳይሆን ጠላትነቱን ፍንትው አድርጎ የሚያሳይ ነው። ለትግራይ ሕዝብ እንባ አባሽ ሳይሆን እንባ አፍሳሽ መሆኑን ያስመሰክራል። አሁንም በአንድ በኩል በረሀብ፣ በመድኃኒት እጥረት እና ማጣት የሚሞተው፣ በሌላ በኩል ደግሞ በጦርነት ልጁን የሚገብረው የትግራይ ሕዝብ ነው።

የዓለም ጤና ድርጅት በርካታ የመድኃኒት ርዳታ አድርጓል። ሕወሓት አፋርና አማራ ክልሎች በገባበት ወቅት ለአንድ ዓመት ሊያቆሙ የሚችለውን መድኃኒት ዘርፎ መውሰዱ ይታወቃል። አሁንም ድረስ ከሰብዓዊ እርዳታ ጋር የመድኃኒት እርዳታም እየገባ ይገኛል። ይሁን እንጂ የትግራይ ሕዝብ በመድኃኒት እጦት እየሞተና እየተሰቃየ ነው።

በአጠቃላይ ሕወሓት ከአጠቃላይ ባህሪው አንጻር ሲመዘን የትግራይ ሕዝብ ጠላት እንጂ አንድም ጊዜ ወዳጅ ሆኖ አያውቅም። አሁንም እናት መከራውን አይታ ያሳደገቻቸውን ከጦርነቱ የተረፉ ልጆቹን ሳትወድ በግድ ለጦርነት እየገበረች ትገኛለች። ለሞቱት ልጆቻ እርግን ሳታወጣ አንጀቷ አርፎ የመከራን ዳገት እየገፋች ነው።

እናም ሕወሓት ለትግራይ ሕዝብ ለዘመናት ጠላት እንጂ አንድም ወዳጅ ሆኖ እንደማያውቅና አሁንም መሠረታዊ ጠላታቸው መሆኑን በተግባሩና በሚፈጽመው አረመኔያዊ ሥራው እየሰመሰከረ ይገኛል። ስለሆነም አሁንም ሕወሓት ወዳጁ ሳይሆን ጠላቱ፣ አሳቢው ሳይሆን ጎጂው መሆኑን ሊረዳና ጠላትነቱን አውቆም ሊታገለው ይገባል!

ደህ አምድ በተሰደዩ ገሰቲካዊ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ጉዳዮች ዙሪያ ዜጎች ነፃ ሀሳባቸውን የሚሰጡበት ነው። በዓምዱ ላይ የሚወጡ ድብደታዎች የዝግጅት ክፍሱን ስቃይም ስያመሰክቱም።

“ወሬ” - ሴሳው የዋጋ ንረት ሳቦታጅ

ሰላማዊት ወብ

አባቶቻችን ጦር ከፈታው ወሬ የፈታው ይበልጣል የሚሉት ተረት አላቸው። ምክንያቱም፣ ወሬ ለማፍረስም ሆነ ለመገንባት ትልቅ አቅም ያለው በቀላሉ የማይታይ፤ ትንሹን ጉዳይ ትልቅ አድርጎ በማግኘቱ ትኩረት የመሰጠቱ፣ የብዙዎቹን ኑሮና ሰላም የማናጋት እንዲሁም ትዳር ከማፍረስና ቤተሰብ ከመበተን አልፎ ተርፎ በሕዝቦች መካከል ጥላቻ በመዝራት፣ በቀል በማትረፍና ቁምነ ስጋት በመቀስቀስም የሚወዳደረው የለም። አስፈላጊ ከሆነ አቅሙ የብዙዎችን ቤት ብቻ ሳይሆን ሃገርም ለማፍረስ የሚያንስ አለመሆኑን ብዙ ማስረጃዎችን ዋቢ አድርጎ ጥንካሬውን መናገር ይቻላል። የሊቢያው መሪ ጋዳፊን መጠነ ሰፊ የሕዝብ አመጽ በማስሳት ግብዓተ መሬታቸውን ለማፋጠን መብታቱ፣ የሱዳን መሪ የነበሩትን አልበሸርን መንበረ ስልጣን ነቅቶ ለሥር መዳረጉን እና ሌሎችንም መጥቀስ ይቻላል።

ስለ ወሬ አቅምና ጉልበት ይህን ካልኩ ዘንዳ፣ ለዛሬው ላካ ወደ ወደድህት ጉዳይ ልመለስ። ለዛሬ አጅንዳ ማድረግ የፈለግኩት ወሬ ባላለፍነው ትንሳኤ በዓል ገበያ ላይ ለመፍጠር ታስቦ የነበረውን ሳቦታጅ ነው። ሳቦታጅን መዝራት የጀመረው ገና የሁዳዴ ጾም ከመግባቱ አንስቶ ነበር። ለምሳሌ፣ ጎመንን እንደ አንድ ማሳያ ብናነሳ፣ ጾሙ የገባ ሰሞን 10 ብር የነበረው ጎመን 20 ብር እንደገባ በሰፊው መውራት ጀመረ። ብዙ ሰዎች በዚህ ወሬ ተናጡ። ስጋት አድርገው ጎመን ለመጠየቅም የፈሩ ነበሩ። ጎመን 20 ብር ሆነ እንዴ? ብለው ለመጠየቅ የደፈሩ ሰዎችም እራሳቸው በወሰኑት ዋጋ ብልጦች ነጋዴዎች ሆነ አዎን ብለው የ10 ብርን ጎመን 20 ብር ሲሸጡላቸው ተስተውሏል።

በወቅቱ የጎመን ዋጋ 20 ብር የሆነው በወሬ እንጂ በነጋዴው ውሳኔና አምራቹ ዋጋ በመጨመሩ አልነበረም። ይህን የሁዳዴ ጾም የገባ ሰሞን በወሬ ደረጃ የተናፈሰውን ሰምቶ ሊገበይ በሄደው በራሱ በሽማቹ ውሳኔ በ20 ብር የተሸጠውን ጎመን፣ በተመሳሳይ መጠን ብዙ ጎመን ነጋዴዎች ዘንድ እንደቀድሞው የጎመን ዋጋ በ10 ብር ሲሸጥ እንደነበረም መግለጹ ተገቢነት አለው። ይህ የሚያሳየው ሁሉም የአፋንና የጅሮውን ፍሬ ማግኘቱን፣ በ20 ብር ሆነ ወሬ የተነዳው በ20 ብር ሲበላ፣ የወሬውን ረብ የለሽ የተገነዘበው ደግሞ

በ10 ብር ሸምቶ መመገቡን ነው። ስለዚህ በወቅቱ የጎመን ዋጋ አንዳንድ ነጋዴዎች ዘንድ በአጥፍ በማደግ 20 ብር የገባው «በሌፈሉ በአፍ ይጠፉ» እንዲሉ፣ የሚናፈሰውን ወሬ ተከትሎ ጎመን ነጋዴ ጋር ሄዶ ጎመን 20 ብር መግባቱን በጠየቀ ጎመን ሸማች ውሳኔ ጭምር መሆኑን መታዘብ ችያለሁ።

በጎመን የጀመረው የዋጋ ንረት የሁዳዴው ጾም እየገፋ ሲመጣ በዚሁ በወሬ እየተገፋ መጥቶ ቀድሞውንም «እንኳንስ ዘንብሽ እንዲያውም ጤዛ ነሽ» እንዲሉ፣ በየጊዜው እየናረ የመጣውን የዘይት ዋጋ በፍጥነት የብዙዎቻችን የወር ደግሞ የማይገዛውና የዕለት ምግብ ሳይሆን የቅንጦት ፍጆታ አድርጎት አረፈ። እኔ እንደታዘብኩት የዚህ የዘይት ዋጋም ቢሆን በፍጥነት ተመንድን እዚህ የቅንጦት ፍጆታዎች ደረጃ መድረስ የቻለው የምርቱ ዋጋ ከቦታው ሲመጣ ከወትሮው በተለየ ሁኔታ ጨምሮ ሳይሆን እንደተለመደውና እንደገመገሙ ሁሉ በወሬ ተገፍቶ ነበር። «ማየት ማመን ነው» እንዲሉ መነን አካባቢ በ10 ብር ተብሎ የነበረ ለአንድ ሊትር ትንሽ ቅር የሚለው የሱፍ ዘይት አሥር ባልሞላ ደቂቃ ውስጥ 185 ብር ሲሸጥ መታዘብ ችያለሁ። በተመሳሳይ በዚሁ ደቂቃ ውስጥ 160 ብር ተብሎ የነበረ አንድ ሊትሩ የዚሁ የሱፍ ዘይት ዋጋ ደግሞ በወሬ ግፊት ብቻ 200 ብር መግባቱንም አይቻለሁ።

በዚህ መልኩ በወሬ ሲገፋ የመጣ ዘይት ዋጋ ባላለፍነው የትንሳኤ በዓል ዕድሜ ለወረኞችና ከ500 እስከ 700 ብር የነበረው ባለ አምስት ሊትር ዘይት ዋጋ እስከ 1000 200 ብር ለመሸጥ በቅቷል። እንዲሁም ሆኖ በወሬ ባልተሸነፉ ብዙዎቹ ባለመደብሮች ጋር ደግሞ 920 ብር ተሸጧል። ባለ አንዱ ሊትሩ የዚሁ የሱፍ ዘይት ከ195 ብር እስከ 250 ብር በመሸጡ ሕብረተሰቡ በወሬ እየተገፋ በተቆለለው የዘይትም ሆነ ሌሎች ምርቶች ዋጋ ምክንያት በዓልን ለማክበርም ተገድዷል። ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ግን ገበያውን ለማረጋጋት በተደረገው ጥረትና በተወሰኑ ሸቀጦች ላይ አቅርቦት እንዲጨምርና በማገበራትና ሌሎች ባለድርሻዎች በኩል እንዲቀርብና በመደረጉ በተወሰነ መልኩ ለበዓል ገበያው መረጋጋት ማበርከቱ የአደባባይ ምስጢር ነው።

ለዚሁ በዓል በዋንኛነት አስፈላጊ የሆኑ ሸንኩርት እና ዶሮም ከዚሁ ከገበያ የወሬ ሳቦታጅ ሰለባነት

አልዳኑም ነበር። ሰሞን ሕመማት ለመግባት ሳምንት ሲቀረው በወሬ እየተገፋ 40 ብር የገባው ቀይ ሸንኩርት ሰሞን ሕመማት ሲገባ በፍጥነት እስከ 50 ብር መግባቱ ተሰማ። በተለይ ሃገር በቀል ዝርያ መሆኑ የሚገነጠልት የሀበሻ ቀይ ሸንኩርት ዋጋ 70 ብር መድረሱም ተነገረ። ይህም በዋጋ ንረት ብዛት የመግዛት አቅሙ እየተቆየመና የትንሳኤን በዓል የማክበር ተስፋው እየተሸሸሸ የመጣውን ጎብረተሰብ ስጋት ሲንጠው ቆየ። ነገር ግን እንደ ተፈራው የገበያ ሳቦታጅ ወሬ ሚርቱ ሳይዝለት ቀርቶ እስከ ትንሳኤ በዓል ዋዜማ የአንድ ኪሎ ሸንኩርት ዋጋ እስከ 35 ብር በማሸቆልቆል ወርዶ ጎብረተሰቡ ሸንኩርት ሸምቶ በዓሉን ማክበር ቻለ።

የአንድ ዶሮ ዋጋ አንድ ሺህ ብር እና ከዛም በላይ የመግባቱ ወሬ መናፈስ የጀመረውም በሰሞን ሕመማቱ ወቅት ነበር። ወሬው በጎብረተሰቡ ዘንድ የዶሮ እጥረት ሊከሰት ይችላል የሚል ስጋትም ፈጥሮ ነበር። ሆኖም በዘንድሮ ትንሳኤ በዓል አንድ ዕድል ሆኖ የዚሁ የገበያ ሳቦታጅ ወሬ ሚርቱ ሳይዝለት ቀርቶ የሀበሻውም ሆነ የፈረንጅ ዶሮ ዋጋው በፍፁም እንደ ታሰበው ሊጋነን አልቻለም። እስከ በዓሉ ዋዜማ አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ በየመኪናው ላይ የትኞቹም አካባቢዎች አንድ ዶሮ እስከ 400 ብር ሲሸጥ ውሏል። ታርዶ የተበለተውም ቢሆን በየሱፐር ማርኬቶቹ በተለይም አራት ኪሎ ባሉት ሱፐር ማርኬቶች በተመሳሳይ ዋጋና እንደ ልብ መሸጥ በመቻሉ የገበያ ሳቦታጅ ወሬው ሚርት ሳይዝ ቀርቷል።

ይህ እውነት የሚያስረዳን ደግሞ በአገራችን ለሚስተዋለው የዋጋ ንረትና የኑሮ ውድነት ችግር እንደ ምክንያት ከሚነሱ የአቅርቦትና ፍላጎት አለመመጣጠን፣ ከውጪ ምንዛሪ ችግር፣ ከደላላ፣ ከነጋዴ ሥነምግባር፣ ከገበያ ቁጥጥርና ከትትል መላላት፣ ከሕግ ማስከበርና ተያያዥ ጉዳዮች ባሻገር፣ በወሬ ደረጃ የሚነገረው የሸቀጦች ዋጋን አንድ የመሳል አካሄድ አንድ መንስኤ መሆኑን ነው። ይህ በወሬ ላይ የተመሠረተ ዋጋን የማናር አካሄድም አሉባልታውን ለተከተለ የሚሠራ፣ ወሬን አጣርቶ ለሚሠራ የማይሠራ መሆኑን መታዘብ ይቻላል። በትንሳኤው ገበያ የታየውም ይህው ነው። ሆኖም ወሬ አንዱ የዋጋ ንረት መፍጠሪያ ሳቦታጅ መሆኑን ተገንዝበን ልንጠነቅቅ፣ በሐሰት ወሬ ላይ ተመሥርቶ ከሚፈጠር የዋጋ ንረት ለመጠበቅም ሐሰትን በእውነት ልናከሸፍም ይገባል።

ክዲስ ዘመን
ግንቦት 30 ቀን 1933 ዓ.ም ተቋቋመ

የኢትዮጵያ ፕረስ ድርጅት ዋና ሰፊ
ስልክ 06

ስልክ ቁጥር - 011-126-42-22
ዋና አዘጋጅ
አንተነህ ኃ/ብርሃን ወ/መድህን
አድራሻ
ንፋስ ስልክ ሳፍቶ ክ/ክ
ወረዳ 06
የቤት ቁጥር 319
ኢ.ሜይል - anteneh.hailebirhan@press.et
ስልክ ቁጥር - 011-1-26-42-40

የክዲስ ዘመን ማኔጅንግ ጅዲተር
ወንድወሰን ሸመስስ ታደሰ
ስልክ:- 011 126 4240
Email:- wendweson.shimelis@press.et
wendwesonshimelis@gmail.com

የክዲስ ዘመን ምክትል ዋና አዘጋጅች

- ወርቁ ማረ
- ኃይሱ ሣህበድንገል
- ስልማዝ አደራው
- አስማኤል አረቦ
- ዘላለም ገርማ

የገበያ ልማትና ፕሮሞሽን ዘርፍ
ኢ.ሜይል - etpresspromotion@gmail.com
ስልክ - 011-126-43-41
ፋክስ - 011-811-13-15

የማስታወቂያ መቀበያ ክፍል
ስልክ ቁጥር - - 011-156-98-73
ፋክስ 011-126-58-12

የማስታወቂያ ሽያጭ ማስተባበሪያ
ስልክ - 011-1-26-43-39
ማክፋፊያ
ስልክ ቁጥር - 011-157-02-70

ፍረዳኝ

ፍረዳኝ

በመኪና ማጠቢያ ስፍራ ላይ የተነሳው ንግድ አገልግሎት

ውስጥ ታደገ

የዛሬው የፍረዳኝ ዝግጅታችን ወደ ጉላሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ ሰባት ልዩ ስም ድል በር ተብሎ ወደ ሚጠራው አካባቢ ይወስድናል።

የመኪና አጥበት የሚያከናውኑበትን ቦታ ከ1996 ዓ.ም ጀምሮ እንደያዙት አቤቱታ አቅራቢው ይናገራሉ።

«የሕዝብን ችግር ይፈታል ተብለው በተቀመጡት የሥራ አስፈጻሚ ያልተገባ ተግባር ለከፍተኛ የገንዘብ ኪሳራ እና የስነ ልቦና ጫና ስለተዳረጉ የኢትዮጵያ ሕዝብ የደረሰብኝን በደል ተመልክቶ ይፍረዳኝ!» ሲሉ አቶ ስንታየሁ አየለ ለአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል አቤት ብለዋል።

ከአቤቱታ አቅራቢው አንደኛው

አሁን ላይ ውዝግብ የተነሳበት ቦታ ከ1996 ዓ.ም ጀምሮ የመኪና አጥበት የሚያከናውኑበት እና ቤተሰባቸውንም ሲያስተዳድሩበት የቆዩ እንደነበር አቤቱታ አቅራቢው ይገልጻሉ።

ይህ በአንዲህ አያለ ክፍተት የገንዘብ ወጪ የወጣበት ውሃን ሪሳይክል የሚያደርግ መሣሪያ በመኪና ማጠቢያ ቦታቸው ተከትሎ «ሪሳይክል» ማድረጊያው ማሽን አንድ ጊዜ ጥቅም ላይ የዋለን ውሃ ለ37 ጊዜ መጠቀም የሚያስችል ነው።

ከመኪና ማጠቢያው አገራባች በአዲስ አበባ ከተማ የአካባቢ ጥበቃ እና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን የሚተዳደረው ቦታ ይገኛል።

ይህን ተከትሎ አቤቱታ አቅራቢው በአዲስ አበባ ከተማ የአካባቢ ጥበቃ እና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን ጋር ሪሳይክል የሚደረገውን ውሃ ጉዳት መጠን ለመገምገም ያስችል ዘንድ በየጊዜው የሚታደስ ውል ለመግባት ተገደደ።

ውሉ በሠራተኛ ሰውነት እና በመኪናዎች አካል ላይ እንዲሁም በአካባቢው አጠቃላይ ሁኔታ ላይ የሚያመጣው ተጽዕኖ አይታይም ለሪሳይክል የሚሆነውን

ውሀ እየመረመሩ ፈቃዳችን እንዲታደስ የሚል ነው። ከአካባቢ ጥበቃ ጋር ያለን ግንኙነት ይህ ነው።

ይሁን እንጂ ከሰባት ዓመት በፊት የአካባቢ ጥበቃ ኮሚሽን መሪቱ የአኔ ነው በማለት ከስ ጀምሮ ነበር። በዚህ ክርክር መሪቱ የአኔ ስለመሆኑ በፍርድ ቤት ተከራክረው የአካባቢ ጥበቃ ኮሚሽን መሸነፉን አቤቱታ አቅራቢው ይናገራሉ።

በክርክሩ ወቅት እና ከክርክሩ በኋላ የአካባቢ ጥበቃ ኮሚሽን ለንግድ እና አ.ንዱስትሪ በጻፈው ደብዳቤ መሠረት የመኪና አጥበቱ ንግድ ፈቃዱ እንዳይታደስ ከሌለ። ለሰባት ዓመት ያህልም የንግድ ፈቃዱ ሳይታደስ እንዲቆይ ተደረገ።

ከብዙ የይገባኛል ክርክር በኋላ የንግድ ፈቃዱ እንዲታደስ የሆነበት ዋናው ምክንያት የአዲስ አበባ ከተማ የተቀናጀ የመሬት አስተዳደር መረጃ ማዕከል ቦታው «ከግሪን ኤርያ» ውጪ መሆኑን በማመልከት ነው።

የተቀናጀ የመሬት አስተዳደር ማዕከል የሰጠውን መረጃ ተከትሎ ከደን አስተዳደር ውጭ በመሆኑ የአካባቢ ጥበቃ ኮሚሽን የመሬት ይገባኛል ክፍት ትቶት ነበር።

ነገር ግን በ18/4/2014 ዓ.ም የአሰሰት ነገር ይገጥማቸዋል። በሌሊት ከመኖሪያ ቤታቸው ተነስተው ወደ መኪና ማጠቢያ ቦታው ያመሩት አቤቱታ አቅራቢው የመሥሪያ ቤታቸው በሰዎች ተሞልቷል።

በሌሊት የመኪና ማጠቢያ ቦታቸውን የቡድን መሣሪያ በያዙ በርካታ የፌዴራል ፖሊስ አባላት፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ በቁጥር ዘጠኝ እና በርካታ የደንብ ማስከበር ቡድን ተከቦ ሲመለከቱ አቤቱታ አቅራቢው መጀመሪያ ላይ ወቅቱ ሃገሪቱ በተለያዩ የጥፋት ቡድኖች የምትፈተኑበት አደገኛ ጊዜ ስለነበር እና ኮሚንድ ፖስትም የታወጀበት ወቅት ስለነበር እና የመኪና ማጠቢያው ከጫካ ስር እንደመሆኑ መጠን የጥፋት ኃይሎች በማጠቢያ ቦታ ተደብቀው የተገኙ መስሎአቸው እንደነበር ያስረዳሉ።

ነገር ግን ተጠግተው ጉዳዩን ባጣሩ ጊዜ የቡድን መሣሪያ የታጠቀው የፌዴራል ፖሊስ አባላት፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ እና በርካታ የደንብ ማስከበር ቡድን በጉላሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 7 ሥራ አስፈጻሚ የሚመሩ የመኪና ማጠቢያ ቦታቸውን የሚያፈሩ ግብረ ኃይል ነበር።

አቤቱታ አቅራቢው ለምን የመሥሪያ ቤታቸው እየፈረሰ እንዳለ የግብር ኃይሉን መሪ እና የወረዳ 7 ዋና ሥራ አስፈጻሚ የሆኑት ወይዘሮ ደራርቱ አላናን ይጠይቃሉ።

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአካባቢ ጥበቃ እና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን Environmental Protection & Green Development Commission. ሰነድ ቁጥር: 2013/20-01/27-93. ቀን: 9/8/2011. ስም: አቶ ስንታየሁ አየለ. አዲስ አበባ. ጉዳይ: ለግዳት አቤቱታ የሚሰጠውን ይመለከታል።

ከሆነ እና የመኪና ማጠቢያ ቦታው በሕገወጥ መንገድ የያዘው መሆኑ ካረጋገጠ ሕገወጥ ስለመሆኑን ተነግሮን እና የወረዳው ማህተም ያረፈበት ቁጥር ያለው ማስጠንቀቂያ ደብዳቤ ሊሰጠን ይገባ ነበር።

ደራረቱ አላና ጋር ሰፋ ያሉ ውይይቶችን እና ክርክሮችን አድርጓል። የተደረጉ ውይይቶችን እና ክርክሮችን በጥልቀት አንብቦ የኢትዮጵያ ሕዝብ የራሱን ፍርድ ይስጥ ብለናል። የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል በጉላሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 7 ዋና ሥራ አስፈጻሚ የሆኑትን ወይዘሮ ደራርቱን ስለጉዳዩ ያውቁ እንደሆነ ጠየቁ።

ፖለቲካና ወቅታዊ

ፍረዱኝ

ሲምክር በመታወቅ እና ከድርጊቱ እንዲቆጠብ ሲጠየቅ ግለሰቡ በራሱ ተነሳሽ በ2011 ዓ.ም ፍርድ ቤት ሄዶ የአካባቢ ጥበቃን ከሰፊ ሁከት ይወገድልኝ የሚል ነበር።

ሁከት ይወገድልኝ የሚለውን አግድ ሲያመጣ አግዱን የጻፈው ፍርድ ቤት ስለሆነ እና ሕግ መከበር ስላለበት የፍርድ ቤት ውሳኔ እስከሚሰጥበት ድረስ አቶ ስንታየሁ ሥራውን እየሠራበት ቆይቷል። በዚህም ክርክሩ እስከ ሰበር ሂደት ነበር። በፍርድ ቤት ክርክሩም የአካባቢ እንክብካቤ ኮሚሽን እንቅስቃሴ ሕግን ለማስከበር እንጂ ሁከት አይደለም ሲል በ2012 ዓ.ም 9ኛ ወር ውሳኔ አስተላልፏል ሲሉ ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎ ያስረዳሉ።

ይህን ተከትሎ የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ሁከት ይወገድልኝ ብሎ መጠየቅ እና በፍርድ ቤት ሁከት የለም በመባሉ መሬቱ የአንተ ስላልሆነ ለቀህ ወጣ ሊያስብል ይችላል? ሲል ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎን ጠየቀ። ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎ አዎ! ሁከት የለም ከተባለ መሬቱ የመንግሥት ነው ማለት ነው። ስለሆነም ቦታውን ልቀቅ ማለት እንችላለን ሲሉ መለሱ።

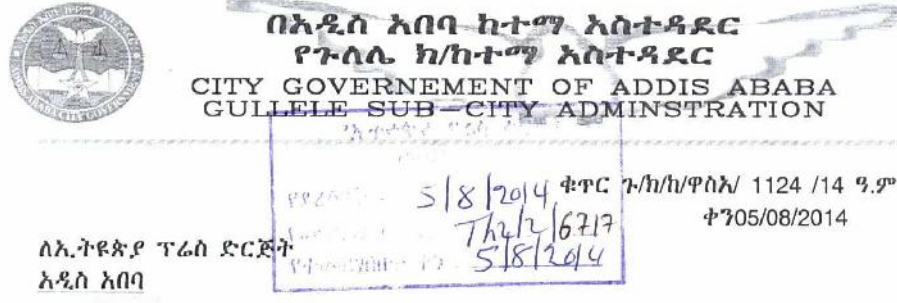
የወረዳችሁ በፕሮሰስ ካውንስል መሬቱ ከ1996 ዓ.ም ጀምሮ እንደተያዘ እና በ2006 ዓ.ም ከሰነድ አልባ መሬት ጋር ተያይዞ በወጣው መመሪያ መሠረት ወረዳው ለአቤቱታ አቅራቢው ካርታ እንዲሠራለት በኮሚቴ ተወስኖለታል። እዚህ ላይ የአካባቢ ጥበቃ ነው የተዋለው ከሚለው ጋር አይጋጭም? ስለዚህ ላይ ምን ይላሉ? ሲል የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎን ጠየቀ። ለጥያቄው ምላሽ የሰጡት ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎ እኛ እያስፈጸምን ያለነው የፍርድ ቤት ውሳኔ ነው። የወረዳውን የፕሮሰስ ካውንስል ውሳኔ አይደለም። ፍርድ ቤት መሬቱ የአካባቢ ጥበቃ እንደሆነ ወስኗል። እኛ ደግሞ በውሳኔው መሠረት ውሳኔውን እናስፈጽማለን ሲሉ ምላሽ ሰጥተዋል።

ይህን ተከትሎ የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል የአካባቢ ጥበቃ የአኔ ነው ሳይል እንዴት የወረዳው ሥራ አስፈጻሚ የአካባቢ ጥበቃ ነው ሊል ቻለ ሲል የአካባቢ ጥበቃ ለአቶ ስንታየሁ የጻፈውን ደብዳቤ ባሳየ ጊዜ የወረዳው ዋና ሥራ አስፈጻሚ መረጃ ከፈለክ እኔ የምልህን አዳምጥ እንጂ አትከራከረኝ ሲሉ መለሱ። እኛም መረጃው እንዳይቋረጥ በማሰብ ክርክሩን አቁመን እርሳቸውም ማዳመጡን ቀጠልን። እኛ ተፈጻሚ እያደረግን ያለነው ፍርድ ቤት ቦታውን ለቆ እንዲወጣ ያዘዘውን ውሳኔ ነው። የፍርድ ቤት ውሳኔ ተፈጻሚ መደረግ አለበት። ይህን ተፈጻሚ ለማድረግ ደግሞ ግብር ኃይል በሕግ የተሰጠ መብት አለው። አሁንም ደግሞ እናገራለሁ ቦታው አሁንም የአካባቢ ጥበቃ ነው። የአካባቢ ጥበቃም በ2013 ዓ.ም ቦታው በ10 ቀናት ውስጥ ጸድቆ ወደ መንግሥት እንዲመለስ ጠይቀዋል ሲሉ ቀድመውን ሃሳባቸውን ንዴት በተሞላበት አኳኋን ደገሙልን።

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአካባቢ ጥበቃ እና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን በቁጥር 203/20-01/2793 በቀን 9/8/2011 ዓ.ም ለአቶ ስንታየሁ በጻፈው ደብዳቤ እንዳመለከተው በጉለሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ ሰባት ድል በር ወደ እግዚአብሔር አብ በሚወስደው መንገድ ወንዝ ዳርቻ አጠገብ በሚገኘው የመኪና አጥበት አገልግሎት እየሠሩ ባለበት ቦታ በውል የተሰጠውን ፈቃድ መቆረጥ እና የንግድ ምዝገባ ፍቃድ ለጊዜው በመታገዱ ምክንያት ይህ ትዕዛዝ እንዲሰጥበት በ01/8/2011 ዓ.ም አቤቱታ አቅርቧል።

ሆኖም መሥሪያ ቤታችን ከተሰጠው ስልጣን እና ኃላፊነት እየሠሩበት ያለው ይዞታ የአረንጓዴ ክልል ውጪ በመሆኑ በይዞታው የማስተዳደርም ሆነ ፈቃድ የመስጠት ስልጣን እና ኃላፊነት የሌለን መሆኑን እያሳወቅን ነገር ግን በጉድጓድ ውሃ እና ለሥራው ከሌላ ቦታ ውሃ በማምጣት ተጠቅመው በድጋሚ በሪሳይክል በማጣራት የሚያከናውኑ ከሆነ ፕሮጀክቱ በአካባቢ ተጽዕኖ ግምገማ (ዒአይ ዔ) በኩል ማሳፍ ስላለበት ይህንን አሟልተው ሲመጡ አገልግሎት የምንሰጥዎት መሆኑን እንገልጻለን። ማልባጭ ለአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ከንቲባ ጽሕፈት ቤት ፣ ለጉለሌ ክፍለ ከተማ አካባቢ ጥበቃ ጽሕፈት ቤት ፣ ለጉለሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 7 ንዑስ አረንጓዴ ልማት ጽሕፈት ቤት እና ለጉለሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ ሰባት ፍትህ ጽሕፈት ቤት ይላል። ስለዚህ ምን ይላሉ? ስንል ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎን ጠየቀን።

ወይም ደራረቱም ደብዳቤውን ለእኛ ስላልተጻፈልን

ለአ.ት.ዩ.አ.ዎ ፕሬስ ድርጅት አዲስ አበባ
ጉዳይ:- መረጃ ስለመጠየቅ:-
የአ.ት.ዩ.አ.ዎ ፕሬስ ድርጅት በቁጥር TU/2/6151 በቀን መጋቢት 16/2014 ዓ.ም ለጉለሌ ክ/ከተማ ዋና ስራ አስፈጻሚ በተገቢ ደብዳቤ በክ/ከተማው ወረዳ 7 ልዩ ስሙ ድልበር አካባቢ የመኪና አጥበት ስራ በመስራት ላይ የነበሩ አቶ ስንታየሁ አያለን ጉዳይ በተመለከተ ለቀረበላችሁ ቅሬታ በመመስረት ሚዛናዊ ዘገባ ለመስራት ይቻል ዘንድ ስለጉዳዩ መረጃ እንዲሰጡን ጠይቃችሁናል።

ስለሆነም ስለጉዳዩ ዝርዝር መረጃ እንደሚከተለው አቅርባለን:-
በቅድሚያ አቶ ስንታየሁ አያለ በክ/ከተማችን ወረዳ 7 ልዩ ስሙ ድልበር አካባቢ በመኪና አጥበት ስራ አካባቢ ጥበቃ ውል ገብተው የአካባቢውን ምህዳር ሳይቀይሩ ስራ እንደሚሰሩ ተገልጾ የ5 ዓመት ፍቃድ ተስጥቷቸዋል ወደ ተግባር የገቡ ሲሆን የውል ዘመናቸው ከተጠናቀቀ በኋላ ለተጨማሪ ዓመታት በስራ ላይ የቆዩ ቢሆንም ከገቡት ውል ውጪ የአካባቢውን ምህዳር በመቀየር እና ባልተገባ መንገድ ከመንግስት በጊዜያዊነት ለስራ የተሰጣቸውን ቦታ በ2007 ዓ.ም በግል ይዞታነት በስማቸው ካርታ ለማውጣት ባደረጉት ህገ-ወጥ እንቅስቃሴ የክ/ከተማው አስተዳደር እና የአካባቢ ጥበቃ ጽ/ቤት ከህገወጥ ድርጊታቸው እንዲታቀቡ ቢሰጡትም ከመታረም ይልቅ ሁከት ተፈጠረብኝ በማለት አስተዳደሩ ላይ ክስ የመሰረቱ ቢሆንም የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 237477 በቀን 15/05/2011 ዓ.ም የከፍተኛ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 230647 በቀን 6/08/2011 ዓ.ም የሰበር ሰሚ ፍርድ ቤት በሰበር መዝገብ ቁጥር 176497 በቀን 28/08/2014 ዓ.ም በአስተዳደር የተፈጠረ ሁከት የለም ሲል ውሳኔ መስጠቱ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ሆነ የሰበር ሰሚ ይህን ውሳኔ በማጽናቱ እንዲሁም የተሰጠው የአግድ ትዕዛዝ በመነሳቱ የወረዳው አስተዳደር እርምጃ የወሰደ ሲሆን ለበለጠ መረጃ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በሰ/መ/ከተማ 176497 በቀን 28/08/2004 ዓ.ም የተሰጠው ውሳኔ- ገፅ አያዘን የሳክንሳችሁ ሲሆን የፍርድ ቤቱን ውሳኔ ተመልክታችሁ ሚዛናዊ ዘገባ ለመስራት እንደሚገባችሁ እንገልጻለን።

ግልባጭ
በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
• ለክንቲባ ፀ/ቤት አዲስ አበባ

አናውቀውም ። ግለሰብ ነው የጻፈው ! ግለሰብ የጻፈው ደግሞ ተቀባይነት የለውም ። ግለሰብ በጸጸው ስራ ሕጋዊ የሆነ ማህተም እና ቁጥር አያለው እንዴት ተቀባይነት አይኖረውም? ሲል አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ጠየቀ። ወይም ደራረቱም በንዴት ደብዳቤው ለእኛ ስላልተሰጠ እና ስለማናውቀው ተቀባይነት የለውም ሲሉ የቀደመ መልሳቸውን ደገሙ። ይህን ደብዳቤ የጻፈው አካል በሕግ ይጠየቃል ሲሉም አካሉ።

የአካባቢ ጥበቃ በቁጥር 196/18-01/2519 በቀን 11/06/ 2012 ዓ.ም በጉለሌ ክፍለ ከተማ ለወረዳ 7 ንግድ እና ኢንዱስትሪ ጽሕፈት ቤት በጻፈው ደብዳቤ እንዳመለከተው የአካባቢ ጥበቃ ላልተወሰነ ጊዜ የአቶ ስንታየሁ የንግድ ፈቃድ እንዳይታደስ እንደከለከለ ነገር ግን ከላይ በተገለጸው ቀን ጀምሮ እንዳይታደስ የሚለው ክልከላ እንዲነሳ መጻፉን ያቅታል። ስለዚህ ምን ይላሉ? ሲል አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል የወረዳውን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ጠየቀ።

ወይም ደራረቱም ከመጀመሪያውም ንግድ ፍቃድ እንዳይደስ አልተከለከለም ሲሉ ይናገራሉ። አንባቢያን እዚህ ላይ ፍርድ ቤት ለእናንተው ትቻሉ። እኛ የምናውቀው ፍርድ ቤት የወሰነውን ውሳኔ ብቻ ነው። ይህን ደብዳቤ የጻፈው አካል ራሱ ይጠየቃል ሲሉ ተናገሩ።

የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ቤቱን ለማሸግ ስትሄዱ ለምን በሌሊት መሄድ አስፈለገ? ሲል ሥራ አስፈጻሚያዎን ጠየቀ ። ዋና ስራ አስፈጻሚያዎ በግብር ኃይል ስለሆነ ነው የሚል ምላሽ ሰጡ።

የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍልም በግብር ኃይል ስለሆነ ለምን በሌሊት ሄዳችሁ ታፈርሳላችሁ? ሲል ጥያቄውን ደግሞ ጠየቀ ። ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎ በግብር ኃይል የሚፈረስ ቤት በማንኛውም ሰዓት መሄድ ይቻላል ሲሉ መለሱ።

ይህን ተከትሎ አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍልም በፈላጊነት ሰዓት ሂዳችሁ ማፍረስ ይችላል የሚል መመሪያ አለ? ሲል ጠየቀ። ወይም ደራረቱም በከፍተኛ ብስጭት ግብር ኃይሉ አስተዳደራዊ ለሆነ እርምጃ በማንኛውም ሰዓት መሄድ ይችላል በማለት ገለጹ።

እንደዚህ የሚል መመሪያ ሊያሳዩኝ ይችላል? ሲል የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ዋና ሥራ አስፈጻሚያዎን ጠየቀ።

ወይም ደራረቱም በንዴት በማንኛውም ሰዓት እርምጃ መውሰድ አይቻልም የሚል መመሪያ ታሳየናለሁ ሲሉ ጥያቄውን በጥያቄ መለሱ።

አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍልም በ2006 ዓ.ም የወጣው አዋጅ መመሪያ እንደሚሰጥ ሕጋዊ የንግድ ፈቃድ ያለውን አንድ አካል ማግኘት እና ማገገጥ የሚፈልግ የመንግሥት አካል ማናገር የፈለገውን ሰው ማናገር የሚችለው በሥራ ሰዓት ብቻ ነው። ለዚህም ገጅ አድርጎ ይላል፤ ሲል መለሱ።

ይህን ተከትሎ ወይም ደራረቱ ከላይ በፈለገን ሰዓት መሄድ እንችላለን የሚለውን አቋማቸውን ትተው እኛ በሥራ ሰዓት ነው የሄድነው የሚል ምላሽ ሰጡ። እዚህ ላይ ፍርድ ቤት ለሕዝብ ትቸቸቀሉ።

ለላው የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ለሥራ አስፈጻሚያ ያቀረበው ጥያቄ አቶ ስንታየሁ የተባለው ግለሰብ ሕገ ወጥ እንኳን ቢሆን እና እርምጃ ይወሰድ ቢባል የሕገ ወጥነት ሰው ቤት ጣራ አፍርሳችሁ አጥር በመሥራት በሠራችሁት አጥር ላይ አሸጋጅ ሂደት የሚል መመሪያ አለ? እናንተ ያደረጋችሁት ይህንን ነው። ስለዚህ ምን ይላሉ የሚል ጥያቄ ነበር።

ወይም ደራረቱም ቦታው በሕገወጥ መልኩ ከተያዘ እና በሕገወጥ መልኩ የያዘው አካል በፍርድ ቤት እንዲሰቅ ከተወሰነ ንብረቱን ጭኖ እስከመሄድ

እና እስከመውረስ የሚደርስ እርምጃ ይወሰዳል። ይህን ተከትሎ አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ሕገ ወጥ ከሆነ ቤቱን አፍርሶ እቃውን ጭኖ መውሰድ እንደሚቻል ዝግጅት ክፍሉ ይገዘባል። የዝግጅት ክፍሉ ጥያቄ ግን ሕገወጥ ከሆነ የሕገወጥነት ሰው ንብረት በማፍረስ ጭኖ መውሰድ አንድ ነገር ሆኖ አያለ የሰውየውን ጣራ አፍርሳችሁ አጥር በመሥራት አሸጋጅ የሚል ሕግ አለ ወይ ነው? ወይም ደራረቱም ሕገ ወጥ ከሆነ ንብረቱም ይወሰዳል። ጣሪያ ግን አላፈረሰንም ሲሉ መለሱ። ወረዳው ጣሪያ አፍርሶ አጥር ማጠናን ዝግጅት ክፍሉ በአካል ተገኝቶ አረጋግጧል። እዚህ ላይ ፍርድ ቤት ለአንባቢያን ትተነዋል።

ለላው አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል ለሥራ አስፈጻሚያ ያቀረበው ጥያቄ የአሸጋጅ ሰዓት ደብዳቤ ማህተም የለውም። እንዲያሸግ የወሰነው አካል እና ሲታሸግ የነበሩ ታዛቢዎችም ስም እና ፊርማ የለበትም ስለዚህ ምን ይላሉ? የሚል ነው። ለዚህ ጥያቄ ወይም ደራረቱ የታሸገበት ደብዳቤ ማህተም አለው የሚል ምላሽ ሰጥዋል።

ይህን ተከትሎ በማሸጊያ ወረቀቱ ላይ እዚያም እዚህም እንዲሁ ስማቸው ያልተገለጸ ነገር ግን ፊርማቸው ብቻ የተቀመጠ ሰዎች አሉ። ይህ ወረቀቱ ላይ ያለው ፊርማ የአንተ አይደለም? ሲል ጠየቀ። ወይም ደራረቱ አሰን እኔ ፎረንሲክ መርማሪ አይደለሁም አሰን ማረጋገጥ አልችልም ሲሉ መልሰዋል።

አዲስ ዘመን በፕሮሰስ ካውንስል የተወሰነው ውሳኔ ስህተት ነው ይላሉ? ሲል ወይም ደራረቱን ጠይቆ ነበር። ወይም ደራረቱም ወረዳ ወይስ ክፍለ ከተማ ፕሮሰስ ካውንስል ሲሉ ጥያቄን በጥያቄ መለሱ። የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍልም በወረዳው የታየውን ሲል መለሱ። ይህን ተከትሎ ወይም ደራረቱ ስለመሬቱ በወረዳው የፕሮሰስ ካውንስል አልታየም ሲሉ መለሱ። አዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍልም በቀን 16/07/2007 ዓ.ም በወረዳ ደረጃ አስራ አንድ የወረዳ አመራሮች የወሰኑትን ውሳኔ አያውቁትም? ሲል ጠየቀ። ወይም ደራረቱም እኛ የወረዳውን እና የክፍለ ከተማ ፕሮሰስ ካውንስል የወሰነውን አልመረመርንም። እኛ የምናስፈጽመው የፍርድ ቤትን ውሳኔ ነው በማለት መለሱ።

ፍርድ ቤት ሲወሰን የፕሮሰስ ካውንስል የሥራ ክንውኖችንም መሠረት ማድረግ የማይቀር ነው። ስለዚህ ምን ይላሉ ሲል የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል የጠየቃቸው ወይም ደራረቱ ፤ ክፍርድ ቤት ውሳኔ ውጭ ስለፕሮሰስ ካውንስሉ አይመለከተንም። እኛ የፍርድ ቤቱን ውሳኔ ብቻ ነው ተፈጻሚ የምናደርገው ሲሉ መለሱ።

በመጨረሻም የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል የሚጠይቃቸው ጥያቄችን ያበሳጫቸው ወይም ደራረቱ የጋዜጠኛውን የድምጽ መቆጣጠር ወረዳ። መረጃ የሰጠንህ እኛ ቀና ስለሆንን ነው! የሚል ንዴት የተሞላበት ቃል ተናገሩ። ነገር ግን ቅን ስለሆኑ ሳይሆን መረጃ መስጠት ስለሌላቸው እንደሆነ ሊገነዘቡ ይገባል።

ጥያቄ መጠየቃቸው ያንገባቸው ወይም ደራረቱ የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል በጠየቃቸው በበነጋታው አጥር ሠርተው አሸገውት የነበረውን የአቤቱታ አቅራቢ ሙሉ እቃ በፌዴራል ፖሊስ ፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ እንዲሁም ደንብ ማስከበር ታግዘው ጭነው ሲወስዱ በቦታው በማግኘት የፎቶ ምስል ማስቀረት ችሏል።

ይህንን ጉዳይ በተመለከተ መረጃ እንዲሰጡን የጉለሌ ክፍለ ከተማ ዋና ሥራ አስፈጻሚን በደብዳቤ ጠይቀን በሰጡን የደብዳቤ ምላሽ ቅሬታ አቅራቢው ከገቡት ቃል ውጪ የአካባቢውን ምህዳር በመቀየርና ባልተገባ መንገድ ከመንግሥት በጊዜያዊነት ለሥራ የተሰጣቸውን ቦታ በግል ይዞታነት በሥማቸው ካርታ ለማውጣት ባደረጉት ጥረት ከሕገወጥ ድርጊታቸው እንዲታቀቡ ቢነገራቸውም ከመታረም ይልቅ ሁከት ተፈጠረብኝ በማለት በአስተዳደሩ ላይ ክስ ቢመሰርቱም የፌዴራል የመጀመሪያ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 237477 በቀን 15/05/2011 ዓ/ም የከፍተኛ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 230647 በቀን 6/08/2011 ዓ/ም የሰበር ሰሚ ፍርድ ቤት በሰበር ሰሚ መዝገብ 176497 በቀን 28/08/2014 ዓ/ም በአስተዳደር የተፈጠረ ሁከት የለም ሲል ውሳኔ በመስጠቱ ይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤትም ሆነ የሰበር ሰሚው ውሳኔ ይሄንን በማጽናቱ እንዲሁም የተሰጠው የአግድ ትዕዛዝ በመነሳቱ የወረዳው አስተዳደር ርምጃ መውሰዱን የሚገልጽ ምላሽ ሰጥተዋል።

ገብጽ እና ልዩ ልዩ

ነፃ ሃሳብ

(ጌታቸው በስም /ዳግሳስ ጸጉሮስ) gechoseni@gmail.com

የሥነ ጽሑፍና የኮሙኒኬሽን ባለሙያ ናቸው። የኢትዮጵያ ደራሲያን ማኅበርን ለዘጠኝ ዓመታት ያህል በፕሬዲዲንግና በጽሑፍ መርተዋል። ከ1977 ዓ.ም ጀምሮ በሕዲስ ዘመንና የዛሬደቱ ኢትዮጵያ ጋዜጣ፣ በሀገር ውስጥና በውጭ ሀገራት ታትመው በሚሠራጩ የተለያዩ የሳተላይት ውጤቶች ላይ (ዳግሳስ ጸጉሮስ) በሚል የብዕር ስሙ በርካታ ጽሑፎችን ስለሰጡት ስም በግላቸው 12፣ ከሌሎች ጽሑፍት ጋር በርካታ መጻሕፍትን ስለሰጡት ስም አቅርበዋል።

ሕገገብ መሪዎችንና ሕገገብ ተቋማትን “በዲዩጋን ፋኖስ እናፈላልግ!”

ታሪኩን ላልሰሙ ወይንም ለዘነጉ፤

ዲዩጋን ቅድመ ልደተ ክርስቶስ በ412 ዓ.ም ገደማ የኖረ የጥንታዊቷ ግሪክ ተወዳሽና ተጠቃሽ ዐይነ ሥውር ፈላስፋ ነበር። ይህ ፈላስፋ በሰዎች አፍቃሬ ራስነት፣ ኃላፊነት ጠልነት፣ ስግብግብነትና እንደ ጅብድ ይቆጠር የነበረው የማኅበረሰቡ የአደባባይ ንቅዘት እያበሳጨው ውስጡን ጤና ስለነሳው ከሕብረተሰቡ ተገልጦ በኖርም፣ በበርካታ ተግባራት ግን “የብዙኃን ጎረቤት” ተደርጎ ይወሰድ እንደ ነበር ግለታሪኩ በዝርዝር ይነግረናል።

ዐይነ ሰውና፣ ነገር ግን ልብ ብሩህ ዲዩጋን፣ በአንድ ወቅት በጠራራ ፀሐይ የሚበራ ፋኖስ በእጁ አንጠልጥሎ የሰው ደን በሞላበት በደማቁ ከተማቸው ውስጥ ሲዘዋወር ያስተዋሉት የአካባቢው ሰዎች “ይኸ ሰው ለየለት!” እያሉ ሲያመጡ በዝምታ እያዳመጡ ጉዞውን አላቋረጠም ነበር። ጤንነቱን ለማረጋገጥ የፈለጉ ሰዎችም ቀረብ ብለው፣ “አንድም ዐይነ ሰውና፣ አንድም ሰዓቱ የቀን እኩሌታ፣ ምን ይሁን ብለህ ነው ፋኖስ አብርተህ መንገድ ለመገድ የምትንከላወስው?” ብለው ሲሰለቁበት ቁጣውን ዋጥ በማድረግ “እናንተ ዐይናማዎቹ የብርሃን ጌቶች! በመካከላችሁ ለሰው የሚተርፍ ታማኝ ሰው ጠፍቶ እየፈለግሁ ነው!” ብሎ ትዝብታቸውን በትዝብቱ አክሸፈዋቸው።

ይህ ታሪክ ትዝብ ያለው ተወዳጁ ገጣሚያችን የዲዩጋን ትዝብት የአራሱ አገር ትዝብት መሆኑን አረጋግጦ የውስጡን መራራ ስሜት በብሉኑ የገለጠው እንዲህ በማለት ነበር።

“በዲዩጋን ጩኸት፣ በፀሐይ ጠራራ፣ አንድ ሰው ፈልገህ፣ ፋኖስ ብታብራ፣ ... አለ ማለት ዘበት...”

ከጎረቤት ልዩነት፣ ካዛውንቱ ሸበት፣ ስንት ሺህ ሰው ቆጥረህ፣ አንድ የማትልበት፣ ሁሉም ባዶ ግርማ፣ ሁሉም ባዶ ውበት።”

የፈላስፋው የዲዩጋን “የሰው ያለህ ጩኸት” እና የገጣሚው ምፀታዊ ግጥም የሚያስተላልፉልን የጋራ መልእክት “ሰው የሚሰኝ ጎረቤት” የሰው ፍጡር መጥፋቱን ለመጠቀም ብቻ አይደለም። ሰው ሆኖ በተሰጠው መንግሥታዊና ሕዝባዊ አደራ በቅንነት፣ በታማኝነትና በዝቅታ ለማገልገል ፈቃደኛ “ሰው” ያለመገኘቱን ለመግለጽ ጭምር እንጂ። ሰው በምንፈልግበት ወቅት “ሰው ሆኖ በመገለጥ” ለሰውነታችን ክብር የሚሰጥ አገልጋይ መሪ እንዲሆን ስንጠይቅ ቀርቶ በተፈጥሮ የፀሐይ ብርሃን እየኳተንን ብንፈልግ ለማግኘት በእጅጉ መቸገራችን የጊዜያችንን የአገራችን እውነታ ነው።

ዲዩጋን የመሪ ያለህ ጩኸታችን፤

አርግጥ ነው የልባችንንና የሳህናችንን “ጀር” ሙሉ ለሙሉ ደፍነን ከሚሊዮኖች ጋር እየተተረጎመንና በሰው ጫካ ውስጥ እየኖርን “የሰው ያለህ!” እያልን መጮኹ “ጩኸታችንን ለለመዱት ምን ግዴታችን” አብደትም ቅብጠትም ተደርጎ ሊታሰብ ይችል ይሆናል። “ከሰው መሃል ሰው ጠፍቷል” በሚል ተስፋ መቁረጥ ተውጠንና በድቅድቅ ጨለማ ውስጥ እየተደናበርን በዲዩጋን ፍልስፍና መቆዘማችንም ከበላያችን ለተኮፈሱት “ባለስልጣናቸውን” ትርጉም ላይሰጥ ይችላል ይሆናል።

ይህን ስንል፡- በአመራር ብቃታቸው፣ በራእይ አቅማቸው፣ በህልማቸው ብሩህነት፣ በባህርያቸው ምስጋንነት “ነፃሩ!” የሚባሉባቸው “ጥቂት የሰው ሰው ሹመኞች” ከገጸ-አገር ላይ ጠፍተው ጭርሱኑ “ዳዋ” ለብሰው አንቀላፍተዋል በማለትም በእይቱ ማለዘን ፈልገንም አይደለም። ቤተሰብን፣ አካባቢን ቡድኖችን፣ ቤተ እምነቶችን፣ አገርንና ግዛቱ ተቋማትን መርተው

በዘርፈ ብዙው የአገራችን ስመራር ውስጥ እየታዩ ያለው ይህን መሰሉ የሆድ ሰሰሜ ስልት ነው። የሹሙር እይታ ብቻ ካልሆነ በስተቀር የሌሎች ህልም እንዲነገርም ሆነ እንዲሰማ የማይፈለግባቸው ተቋማት በርካቶች ናቸው። “የተሻለ ርዕይና ስራ ለሰጠው ብንከተል ያዋጣል” ብለው ሃሳብ የሚያቀርቡ ሠራተኞች ወይንም ሌሎች ሰዎች “ዐይናችሁ ሳይረ” እየተባሉ ሲወገዙና በዘዴ ሲሸጉ ማስተዋልም የተሰመደ ሆኗል

የተጨማሪው በላቸው፣ በምላሹም በአደባባይ ተከብረው አንቱታን ያተረፉ ኢምፕት ምሳሌዎች ዛሬም በየሙያ መስክ ብናስሰ ይጠፋሉ ብሎ መደምደሙ ከእውነታ ጋር መጋጨት ይሆናል። ዘመንና ታሪክን እያጣቀስን፣ ጎትመት ደጉንና ቴክኖሎጂውንም እያመሳከርን “ሰው በጠፋበት ዘመን ሰው ሆነው የተገኙ” አርአያ ሰብ ቅሪቶች ብናስሰም ይጠፋሉ ማለት አይቻልም።

ይህ ጸሐፊ ሺህ ዘመናት ወደ ኋላ አፈግፍጎ ፈላስፋውን ዲዩጋንን ለማስታወስና የገጣሚውን ብእር ለማስረጃነት ሊያቀርብ ወደ ፈለገበት ዋና ምክንያት ወደ ብለን በድፍረት ስንዘልቅ፣ የአገልጋይ መሪነት እጦት ምን ያህል የከበደብን ሸክም እንደሆነ እንረዳለን። የመሪነትን መንበረ ሥልጣን ተቆጣጠው፣ በታጠቁት የፖለቲካ የብረት በትር እያስፈራሩ ማን ይነካናል ባይ “ጊዜ ወለደች” መብራከታቸውን እያየን “ኡኡታችንን ብናቀልጥ” የሚቆጣን ይኖራል ብለን እንፈራም። በዛሬይቱ ኢትዮጵያ ይህን መሰሉ ሥር የሰደደ አገርና ሕዝብ ጎታች የሹመኞች ተግባር እንዲገታም ለአግዘሩና ለመንግሥታችን አቤቱታ ብናቀርብ መልስ ስጭ ይጠፋ ካልሆነ በስተቀር አድማጭና “እውነት ነው” ባይ እናጣለን ብለን ግን በፍጹም እንጠረጥርም።

በጨበጡት ሹመት፣ “ሺህ ሞት ቢባል ይቀላል”፣ የሚመሯቸውን የቦታቸውን የሚያገለግሉትን ሕዝብ ጨኸትና እየታ ከቁብ ሳይቆጥሩ “መሪነት ተዋጥቶልናል፤

ግባችንም ለምርጫና” እያሉ በሕዝብ ብዙኃን መገናኛና በፓርላማው ፊት የሚዘባኑትን በርካታ “ከረባት ለባሾች” መመልከት ብርቃችንም፣ ድንቃችንም አይደለም። ተጽፎ የተሰጣቸውን ሪፖርት እንዲያን በአግባቡ ማንበብ ተስፋቸው አንደበታቸው እየተሳሰረ፣ “የተሰጠንን ገንቢ ሃሳብ ለወደፊቱ አርመን እንመጣለን” በማለት በአንደበታቸው እየተናዘዙ በልባቸው የሚያፈዙ “ዘመን ከሎችን” ስንሰማ ውለን ስንሰማ ማደራችን የአገራችን ፖለቲካዊ ባህል ከሆነ ስነባብረቷ።

ፓርላማ ይሉት “ሥርዓት” በአገራችን ከተተከለበት ጊዜ ጀምሮ እንደ ስልጡኖቹ አገራት ተሞክሮ “በሥራ ስንፈው፣ በስብሰባ የጀጉ” ውጤት አርመኖች “ኃላፊነቱን በአግባቡ አልተወጣሁም” ብለው ሲናዘዙ እንጂ ለመቀጣጫ ሲወገዱ ወይንም ራሳቸውን ሲያስወግዱ ሰምተንም ሆነ አይተን እንደማናውቅ ቅዱሳት መጻሕፍት ላይ እጃችንን ጭንጭን ቢሆን እውነታችንን በመሃላ ማረጋገጥ አይሳኝም።

እንዲያው “ውጤት አልበደች” ከወንበራቸው ተገፍትረው ሊነሱ ቀርቶ እንዲያውም “ሕዝቡ ምን እንዳያመጣ ነው!” በሚል ውሳኔ ይመስላል፤ ወደ ተሻለ ከፍታ እየተወረደው “በውጭ አገራት ባለሙሉ ሥልጣን እንደራሴዎች” እየተባሉ ለየአገራቱ መንግሥታት የሹመት ደብዳቤያቸውን ሲያቀርቡ እያስተዋልን መንደድ መከሰላችን አልቀረም። እኛ ዜጎች በንዴት በግን ስንገጠራጠራ አለቆቻችን እየሳቁ የልባቸውን ቢሰሩ አይገርመንም፤ ሲወርድ ሲወራረድ የመጣ መንግሥታዊ ባህላችን ነዋ!

አንድን ታላቅ አንጋፋ ተቋም አዘቅት ውስጥ ወርውሮ ያኮላሽ “የጊዜው ሰው” በሠራተኞቹ “ጸምና ጸሎት” ከቦታው በተነሳ ማግኘት አገርን በዲፕሎማሲው መስክ እንዲወክል መሾሙን ሲሰማ “ለምሳሌ ሊያደርጉኝ ሲያስቡ በቁርስ ተበቀልኳቸው” ብሎ የኮሎኔል መንግሥቱን ንግግር አወላግሮ ሲናገር የሰሙት የራሱ የቅርብ ብጤዎች ናቸው። ከአንድ ታላቅ የትምህርት ተቋም ጋር ተያይዞ የተፈጸመ መሰል ታሪክም ተደጋግሞ በአደባባይ ሲወራ ስለከረመ ብዙዎች ያስታውሱታል።

ከደቡብ የአገራችን ክፍል መንጭቶ በሁሉም አካባቢ ሕዝቦች ዘንድ ተወዳጅ የሆነውን “ሆያ ሰላሜ” የሚለው ባህላዊ ዜማና እንቅስቃሴ በዚህ ቦታ ቢታወስ ከጉዳያችን ጋር በሚገባ የሚገጥም ይመስለናል። የሆያ ሰላሜ አቀንቃኝ ትእይታችን የሚከውነው የመገረፊያ ጅራፍ በእጁ ይዞ በርካታ አጃቢዎችን ከኋላው በማስከተል ነው። አጃቢዎቹ እሱ ካሰመረውና ከሚንቀሳቀስበት አቅጣጫ እንዳያፈነግጡ በዐይነ ቁራኛ መከታተል ብቻም ሳይሆን ያፈነገጡትን ሾጥ እያደረገ ወደ መስመር ያስገባቸዋል። ማንኛውም አጃቢ የራሱ ነገት አለኝ ብሎ እንዳሻው በትእይታቱ አይሳተፍም። ይህንን አደርጋለሁ የሚል ደፋር ከተገኘ የመጨረሻው ዕጣ ፈንታ ወይ ከጨዋታው መውጣት አለያም በጅራፉ መሸንቆጥ ይሆናል።

በዘርፈ ብዙው የአገራችን አመራር ውስጥ እየታዩ ያለው ይህን መሰሉ የሆያ ሰላሜ ስልት ነው። የሹሙር እይታ ብቻ ካልሆነ በስተቀር የሌሎች ህልም እንዲነገርም ሆነ እንዲሰማ የማይፈለግባቸው ተቋማት በርካቶች ናቸው። “የተሻለ ርዕይና ስራ ለሰጠው ብንከተል ያዋጣል” ብለው ሃሳብ የሚያቀርቡ ሠራተኞች ወይንም ሌሎች ሰዎች “ዐይናችሁ ሳይረ” እየተባሉ ሲወገዙና በዘዴ ሲሸጉ ማስተዋልም የተለመደ ሆኗል።

በርካታ የአገራችን ፊት ቀደም መሪዎች ሁሉም የሚፈልጉት “አሰ አሰ” እየተባሉ እንዲካደሙ እንጂ፣ የሚመሯትን ሠራተኛና የተገልጋዮችን አስተያየቶች ለማድመጥና ለመታረም በፍጹም ዝግጁ ሲሆኑ

አይስተዋልም። ቀድሞውን ሲረገገው ማን ደፍሮት? የቢሯቸውን ሥራ እንዲያግዙ ሳይሆን ለበረኝነት የተመረጡ በሚመሰሉ ጸሐፊዎቻቸው ወይንም ልዩ ረዳቶቻቸው አማካይነት ባለጉዳዮች ሲዋከቡ ማየትን ተላምደን እንደ ባህል ስለቆጠርነው ብንሰደብም ሆነ ብንንጸጠጥ የምናልፈው “ተው ቻለው ሆይ?” እያንጎራጎርን ነው። የአንዳንድ ሹሞች የጥበቃ ጓዶች አስተያየትም “አፈር ከመሬት የሚደባልቅ” ብጤ ስለሆነ በአገርሱ ግልምጫ ከመሞረድ “ከብርን ከጉዳይ ማስቀደሙ” በብዙ ይሻላል።

የዚህ ጽሑፍ አቅራቢ ባለፉት ሁለት ዓመታት አገርና ጉዳይ ጥሎት ያንኳኳቸው መንግሥታዊ ቢሮዎችና የቢሮክራቶቹን ባህርይ በተመለከተ ምን መልክ እንደነበረው ጊዜው ሲደርስ ለዘመንና ለትውልድ ምስክርነት በሚበጅ መልኩ በመጽሐፍ ጥራዝ ሰንዶ ለማቅረብ አቅድ ስለያዘ ያኔ ዝርዝር በሚገባ የተነተናል። ያለ ምንም ማዳመቅና ግንት ዛሬ አሉን በምንላቸው የኢትዮጵያ ሚኒስቴር መስሪያ ቤቶችና በየሥልጣን አርከኑ ደረጃ በሚገኙት መንግሥታዊ ተቋማት ውስጥ መብቴና ስብእናዬ ተከብሮልኝ ጉዳዩን ፈጸምኩ ብሎ የሚመስክር አንድ ሰው ማግኘት ከተቻለ ይህ ጸሐፊ አድራሻና ባለ አድራሻውን በስም ጠቅሶ ለማመስገን ወደ ኋላ አይልም። አርአያ ሰብ ብቻ ሳይሆን አርአያ ተቋም (Role model) ማግኘት በአገራ ውስጥ የሰማይ ያህል እርቆና የምንለውም ስለዚህ ነው። የዲዩጋንን ታሪክና የገጣሚያችንን ብእር አስታውሰን የዘከርናቸውም “እውነታችሁ ነው” ብለን ለማመስገን ጭምር ነው።

በጥንታዊው ግሪካዊ ልብ ብርሃን ፈላስፋ ታሪክ የተንደረደርንበትን ርእስ ጉዳያችንን የምንቋቋው የዚያኔው የግሪክ አገር ሌላ አንድ ፈላስፋ ታሪክ በማስታወስ ይሆናል። ይህ ፈላስፋ አርኪሜድስ በመባል ይታወቃል። ብዙዎች የሚያውቁት የዘመናዊ ሂሳብ አባት መሆኑን እንጂ የፊዚክስ ሊቅ፣ ኢንጂነር፣ የከዋክብት አጥኝ እና የሌሎች የበርካታ ሳይንሳዊ ግኝቶችም ባለቤት መሆኑን ልብ አይሉም። አርኪሜድስ በአንድ ወቅት ለአገሩ ንጉሠ ነገሥት የተሠራለት ዘውድ “ንጹሕ ወርቅ ነው አይደለም? ከሆነስ እንዴት ይረጋገጣል?” የሚል ፈታኝ ጥያቄ ቀርቦለት እንቅስቃሴን ለመፍታት ረጅም ቀናት ጠይቆት ነበር ይባላል።

አርኪሜድስን አረፍት የነሳው ይህ ፍቺ አልባ ውስብስብ ጥያቄ ቶሎ ማለሽ ሊገኝለት ባለመቻሉ ወደ ብስጭት መርቶት እንደነበርም ይነገራል። አንድ ቀን ግን በገንዳ ውሃ ሞልቶ ሰውነቱን እየታጠበ እያለ ድንገት የእንቅስቃሴ ምሥጢር ስለተገለጠለት እንዳይሰው ከገንዳው ውስጥ መለመላውን ዘሎ በመውጣት “Eureka! Eureka!”፣ “እንደተመኘሁሽ አገኘሁሽ”፣ እንዲሉ “መልሱን አገኘሁት! አገኘሁት!” እያለ እርቃኑን በከተማው ውስጥ እንደዞረ ታሪኩ በግልጽነት ይነገረናል።

እኛም በአገራችን ውስጥ እንቅስቃሴን አብዝተውብን ለአምባና ለምሬት የዳረጉን “እሽ አትብሉን የሹሙ ደር ነን” ባይ “ባለሥልጣን” መሪዎቻችን ወደ አገልጋይ መሪነት ደረጃ ዝቅ ብለው የሚመሯቸውን ሠራተኞችና ተቋማቸውን በአርአያነት ማስመስገናቸውን ያየንና የሰማን አለት ስለላትና ምስጋና የምናቀርበው ተባብረን ነው። እምባችን ፈሰሰ ላለቀው ለእኛ ለተገልጋዮችም ዝቅ ብለው ማገልገልን ያሳዩን ዕለት ልክ እንደ አርኪሜድስ ይሉኝታ ሳይገድብን በየሚዲያው ገጾችና አየሩ ላይ እየፋነንን “Eureka! Eureka!” አገራችን አገልጋይ መሪዎችን አገኘች! ፈጣሪና መንግሥታችንም ብሶታችንንና ጸሎታችንን ሰምተው “እምባችንን አበሱልን!” እያልን መጮኻችን አይቀርም። ሰላም ይሁን!

ንግድና ግብይት

የፍራንኮቫሎታ ጠቀሜታና ሲደረግ ስለሚገባው ጥንቃቄ

ፍራንኮቫሎታ ስወጥ

ኢትዮጵያ ከመቼውም ጊዜ በበለጠ በአሁን ወቅት የውጭ ምንጭ ለጥረት እያጋጠማትና በብዙም እየተፈተነችበት እንደሆነ ይታወቃል። ከውጭ ምንጭ ለጥረት ባለፈው ሀብቱን በአግባቡ የማስተዳደር ችግር መኖሩም ጎልቶ ይታያል። የውጭ ምንጭ በእጅጉ ከሚፈለግበት ምክንያቶች መካከል በአገር ውስጥ የማይገኙ የተለያዩና እጅግ አስፈላጊ የሆኑ መሰረታዊ ምርቶችን ከውጭ ገበያ በመግዛት ወደ አገር ውስጥ ማስገባት እንዲቻል የሚያደርግ ነው።

የውጭ ምንጭ ለጥረት ዘወትር ፈተና የሆነባት ኢትዮጵያ በተለይም በዘንድሮ ዓመት በከፍተኛ መጠን ችግሩ የበረታባት ስለመሆኑም ይነገራል። የኑሮ ውድነቱም ሆነ የሸቀጦች ዋጋ መኖር አገሪቷ ካለባት የውጭ ምንጭ ለጥረት ጋር በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ የሚገኙን በመሆኑ ተባብሶ መቀጠሉ ሁነኛ ማሳያ ነው። ከቅርብ ዓመታት ወዲህ እጅጉን እየተባባሰ የመጣው የኑሮ ውድነት በርካታ ምክንያቶች ቢኖሩትም የውጭ ምንጭ ለጥረቱ አንዱ ምክንያት እንደሆነ ይጠቀሳል።

በዋነኛነት በአገር ውስጥ የማይገኙ ምርቶችን ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት የሚያስፈልገው የውጭ ምንጭ ለጥረት ሲያጋጥም በተመሳሳይ ከውጭ ገበያ በሚገቡ ምርቶች ላይ ለጥረት ይፈጠራል። የምርት ለጥረት መፈጠር ደግሞ ለዋጋ ንረት አይነተኛ ምክንያት ነውና የውጭ ምንጭ ለጥረቱ በአንድም ሆነ በሌላ ምክንያት በአገሪቱ እየተባባሰ ለመጣው የኑሮ ውድነትና የዋጋ ንረት የነላ ድርሻ አበርክቷል።

በአገሪቱ እየታየ ያለውን የውጭ ምንጭ ለጥረት ለማቃለል ታዲያ መንግሥት በተለያዩ ጊዜ የተለያዩ መመሪያዎችን በማውጣት ችግሩን ለማቃለል ጥረት ሲያደርግ መቆየቱ ይታወቃል። መንግሥት ከወሰዳቸው እርምጃዎች መካከል የአገር ውስጥ ምርትን ወደ ውጭ ገበያ በመላክ የሚገኘውን የውጭ ምንጭ በተወሰነ መጠን መጠቀም መቻሉ አንዱ ሲሆን፤ በዚህ መንገድ የሚያገኘውን የውጭ ምንጭ ለጥረት አስፈላጊና አንገብጋቢ ለሆኑ ምርቶች ሲያውል ይስተዋላል። ለአብነትም መድኃኒትን ጨምሮ የተለያዩ የምግብ ሸቀጦች ማለትም የህጻናት ወተት፣ የምግብ ዘይትና ሩዝ እንዲሁም ለሌሎች መሰረታዊ የሆኑ ምርቶችን ሲያስገባ ቆይቷል።

መንግሥት በደግሞ ወደ አገር ውስጥ ከሚያስገባቸው የተለያዩ የምግብ ሸቀጦች በተጨማሪ በርካታ ምርቶችን ወደ አገር ውስጥ የሚያስገቡት አስመጪና ላኪ የተባሉት ትላልቅ ነጋዴዎች እንደሆነ ይታወቃል። አስመጪና ላኪው በሚያገኘው የውጭ ምንጭ መጠን ልክ ምርቶችን ወደ አገር ውስጥ የሚያስገቡ ሲሆን፤ ነጋዴው የውጭ ምንጭ ለጥረት በገጠመው ጊዜም የምርት ለጥረት የሚፈጠር ይሆናል። የምርት ለጥረቱን ተከትሎም የዋጋ መኖር ይከሰታል። በመሆኑም ነጋዴው አገሪቱ ልትሻገር ያልቻለችው የውጭ ምንጭ ለጥረት ማቃለል ያስችላል ያለውን አማራጭ ሁሉ መጠቀም እንዲችል ሲጠይቅ ቆይቷል። የውጪ ምንጭ ለጥረቱን ለማቃለል ነጋዴውን ጨምሮ የተለያዩ ሰዎች ከሚያነሱት ሀሳብ መካከል ፍራንኮቫሎታ ይፈቀድ የሚለው አንዱ እንደነበር ባለሙያዎች ያነሳሉ።

እንደምጣኔ ሀብት ባለሙያዎች ገለጻ፤ ፍራንኮቫሎታ ማለት የውጭ ምንጭ ከአገር ውስጥ ሳይወጣ ነጋዴዎች በራሳቸው መንገድ ምርቶችን ከውጭ ገዝተው ወደ አገር ውስጥ ማስገባት የሚቻልበት አሰራር ነው። ይህም ዕቃው እጅጉን የሚፈለግ በመሆኑ አስመጪው የውጭ ምንጭውን ከአገር ውስጥ ሳይወጣ በራሱ የውጪ ምንጭ ማግኛ መንገድ ምርት ከውጪ ገዝቶ ወደ አገር ውስጥ የሚያስገባበትን አሰራር መኖሩን ነው።

አገር ውስጥ መግባት ያለባቸው እንደ መድኃኒት፣ የምግብ ሸቀጦችና ሌሎችንም ምርቶች ወደ አገር ውስጥ በፍራንኮቫሎታ ለማስገባት የራሱን የውጭ

ምንጭ ይጠቀማል። በመሆኑም አስቀድሞ በአገር ውስጥ ከውጭ ገበያ ወደ አገር ውስጥ ለሚገቡ ምርቶች አስመጪው ፈቃድ ይሰጠኝ ብሎ የሚጠይቅ ይሆናል። ይሁንና የውጭ ምንጭው ያለው መሆኑ ተጠቅሞ እንዲሁም አስፈላጊ የሆኑ ሂደቶችን በማለፍ ባንኮች እርስ በርስ መረጃ ተለዋወጠው ገንዘቡ የሚከፈልበትና ምርቱ ወደ አገር ውስጥ የሚገባበት ምቹ ሁኔታ ተፈጥሮ ዕቃው ተገዝቶ ወደ አገር ውስጥ ይገባል።

ይሁንና ሂደቱ እጅግ ጥንቃቄ በተሞላበት መንገድ መካሄድ ያለበት ስለመሆኑም ባለሙያዎች አጽንኦት በመስጠት ያነሳሉ። ይህም ሲባል የውጭ ምንጭው በምን መንገድ የተገኘና ከአገር ውስጥ ያልወጣ ስለመሆኑ ማረጋገጥ በእጅጉ ጠቃሚ ነው። ለዚህም ምክንያቱ ፍራንኮቫሎታ ይፈቀድልን የሚሉ አካላት የውጭ ምንጭውን ከአገር ውጭ የሚያገኙበት ሌላ መንገድ ያላቸው መሆን አለባቸው። አሁን ባለው ሁኔታም የጥቁር ገበያው የተንሰራፋበት ሁኔታ በመኖሩና የውጭ ምንጭውን ከጥቁር ገበያው ገዝተው የሚያመጡ ከሆነ ህጋዊ ሂደቱን በማድናቀፍ መደፈን ያለበት ሌላ ቀዳዳ እንደመከፈት ነውና ከፍተኛ ጥንቃቄ ያስፈልገዋል ሲሉ ይመክራሉ።

ፍራንኮቫሎታ መፈቀድ ኢኮኖሚውን ይበልጥ ይጎዳል ብለው የሚሞግቱ የምጣኔ ሀብት ምሁራን የመኖራቸውን ያክል ፍራንኮቫሎታ የበረታ ቁጥጥር ከታከለበት ለአገር ይጠቅማል ብለው ሀሳብ የሚሰነዝሩ አሉ። ይሁንና ሁለቱንም አስታቆ ለመጓዝና ያለውን ችግር ለመፍታት መንግሥት ወደ አገር ውስጥ ምርቶችን የሚያስገቡ አካላት ላይ ጠቅሞ ያለ ቁጥጥር ማድረግ አንደኛው አማራጭ ነው። ነጋዴው ምርቱን ከውጭ አገር ወደ አገር ውስጥ ያስገባው የውጭ ምንጭውን ከጥቁር ገበያ ገዝቶ ነው ወይስ ከአገር ውጭ ባለው አማራጭ ተጠቅሞ ነው የሚለውን በሚገባ ማጥናት፣ መከታተልና ቁጥጥር ማድረግ የሚችልበትን መንገድ ዘርግቶ መቆጣጠር ይጠበቅበታል ሲሉም ይሞግታሉ።

ነገር ግን መንግሥት ይህን ማጣራት የሚችልበት መንገድ የሌለው ከሆነና ማጣራት ካልቻለ ሁሉም ነጋዴ ፍራንኮቫሎታ ይፈቀድልኝ በማለት ጥቁር ገበያ እንዲሰፋፋ ያደርጋል። ይህ ደግሞ ከጥቅም ይበልጥ ጉዳቱ አመዘኛ ከድጡ ወደ ማጡ ይሆናል ይላሉ። የፍራንኮቫሎታ መፈቀድ ለአገር የሚኖረው ጠቀሜታ ምንድነው ጉዳቱስ ምን ይሆን ስንል ላነሳው ጥያቄ የኢኮኖሚክስ ምሁር ደክተር ተሾመ አዳኛ ባለሙያዎች ያነሱቸውን ሀሳብ በማጠናከር የሚከተለውን ሀሳብ ሰጥተዋል።

ፍራንኮቫሎታ ማለት መደበኛ የሆነ ዶላር ሳይጠይቁ ከውጭ ገበያ የተለያዩ ዕቃዎችን ወደ አገር ውስጥ የሚያስገቡበት ሥርዓት ወይም ዘዴ ነው። ብዙ ያደጉ አገራት የዶላር ችግር የሌለባቸው መሆኑን ጠቅሰው፤ በተለያዩ ያደጉ አገራት ውስጥ ዶላር ከመንግሥት አስተዳደር ወጥቶ በገበያ ሥርዓት የሚተዳደር እንደሆነም አንስተዋል።

ነገር ግን እንደ ኢትዮጵያ ባሉ ደሃ አገራት ከፍተኛ የሆነ የዶላር ለጥረት በመኖሩና ለጥረቱ ደግሞ ይበልጥ እንዳይባባስ በሚል ዶላርን ገበያው ከሚያስተዳድረው ይልቅ መንግሥት ቢያስተዳድረው የተሻለ እንደሚሆን ታምኖበት መንግሥት እያስተዳደረው ይገኛል። እስካሁን ያለው ሂደትም ይህንኑ ያስረዳል። ይሁንና ይህ አሰራር በተፈለገው ጊዜና መጠን ዶላርን ማግኘት አላስቻለም። ለዚህም ሲባል በተለያዩ መንገድ ዶላር ያላቸውና ዶላርን ማግኘት የሚችሉ ሰዎች ዶላር እንዲያመጡ መኖራቸው አንዱ አማራጭ ሆኗል።

የዶላር ለጥረት በሚፈጠርበት ወቅት መንግሥት ያሉትን አማራጮች ሁሉ መጠቀሙ የግድ እንደሆነ ያነሱት ደክተር ተሾመ፤ ወደ አገር ውስጥ መግባት ያለባቸው መሰረታዊ የሆኑ ምርቶች በተለይም በአገር ውስጥ መመረት የማይችሉትን ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት ዶላር የግድ ይሆናል። ዶላር የግድ አስፈላጊ እንደመሆኑም ፍራንኮቫሎታን መኖራቸው መንግሥት በአገር ውስጥ የተፈጠሩ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ችግሮች

ለመፍታት የሚሄድበትን ርቀት የሚያሳይ እንደመሆኑ ጥሩ ጎኑ የሚያመዘን መሆኑን ይናገራሉ። ይህም በርካታ ጠቀሜታዎችን የሚሰጥ ነው።

መንግሥት ፍራንኮቫሎታን በፈቀደበት አግባብና መንገድ መጠቀም ከተቻለ የሚኖረው ጠቀሜታ ዘርፈ ብዙ መሆኑን ይገልጻሉ። አንደኛ ዶላርን ከአገር ውጭ ጤናማ በሆነ መንገድ ማግኘት ከተቻለና የተለያዩ ምርቶችን ወደ አገር ውስጥ ማስገባት ከተቻለ ምርት ይትረፈረፋል፤ የሸቀጦች ዋጋን በከፍተኛ መጠን በመቀነስ ገበያን ማረጋገጥ ያስችላል። በመንግሥት የሚታየውን የዶላር ጫናም የሚቀንስ ይሆናል። ይህ መልካም ጎኑ ነው።

በተመሳሳይ ደግሞ ፍራንኮቫሎታ በአገር ውስጥ መፈቀዱ የሚያሳድረው አሉታዊ ተጽዕኖም አለው። አንዳንድ ጊዜ እነዚህ ሰዎች ዶላርን ከጥቁር ገበያ ገዝተው የሚጠቀሙ ከሆነ ምንም ጥቅም አይኖረውም። እንደውም ጉዳቱ አመዘኛ ችግሩ ይበልጥ የሚባባስበት ሁኔታ ይፈጠራል።

ምክንያቱም መንግሥት ፍራንኮቫሎታን ተጠቅመው ምርቶችን ወደ አገር ውስጥ እንዲያስገቡ ሲፈቅድ በአገር ውስጥ ያለውን ዶላር ሳይጠቀሙ ከውጭ አገር በተለያዩ አጋጣሚ በሚያገኙት ዶላር እንዲጠቀሙ ነው። ነገር ግን አንዳንድ ጊዜ ዶላርን ከጥቁር ገበያ ገዝተው ምርቶቹን ከውጭ የሚያመጡ ከሆነ አንድም መንግሥት ላይ ያለውን የዶላር ጫና መቀነስ አይችሉም። ሁለትም የጥቁር ገበያውን ዋጋና የመደበኛውን የዶላር ዋጋ ይበልጥ ያባብሰውና የማክሮ ባለንሱ መቀነስ ሲገባው ይበልጥ እንዲጨምር ያደርገዋል።

በሰሰተኛ ደረጃ ሸቀጡን በመደበኛ መንገድ በሚያስገቡበት ጊዜ ገቢና ወጪያቸው በግል የሚታወቅ በመሆኑና ነገር ግን በፍራንኮቫሎታ ወጪ ገቢያቸው የማይታወቅ በመሆኑ መንግሥትን ገቢም ሊታዳ የሚችልበት አጋጣሚም ይፈጠራል። ስለዚህ ከላይ እንደተጠቀሰው ተጠያቂነትን መሰረት አድርገው መሥራት ከቻሉ ጠቀሜታው የነላ ይሆናል። ካልሆነ ደግሞ ጉዳቱ የሚያመዘን ይሆናል።

መንግሥት ችግሩን ለመቅረፍ አማራጮችን ማምጣቱ መልካም ጎን ያለውና የግድ ቢሆንም ጎን ለጎን መሥራት ያለበትና መፍትሔ ነው ያለው ፍራንኮቫሎታም የበለጠ ችግር ይዞ እንዳይመጣ ምን መደረግ አለበት ስንል ላነሳው ጥያቄም ደክተር ተሾመ ሲመልሱ፤ ፍራንኮቫሎታ በሚፈቀድበት ጊዜ አስቀድሞ ሊታሰቡ የሚገቡ ጉዳዮች አሉ። ይህም መጀመሪያ በንግድ ላይ መሳተፍ ያለባቸውን ሰዎች በሚገባ ማወቅና መለየት፤ በተለይም ኃላፊነት የሚሰማቸው፣ መንግሥት በሚያስበው መንገድ ማሰብ የሚችሉ፤ አገራዊ ችግሮችን ለመፍታት መንግሥት የሄደበትን ርቀት መረዳት የሚችሉና እነሱም ኃላፊነታቸውን ለመወጣት ዝግጁነት ያላቸው ሰዎች መሆን አለባቸው። በተጨማሪም አስፈላጊና ተገቢ የሆነ ቁጥጥርና ከትትል መደረግ አለበት። በተለይም ነጋዴው ዶላርን ከየት እንደሚያመጣ ግልጽ በሆነ መንገድ አስቀድሞ ማሳየት አለበት። ማስረጃውንም ለመንግሥት ማሳወቅ ይጠበቅበታል። መንግሥትም እነዚህን ነገሮች ማረጋገጥ የሚችልበትን መንገድ ዘርግቶ መከታተልና መቆጣጠር ይኖርበታል።

«ብዙ ጊዜ በገባው ቃልና ባስቀመጥነው አማራጭ የመጓዝ ከፍተኛ ችግር አለብኝ» ያሉት ደክተር ተሾመ፤ ብዙ ጊዜ በአገሪቱ በርካታ የተጀመሩ ሥራዎች ትኩረት ተሰጥቷቸው ሲቀጥሉ የማይታዩ መሆኑንም ጠቁመዋል። ለአብነትም ፍራንኮቫሎታ ብዙ ጊዜ ተጀምሮ ሲቋረጥ የነበረ መሆኑን አንስተው ተጀምሮ በመቋረጡ ምንድነው የተማርነው ነገር ብለን ተቋማዊ በሆነ መንገድ እና ተጠያቂነት ባለው አካሄድ ትኩረት ተሰጥቶ መሥራት እንዳለበትም አሳስበዋል።

ተቋማዊ በሆነ መንገድና ከፍተኛ ትኩረት በተሰጠበት አግባብ መስራት ከተቻለና ቀጣይነት እንዲኖረው ከተደረገ ፍራንኮቫሎታን በመጠቀም አገሪቷ የገጠማትን የዶላር ለጥረት ማቃለልና የኑሮ ውድነቱንም ማረጋገጥ ይቻላል። ነገር ግን ፍራንኮቫሎታን መጠቀም ከሚቻልበት አግባብ ውጭ ከተጠቀምንበት ከሚሰጠው ጥቅም በበለጠ የሚኖረው ጉዳት ያመዘናልና ጥንቃቄ በተሞላበት አግባብ መከናወን ይኖርበታል በማለት ሀሳባቸውን ቋጭተዋል።

ፍራንኮቫሎታ በሚፈቀድበት ጊዜ ስለቀድሞ ሲታሰቡ የሚገቡ ጉዳዮች ስሉ። ይህም መደበኛ የሆነ ሰዎች በሚገባ ማወቅና መለየት፤ በተለይም ኃላፊነት የሚሰማቸው፣ መንግሥት በሚያስበው መንገድ ማሰብ የሚችሉ፤ አገራዊ ችግሮችን መረዳት የሚችሉና እነሱም ኃላፊነታቸውን ስመወጣት ዝግጁነት ያላቸው ሰዎች መሆን አስባቸው። በተጨማሪም አስፈላጊና ተገቢ የሆነ ቁጥጥርና ክትትል መደረግ አለበት

ማረፊያ/ትዝብት

መጽሀፍት ሁሉ ወደ አብርሃም እንዲያመሩ እናርግ!

ዋስትና አዩቤ

ከምስራቅ አፍሪካ ግዙፍ ነው የተባለው ሁለገቡ አብርሃም ቤተ መጽሐፍ ከተመረቀ አራት ወራት ሆኑ። በእነዚህ ጊዜያት ብቻ ብዙ ተብሎታል። በአዲስ አበባ አራት ኪሎ ከቤተ መንግሥቱ ፊት ለፊት በዘመናዊ መልኩ የተገነባው አብርሃም፣ የማንበብ ባህልን ለማግኘት ትልቅ አስተዋጽኦ ይኖረዋል እንደተባለው እየሆነ ነው።

እንደ ተመረቀ መጽሀፍ ሳላሟላ፣ ሰራተኛ በሚገባ ሳላዘጋጅ፣ ወዘተ ሳይል ወዲያውኑ በሩን ክፍት አድርጓል፤ ይህን ተከትሎም ወጣቶች፣ ታዳጊዎች፣ ጎልማሶች፣ አዛውንቶች፣ ወዘተ ገብተው እየገቡበት ይገኛሉ።

በ19 ሺህ ካሬ ሜትር ላይ ያረፈው አብርሃም ማንበቢያ ብቻ ሳይሆን ማሰቢያም ሆኗል። አዳራሹ ውስጥ ካለው ከመደበኛው ንብብ በተጨማሪ ለዓይን ማራኪ በሆነው የቤተ መጽሐፍ ክልል ውስጥ ተቀምጠው የሚመሰጠው፣ ሀሳብ የሚለዋወጡ፣ በእጃቸው የያዙትን የሚያነቡ፣ ከአካባቢው በቅርብና በርቀት ያለውን ስፍራ ሁሉ የሚቃኙ በርካታ ናቸው።

ቤተ መጽሐፍ ክፍ ብዬ እንደጠቀስኩት፣ ማንበቢያ ብቻ አይደለም፤ ወይም የተለመዱትን የታሪክ፣ የፖለቲካ፣ የአካዳሚ፣ የልቦና... መጽሐፎችን ብቻ የምናገኘውም አይደለም። ከመጽሐፍት ቤትነት በተጨማሪ አገርን የምናውቅበት ነው። ታሪክ የሚታይበት ነው። ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድ በምረቃው እለት «ኢትዮጵያ በዓለም ላይ ካሉ 18 የራሳቸው አልፋቤት ካላቸው ሀገራት አንዷ፤ እንዲሁም በአፍሪካ ብቸኛዋ ብትሆንም ቤተ መጽሐፍት የላትም፤ ስለዚህም ከ18ቱ አንድ ያደረገን የአባቶቻችን የብርሃንና የአውቀት ውጤት የሆነውን ነገር ለልጆቻችን ለማሻገር የሚያስፈልገው እንዲህ አይነት ስፍራ ነው» ሲሉ የገለጹትም ይህንኑ ያረጋግጣል።

ከሌሎች ቤተ መጽሐፍት ለየት የሚያደርገው ሁኔታም ተመልክቼበታለሁ፤ አገርኛ ነገሮች ይበዙበታል። በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ውስጥ የሚገኙት ቤተ መጽሐፍት

አካዳሚያዊና በእንግሊዘኛ ቋንቋ የተጻፉ ይበዙባቸዋል። አብርሃም ግን ገና ከጠዋቱ ብዙ በአገር ውስጥ ቋንቋዎች የተጻፉ መጽሐፎች እንዲኖሩት ተደርጓል። እኔ እንኳ በአማርኛ፣ በአሮምኛ፣ በትግርኛ የተጻፉ መጽሐፎችን በዓይኔ አይቻለሁ።

አገርኛ መሆኑን የሚያሳየው ሌላው ባህሪው ደግሞ ብዙ መጽሐፎች ከአካባቢ ለማሰባሰብ መታቀዱና እየተሰበሰበ ያለበት ሁኔታ ነው። በቅርቡ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድ በተገኙበት በአንዲት ግለሰብ አማካኝነት በርካታ መጽሐፍት ገቢ ተደርገዋል። ሰሞኑን ደግሞ አንጋፋው የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት «አምስት ሺህ መጽሐፍት በአምስት ቀን» በሚል መርህ ግብር ከድርጅቱ ስራተኞች መጽሐፍ አሰባሰቧል።

እንደ አንድ የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ስራተኛ ከዚህ እንቅስቃሴ የተረዳሁት ቤተ መጽሐፍ የንብብ አብዮት የሚፈጠርበት መሆኑን ነው። ምክንያቱም የሰሞኑ የሰራተኞች ወሬ ከመጽሐፍ ጋር የተያያዘም ነበርና። ምንም እንኳን በየትኛውም ጊዜ ስለመጽሐፍ ማውራት ተገቢ ቢሆንም እንዲህ አነሳሽ ምክንያት ሲኖር ግን የበለጠ ስለመጽሐፍ ይወራል። በሰራተኞች ክብብም ሆነ በቢሮ ውስጥ በአጋጣሚው ስለመጽሐፍና ንብብ ተወርቷል። ይህን መጽሐፍ ብታሳብ፣ ይህን መጽሐፍ ብትገዛው፣ ይህን መጽሐፍ ብታውሰኝ... የሚሉ መነቃቃቶች ነበሩ። ይህ በራሱ ትልቅ ነገር ነው።

በሥራ እና በኑሮ ውጣውረድ ምክንያት ያሉንን መጽሐፎች እንኳን ልብ ያለልንበት ሁኔታ መስተዋለን ያየንበትን አጋጣሚ ፈጥሮልናል። ያነበብናቸውን ያላነበብናቸውንም መለየት ችለናል። አንዳንድ ስራተኞችም መጽሐፍት የመደርደሪያ ማድመቁያ ሆነው ከሚቀመጡ በአዚህ ተቋም ተቀምጠው ያላነበቧቸው በደንባቸው ብለው ለብዙ ዓመታት ያስቀመጧቸውን መጽሐፍት ለአንባቢ ይደርሱ ዘንድ ለቤተመጽሀፍ ለገሰዋል። ደራሲያን፣ የደራሲያን ቤተሰቦችም ለገሰዋል። ይህም የመጽሐፍን ተነባቢነት አሳዳገው ማለት ነው።

ሌላው የዚህ እንቅስቃሴ ትልቅ አስተዋፅኦ፤ አሁን

ገበያ ላይ የሌሉ የቆዩ መጽሐፍትን ለአንባቢያን እንዲደርሱ ማድረግ ማስቻሉ ነው። አንባቢያን እነዚህን መጽሐፍት በተመቻቸ ስፍራ ላይ አግኝተው እንዲያነቧቸው ማስቻሉ ትልቅ ነገር ተደርጎ ሊታይ ይገባዋል።

በአዚህ በኩል የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት የመጽሀፍት ማሰባሰብ ፊትአውራሪ በመሆን ላከናውነው ተግባር ምስጋና ሊቸረው ይገባል። «አምስት ሺህ መጽሀፍት በአምስት ቀን» የሚል መርህ ግብርን በተሳካ ሁኔታ አጠናቆ ትናንት ለአብርሃም መጽሀፍ ቤት አስፈላጊ ሌሎችም ይህን አርአያነት ያለው ስራ መከተል ይኖርባቸዋል።

ድርጅቱ ከ80 ዓመታት በላይ የቆዩ የሕትመት ውጤቶች ያሉት እንደመሆኑ በርካታ አንጋፋ ስራተኞችም ያሉበት ነው። እነዚህ ስራተኞች በተለያዩ ዘመናት ከገዟቸውና እንደ አይናቸው ብለን ከሚጠብቁቸው መጽሐፍት መካከል ነው ለአብርሃም አንስተው የለገሱት። ስለዚህ አንድ የዚህ ዘመን ወጣት አብርሃም ሲገባ አሁን ገበያ ላይ የሚገኝባቸውን መጽሐፎች ያገኛል ማለት ነው።

አሁንም ሌላ ልብ ያለልናቸው ነገሮች ያሉ ይመስለኛል። በአንዳንድ ተቋማት (ለምሳሌ በቀድሞው ባህልና ቱሪዝም ሚኒስቴር ያሉ) በመጽሐፍ ቅርጽ የሚታተሙ የተለያዩ ሰነዶችን ብዙ ጊዜ እንደ መጽሐፍ አንቀጥራቸውም። መጽሐፍ ሲባል የግድ በታዋቂ ደራሲ የተጻፈ ብቻ አይደለም፤ በተለያዩ ባለሙያዎች አማካኝነት ተቋማት የሚያሳትግባቸው የጥናት ስብስቦችም ብዙ ዕውቀት ያሰጩብጣሉ። እነዚህንም መጽሐፎች ለአዚህ ታላቅ ተቋም ማበርከት ይገባል።

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት መጽሀፍ ማሰባሰብ እንቅስቃሴ እያደረገ በነበረበት ወቅት የኢትዮጵያ ብሮድካስቲንግ ኮርፖሬሽንም መጽሐፍ ማሰባሰብ ውስጥ መግባቱን ቴሌቪዥን ጣቢያው ሲያስተዋውቅ አይቻለሁ። የእነዚህ አንጋፋ የሚዲያ ተቋማት ስራተኞች ብዙ ታሪካዊ መጽሐፍትና ሰነዶች ስለሚኖሯቸው ለአብርሃም ቤተ መጽሐፍ ክፍተኛ አስተዋፅኦ ያደርጋሉና ይህ ጅምር በሌሎች ተቋማትም ተጠናክሮ መቀጠል ይኖርበታል።

አዚህ ላይ አንድ ልብ መጣል ያለበት ነገር አለ። ንብብ ሲባል ለብዙዎቻችን ትዝ የሚለን በመጽሐፍ መልክ የታተመ ብቻ ነው። ንብብ ማለት የትኛውም የተጻፈ ነገር ማንበብ ነው። የቆዩ ጋዜጦችና መጽሐፍቶች የየዘመኑን

ምንነት ይገልጻልናል፤ የዚያ ዘመን ዜናዎች ለዛሬ ታሪክ ናቸው። ስለዚህ እንደ ኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ዓይነት አያሌ ዓመታትን ያስቆጠሩ የሕትመት ውጤቶች ያላቸው ድርጅቶች አሁን እንደ ድርጅት ለዚህ ቤተ መጽሐፍ ክፍተኛ አስተዋፅኦ ማድረግ በሚችሉበት ቁመት ላይ ናቸውና ያስብቡት እላለሁ።

በምርቃው ወቅት እንደተነገረው፤ ቤተ መጽሐፍ ሰፊና ግዙፍ ነው። ብዙ መጽሀፍትንና ሌሎች ሰነዶችን ይይዛል። በአንድ ጊዜ ከ2 ሺህ በላይ ተጠቃሚዎችን ማስተናገድ ይችላል፤ በውስጡ ከማንበቢያ ስፍራ በተጨማሪ 8 የመጽሐፍ መሸጫ ስፍራ፣ የሰብሰባ አዳራሽ፣ ካፍቴሪያ፣ የህፃናትና የሚያጠቡ እናቶች ማንበቢያ ስፍራዎችንም ያካተተ ነው። በቡድን ውይይት ማድረግ የሚያስችሉ ክፍሎችም ተዘጋጅተውላታል። በአራት ወለሎቹ አንድ ነጥብ 4 ሚሊዮን መጽሐፍትን መያዝ የሚችል አንድ ነጥብ አምስት ኪ.ሜ መደርደሪያ አለው። በአንድ ጊዜ 115 ተሽከርካሪዎችን ለማቆም የሚያስችል የተሟላ የመኪና ማቆሚያ አለው።

ስለዚህ አብርሃም ለየትኛውም የህብረተሰብ ክፍል ምቹ ነው ማለት ነው። ከህጻናት ተማሪዎች አንስቶ እስከ ተመራማሪዎች ድረስ መገልገል ይችላሉ። እናት ልጇን እያጠባች፣ አካል ጉዳተኞች መውጣት መውረድ ሳይቻሉ መገልገል የሚችሉበት ሁኔታ ተመቻችቷል። የወረቀትም (hard Copy) ሆነ የበይነ መረብ (Soft Copy) አሚራጮች አሉት። ስለዚህ ሁለገብ የሚለው ቃል ይገልጻል።

አብርሃም ቤተ መጽሐፍ ከተመረቀ አንስቶ ቢያንስ በሳምንት አንድ ቀን አጠገቡ እደርሳለሁ። በቤተ መጽሐፍ ውስጥ ብቻ ያሉት ሳይሆኑ ከውጭ ያሉ ሰዎች የያዙትን ሲያነቡም ተመልክቻለሁ። ራቅ ብለው ተቀምጠው በግቢው እና አካባቢው ማግኘት የሚመሰጡ ሳይሆኑ እንዳልቆረ የገመትኳቸውን ተመልክቻለሁ።

በአጠቃላይ አብርሃም ቤተ መጽሐፍ የማንበቢያ ብቻ ሳይሆን የማሰቢያም፣ የማሰባሰቢያም (መጽሐፍ በመገለጥ) ሁለገብ ቤተ መጽሐፍ ነው። እናም የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት፣ አንዳንድ ግለሰቦችና ተቋማት እንዳደረጉት ሁሉ ለአዚህ ታላቅ የማንበቢያና የማሰቢያ ተቋም መጻሕፍት ሁሉ ወደ አብርሃም እንዲያመሩ በማድረግ በተቋሙ ታላቅነት ላይ አሻራችንን እናኑር!!

ዓለም አቀፍ

ኤሌን መስክ ትዊተርን በ44 ቢሊዮን ዶላር ስመግዛት ስምምነት ሳይ ደረሰ

በጋዜጣው ሪፖርተር

የማህበራዊ ሚዲያው ትዊተር ቦርድ ትዊተርን በ44 ቢሊዮን ዶላር የዓለማችንን ባለጸጋ ለሆነው ሌኤሊን መስክ ለመሸጥ ተስማሚ።

ከሁለት ሳምንት በፊት ትዊተርን ለመግዛት አስደንጋጭ ሃሳብ አቅርቦ የነበረው ሌኤሊን መስክ ትዊተር ገና ያልተፈተሽ “ትልቅ አቅም እንዳለው” ተናግሯል።

በተጨማሪም የማህበራዊ ሚዲያውን ይዘት ከማላላት በተጨማሪ ሃሳቶች አካውንቶችን እስከ ማጥፋት ተከታታይ ለውጦች እንዲደረጉም ጠይቋል።

ኩባንያው መጀመሪያ ላይ የኤሊንን ትዊተርን ልግዛ ሃሳብ ውድቅ ቢያደርግም በአሁኑ ወቅት ግን ባለ ድርሻ አካላት ስምምነቱን ለማጽደቅ ድምፅ እንዲሰጡም ሊጠይቅ ነው።

በድርብ መጽሔት መረጃ መሰረት 273.6 ቢሊዮን የሚገመት የተጣራ ሃብት ያለው ኤሊን መስክ የአለማችን ቁጥር አንድ ባለጸጋ ነው። ይህም በየካንቲን የኤሌክትሪክ ተሽከርካሪ አምራች በሆነው ቴሌላ ባለው ድርሻ እንዲሁም ስፔስ ኤክስ የተባለውን የኤሮስፔስ ድርጅትም ይመራል።

“ነፃ ንግግር የዲሞክራሲ መሰረት ነው፤ ትዊተር ደግሞ ለሰው ልጅ የወደፊት ህይወት ወሳኝ ጉዳዮች የሚከራከሩበት የዲጂታል ከተማ አደባባይ ነው። ሲል ኤሊን መስክ ስምምነቱን ይፋ ባደረገበት መግለጫ አስታውቋል።

“በተጨማሪም ትዊተርን አዳዲስ ይዘቶች በመጨመር ማሻሻል እንዲሁም የትዊተርን አልጎሪዝም ክፍት በማድረግ መተማመንን ለመጨመር፣ አይፈለኩ ሃሳቶች አካውንቶችን በማስወገድ እና ሁሉንም ሰው

በማረጋገጥ ትዊተርን ከምንጊዜውም በላይ ማድረግ አፈልጋለሁ” ሲል አክሏል።

“ትዊተር ትልቅ አቅም አለው። ይህንንም አቅም ለማሳየት ከኩባንያው እና ከተጠቃሚው ማህበረሰብ ጋር ለመስራት እጠብቃለሁ።” በማለት አስፈራጅ።

ትዊተር በይዘቱ ላይ ከፖለቲከኞችና ተቋማቶች ላይ ከፍተኛ ጫና እየጨመረ ባለበትም ወቅት ነው ኤሊን መስክ ይህንን ያሳወቀው።

የተሳሳቱ መረጃዎች በትዊተር መድረኮች ላይ መንጸባረቃቸው ከበርካታ አካላት ትችት እንዲቀርብበት ምክንያት ሆኗል።

ትዊተር ከወሰዳቸው እርምጃዎች መካከል በርካታ ተከታይ ያላቸው የቀድሞውን የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ዶናልድ ትራምፕን ማግዳ ነው።

በወቅቱም ኤሊን መስክ ይህንን ውሳኔም

አስመልክቶም ኩባንያው “የመናገር ነጻነት ዳኛ የመሆን ማና በመጫወቱ በርካቶች ደስተኛ አይሆኑም” ብሏል።

ጉቴሬዝ የምስራቅ አፍሪካ መሪዎች በዲሞክራቲክ ኮንገና በቀጠናው ሰላም ስማምጣት የሚያደርጉትን ጥረት አደነቁ

በጋዜጣው ሪፖርተር

የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ዋና ጸሃፊ አንቶኒዮ ጉቴሬዝ የምስራቅ አፍሪካ መሪዎች በዲሞክራቲክ ሪፐብሊክ ኮንገና በምስራቅ አፍሪካ ቀጠና ሰላም፣ መረጋጋትና ልማትን ለማስፋፋት የሚያደርጉትን ጥረት አደነቁ።

በዲ.አር ኮንገ የሚገኙ ሁሉም የታጠቁ ቡድኖች ያለምንም ቅድመ ሁኔታ በፖለቲካው ሂደት እንዲሳተፉም አሳስበዋል።

የዋና ጸሃፊው ተባባሪ ቃል አቀባይ ኤሪ ካኔኮ በሰጡት መግለጫ እንዳሉት ከሆነ፤ ዋና ጸሃፊው የኬንያው ፕሬዝዳንት አሁኑ ኬንያታን ጨምሮ የቀጠናው መሪዎች ለዲሞክራቲክ ኮንገ ሰላም ላሳዩት ቁርጠኝነት አመስግነዋል።

ጉቴሬዝ በቀጠናው ሃይል እና በዲሞክራቲክ

ሪፐብሊክ ኮንገ በተሰማራው የተባበሩት መንግስታት የሰላም ማስከበር ተልዕኮ መካከል “ውጤታማ ቅንጅት” እንደሚያስፈልግ አፅንዖት ሰጥተው መናገራቸውም

ሲጂቲኤን ዘግቧል።

ዋና ጸሃፊው፤ በዲሞክራቲክ ሪፐብሊክ ኮንገ የሚገኙ ሁሉም የሀገር ውስጥ የታጠቁ ቡድኖች በፖለቲካው ሂደት

ውስጥ “ያለ ቅድመ ሁኔታ እንዲሳተፉ” እና ሁሉም የውጭ ታጣቂ ቡድኖች “ትጥቅ ፈትተው ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ወደየመጡበት ሀገር እንዲመለሱ” ሲሉም አሳስበዋል።

ወታደራዊ ያልሆኑ እርምጃዎችን ጨምሮ “የግጭቱን መንስኤዎች” በዘላቂነት መፍታት እንደሚያስፈልግ የተናገሩት ዋና ጸሃፊው፤ ውጥረቶችን ለማርገብ በሁሉም ባለድርሻ አካላት መካከል ቀጣይነት ያለውና ግልጽ ውይይት እንዲደረግም ጠይቀዋል።

በቀጠናው “ተጠያቂነትን ለማስፈን እንዲሁም የሰላም እና የጸጥታ ድሎችን ለማጠናከር” በሚደረጉ ጥረቶች፤ የተባበሩት መንግስታት አስፈላጊውን ድጋፍ ያደርጋልም ነው ዋና ጸሃፊው ያሉት።

እንደፈረንጅቹ 2017 በሰሜን ምስራቅ ኮንገ ዲሞክራቲክ ኮንገ (ዲ.አር.ሲ) ጁጉ ግዛት የተቀሰቀሰው ግጭት የበርካቶችን ህይወት የቀጠፈ መሆኑና ከ230 ሺ በላይ የሀገሪቱ ዜጎች ማፍናቀሉ የሚታወቅ ነው።

ማህበራዊ

ባለው ለታዎቻችን

ደልተዘመረሳቸው የእግር ባለው ስታ

እንተነህ ቸሬ

ዛሬ በዚህ አምድ የምንዘከራቸው ባለው ስታችን ብዙ መልካም ተግባራትን አከናውኗል ሳለ ታሪካቸውና አባታቸው በሥራቸው ልክ ካልተነገረላቸው ኢትዮጵያውያን መካከል አንዱ የሆኑትን ደራሲ፣ የታሪክ ተመራማሪ፣ የግብርና ሳይንስ ሊቅ፣ የምጣኔ ሀብት ባለሙያና ፖለቲከኛ የነበሩትን ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀልን ነው።

ወደ ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል ታሪክ ከመግባታችን በፊት አባታቸው ፀሐፊ ትዕዛዝ ወልደመስቀል ታሪኩን በአጭሩ እንተዋወቃቸው።

ፀሐፊ ትዕዛዝ ወልደመስቀል ገና ሕፃን ሳሉ አባታቸው በሞት ስለተለዩባቸውና አቶ ተክለወልድ የሚባሉት አጎታቸው የራስ ዳርጌ ሳህሊሥላሴ አሸከር ስለነበሩ በራስ ዳርጌ ቤት አደጉ። በኋላም አጎታቸው ሲሞቱ የራስ ዳርጌ አገልጋይ ሆኑ። የቤተ ክህነት ትምህርት ተምረው ስለነበር የእልፍኝ ጸሐፊ ሆነው እንዲሁ ተሾሙ። በዚህ ሥራ ላይ ሳሉም የዋና ጸሐፊነቱን ቦታ በመያዝ ፀሐፊ ትዕዛዝ ተባሉ። በ1888 ዓ.ም ዳግማዊ አፄ ምኒልክ ለዓድዋ ጦርነት ሲዘምቱ ራስ ዳርጌ አዲስ አበባ ሆነው አገር እንዲያስተዳድሩ ኃላፊነት በተሰጣቸው ጊዜ ፀሐፊ ትዕዛዝ ወልደመስቀል የራስ ዳርጌ የቅርብ ረዳት ሆነው አገልግለዋል። ከዓድዋ ድልና ከራስ ዳርጌ ሞት በኋላም በንጉሥ ነገሥቱ ልዩ ጽሕፈት ቤትና በአቴጌ ጣይቱ አልፍኝ ውስጥ ሰርተዋል። ከዚህ በተጨማሪም የጽሕፈት ሚኒስትር፣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ፕሬዝዳንትና የእርሻ ሚኒስትር ሆነው እንዳገለገሉም ታሪካቸው ያስረዳል። የካቲት 12 ቀን 1929 ዓ.ም በማርሻል ሩዶልፎ ግራዚያኒ ላይ በተጣለው የቦምብ አደጋ ተጠርጥረው ወደ አዚናራ ደሴት ተወስደው ታስረው ነበር። የፋሺስት ጦር ከኢትዮጵያ ከተባረረ በኋላም በልዩ ልዩ መንግሥታዊ ኃላፊነቶች ሲያገለግሉ ቆይተው ባጋጠማቸው የጤና እክል ምክንያት በ1947 ዓ.ም አርፈዋል።

ፀሐፊ ትዕዛዝ ወልደመስቀል ታሪኩ እና ወይዘሮ ደስታ አየለ በትዳር ተጣምረው ከመሰረቱት ቤተሰብ በ1897 ዓ.ም የተወለደው ልጅ ማኅተመሥላሴ ተባለ። ማኅተመሥላሴ ሰባት ዓመት እስኪሞላው ድረስ ያደገው ቡልጋ ውስጥ ወይን አምባ ተብሎ በሚታወቀው ሥፍራ ነው። የአማርኛ ትምህርት መማር የጀመረውም እዚያው ነው። ሰባት ዓመት ሲሞላው ደግሞ ወደ አዲስ አበባ በመምጣት በቤቱ ውስጥ መምህር ተቀጥሮለት የአማርኛ ትምህርቱን መማር ቀጠለ። የአማርኛ ትምህርቱን እንዳጠናቀቀም ከ1907 እስከ 1913 ዓ.ም የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርቱን በዳግማዊ ምኒልክ ትምህርት ቤት ተማረ። ፈረንሳይኛ ቋንቋ ያጠናውም በዚህ ወቅት ነበር።

ከ1914 እስከ 1916 ዓ.ም በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ተቀጥሮ ሠርቷል። በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ተቀጥሮ ይሠራ በነበረበት ወቅት፣ በጉዳር ወር 1915 ዓ.ም፣ ከወይዘሮ አምሳለወርቅ ከፈተው ጋር ትዳር መሰረተ። በ1916 ዓ.ም ለትምህርት ወደ ግብፅ ሄደ አንድ አመት ከቆየ በኋላ ወደ ፈረንሳይ አቀና። በዚያም ፖሪስ ከተማ ውስጥ በሚገኘው ብሔራዊ የግብርና ሳይንስ ከፍተኛ ተቋም ተምሮ በማጠናቀቅ በዲግሪ ተመርቆ በ1921 ዓ.ም ወደ ኢትዮጵያ ተመለሰ።

እንደተመለሰም ስለትምህርቱም የዳግማዊ ምኒልክን የወርቅ ሜዳይ ተሸለመ። ከውጭ አገር የቀሰመውን የእርሻ ትምህርት በሥራ ላይ እንዲያውል በአምባ አካባቢ የእርሻ ልማት ሥራዎችን እንዲያከናውን ስለታዘዘ፣ በአካባቢው የሚገኙ የእርሻ መሬቶች በዘመናዊ መልኩ እንዲለሙና የሕዝቡም ኑሮ መሻሻል እንዲያሳይ አድርጎ አጠናቀቀ። የአምባ ከተማ ፕላንም በዘመናዊ አሠራር እንዲቀየረው ሕዝቡም ቦታ እየተመራ ቤት እንዲሠራ አደረገ። ለዚህ ሥራውም ባለአምባሉን «የሥላሴ ኔሻን» ሽልማት ተሸለመ።

በ1926 ዓ.ም በ«ባላምባራሴ» ማዕረግ የልዑል አልጋውራሽ አስፋውሰን ኃይለሥላሴ የጽሕፈት ሹም ሆኖ ተሾመ። በዚህ ኃላፊነት ላይ በማገልገል ላይ ሳለ የፋሺስት ኢጣሊያ ጦር ኢትዮጵያን ወረረ። የካቲት

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል

12 ቀን 1929 ዓ.ም በማርሻል ሩዶልፎ ግራዚያኒ ላይ በተጣለው የቦምብ አደጋ ባላምባራሴ ማኅተመሥላሴ ተጠርጣሪ ሆኖ ከአባቱ ከፀሐፊ ትዕዛዝ ወልደመስቀል ታሪኩ ጋር ወደ አዚናራ ደሴት ተወስደው ታስረው ነበር። ከዓመት ከሰድስት ወራት እስራት በኋላ ከአዚናራ ደሴት ተፈትቶ ወደ ኢትዮጵያ ተመለሰ።

የፋሺስት ኢጣሊያ አስተዳደር የኢትዮጵያን ጥንታዊ መዛግብትን በማውደም ያደረሰው በደል ቀላል አልነበረም። የአገሪቱ ቅርሶች በከንቱ ባከነውና ወደመው መቅረታቸው ያንገበገበው ባላምባራሴ ማኅተመሥላሴ፣ መዛግብቱን ስብስቦ ማስቀመጥ እጅግ አስፈላጊ መሆኑን በማመን ከመዝገብ ቤት የሚያገኛቸውን የጽሑፍ ማስረጃዎች በቻለው መጠን ገልብጦ ለማስቀረት ሞክሯል።

ባላምባራሴ ማኅተመሥላሴ የፋሺስት ኢጣሊያ ጦር ከኢትዮጵያ ምድር ከተባረረ በኋላ ኢትዮጵያን ለመገንባት በተደረገው ጥረት ከግንቦት 1933 እስከ 1938 ዓ.ም ድረስ የወሎ፣ የባጌምድርና የትግራይ ጠቅላይ ግዛቶች ጠቅላይ ጽሕፈት ቤት ሹም ሆነው አገልግለዋል። «የክፍለ ሀገራት አመዳደብ መስታወት» የሚል አቅድ አዘጋጅተው ለአገር ግዛት አስተዳደር ሚኒስቴር በማቅረብ ተግባር ላይ እንዲውልም አድርገዋል።

እስከ 1946 ዓ.ም በእርሻ ሚኒስቴር እንዲሁም በእርሻና ከብት አርባታ ልዩ መስሪያ ቤት እስከ ሚኒስትርነት ማዕረግ ድረስ በኃላፊነት አገልግለዋል። በእርሻ ሚኒስትርነታቸው ዘመን የአምባ የእርሻ ምርምር፣ የሸላ የከብት በረት፣ የሀላታ የወይን ልማት፣ የአንጦጦና የደብረብርሃን የበግ አርባታ ማዕከላትንና ሌሎች የግብርና ተቋማትን አቋቁመዋል። አምባ ውሃን አዲስ አበባ ድረስ በማስመጣት የውሃውን ጠቃሚነት ለቤተ-መንግሥቱ ያስተዋወቁት ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል እንደሆኑ በታሪካቸው መዝገብ ላይ ሰፍሯል። በዚህ ጊዜም ለልዩ ልዩ ተግባራት ወደ ውጭ አገራት ተልከው ከኢትዮጵያ መንግሥት የተሰጧቸውን ተልኮዎች ፈፀመዋል፤ የአዲስ አበባ ከተማ ተጠባባቂ ከንቲባም ሆነው አገልግለዋል።

ከ1948 እስከ 1953 ዓ.ም ድረስ ደግሞ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ተጠባባቂ ሚኒስትር፣ የገንዘብ ሚኒስትር፣ የትምህርት ሚኒስትር ደኤታ እንዲሁም የሥራና መገናኛ ሚኒስትር ሆነው ሠርተዋል። የገንዘብ ሚኒስትር ሆነው በሠሩበት ጊዜም ከጠንቀቃኝነታቸው የተነሳ በእቅድ ላልተያዙና አዋጭነታቸው ላልተመዘኑ ሥራዎች የመንግሥት ገንዘብ ወጪ እንዳይደረግ ጠንካራ አቋም ነበራቸው። በዚህ ጉዳይ ምክንያት ከንጉስ ነገሥቱ ጋር ጭምር አለመግባባት ውስጥ ይገቡ እንደነበር በታሪክ ተጽፏል።

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ለረጅም ዓመታት በልዩ ልዩ መንግሥታዊ ኃላፊነቶች ያገለገሉበት የቀዳማዊ ኃይለሥላሴ መንግሥት እስከወደቀበት ጊዜ ድረስ ከነበሯቸው መደበኛ የሥራ ኃላፊነቶች በተጨማሪ የንጉሥ ነገሥቱን መልዕክት በመያዝ፣ ልዩ ልዩ ስምምነቶችን ለመፈራረም ወደ በርካታ አገራት ተጉዘው የተሰጧቸውን ተልኮዎች ፈፀመዋል። በመጨረሻዎቹ ዓመታት የዘውድ አማካሪ እንዲሁም የብሔራዊ መርሐ ልሳን ፕሬዝዳንት ሆነውም ሠርተዋል።

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል በተለያዩ መንግሥታዊ ኃላፊነቶች ላይ ሆነው ለረጅም ዓመታት ከማገልገላቸውና ለአገር እድገት አስተዋፅዖ ከማበርከታቸው በተጨማሪ ጎላ ብሎ የሚጠቀሱላቸው አበርክቶ በሥነ-ጽሑፉ ዘርፍ ያከናወኑት ተግባር ነው። እኚህ ታላቅ የሥነ ጽሑፍ ሰው በታሪክና ባህል፣ በትምህርተ ጥበባት እና በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ያተኮሩ ከአሥራ አምስት በላይ (ያልታተሙትን ሳይጨምር) መጻሕፍትን አበርክተዋል። በተለይ «ዝክረ ነገር» የተባለው መጽሐፋቸው በብዙ ጸሐፍትና አንባቢያን አንደበት ተደጋግመው ከሚጠቀሱት ሥራዎቻቸው መካከል ዋነኛው ነው። ይህ መጽሐፍ በታሪክ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠውና አጠቃላይን የኢትዮጵያን ሕዝብ ኢኮኖሚያዊ፣ ማኅበራዊና ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ የሚዘክር/የሚዳስስ ነው። መጽሐፉ በርካታ መረጃዎች የታጨቁበት መዝገብ በመሆኑ ታሪካዊ ማስረጃዎችን ለማመሳከር የተገፈ ነው። ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ይህን መጽሐፍ ለማዘጋጀት ያነሳሳቸውን ዋነኛ ምክንያት ሲገልፁ፦

«... ጊዜ ያሻሻለው አዲስና ጠቃሚ የሆነ የሥልጣኔ ሥራ እንዲሰፋፋ የዘመኑንም እርምጃ መከተል የሚገባ ቢሆንም ስርና መሰረቱን፣ ያለውን ያገርን ልምድና ጠባይ በጭራሽ መተውና መልቀቅ የዝክረ ነገሩን መርሳት ለሰው ልጅ የተገባ ተግባር ሆኖ ይታይም። ምን ጊዜም ቢሆን ማንኛውም ነገር ከታየና ከታወቀ በኋላ ሰዓት ሲያልፍ ጎበኝ ከመባል አይቀርም። ነገር ግን የታሪክ ሰንሰለት በመሆኑ ማንም ሰው ያለበትን ዘመንና ያለፈውን ሁኔታ ለማስተያየት ብሬጫና ጉድለቱንም ለማመዘን ጎበኝ ማወቅ አለበት። ስለዚህም ለአገር አስተዳደር በየጊዜው የሚሠራው ሕግና ደንብ ትዕዛዝና ማንኛውም ይህን የመሰለው ሁሉ እየተጠራቀመና እየተዘጋጀ ለመጪው ትውልድ መተላለፍ ይገባል። እንዲህ ሳይሆን ቀርቶ ያለፈው እየተረፈ ሳይሰበሰብና ሳይከማች የጊዜውን ብቻ በመከተል ወደ ፊት ለመራመድ የተፈለገ እንደሆነ ግን ማስረጃው መሰረት ያልያዘ፣ አንድነት ያጣና የተበተነ ከመሆን ይደርሳል ...»

«ጥበብ ገራህት» እና «ብዕል ገራህት» የተሰኙት መጽሐፎቻቸው ደግሞ በእርሻ ሥራ ላይ ያተኮሩና ለሥራውም መማሪያ እንዲሆኑ አስበው ያዘጋጁቸው ሥራዎች ናቸው። በአጠቃላይ ከብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ መጻሕፍት (ያልታተሙትን ጨምሮ) መካከል፦

- ሀ). ታሪክና ባህል
- 1. ዝክረ ነገር
- 2. የአባቶች ቅርስ
- 3. እንቅልፍ ለምኔ
- 4. አማርኛ ቅኔ ነጠላ
- 5. አማርኛ ቅኔ ከነመፍቻው
- 6. ስለ ኢትዮጵያ የመሬት ሥራ አስተዳደርና ግብር
- 7. ያገር ባህል (ቡልጋ)
- 8. ባለን እንወቅበት
- 9. የቀድሞው ዘመን ጨዋ ኢትዮጵያዊ ጠባይና ባህል
- 10. ቼ በለው
- 11. ጎልቱ ትውልድ ዘንጉሥ ሳህሊሥላሴ
- 12. የኛም አሉ እንወቃቸው
- ለ). ትምህርተ ጥበባት
- 1. ጥበብ ገራህት
- 2. ብዕል ገራህት
- ሐ). መንፈሳዊ
- 1. ፅዕብ ድንቅ

- 2. ስም ከመቃብር በላይ
- 3. ሰዋስወ ሰማይ ... ይጠቀሳሉ።

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ የኢትዮጵያ ታሪክና ባህል ተጠብቆ እንዲቆይ ለማድረግ አስተማሪ የሆኑ መጻሕፍትን ከመጻፍ ባሻገር ቅርሶችን (በተለይ የጽሑፍ) ስብስቦ በመንከባከብ ረገድ በገንዘብ የማይተመን ትልቅ ሥራ ሠርተዋል። ለዚህ አስተዋፅዖቻቸውና አርዳኝነታቸውም በ1958 ዓ.ም የቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ሽልማት ድርጅት ሥነ-ጽሑፍ ሽልማት ተሸላሚ ለመሆን በቅተዋል። የ«ብላቴን ጌታ» ማዕረግም ተሰጥቷቸዋል። በወቅቱ ታትሞ የነበረው የሽልማት ድርጅቱ መጽሔትም እንዲህ ሲል አትቶ ነበር፦

«... ከቡርነታቸው የሰበሰቡባቸውን ቅኔዎች በዓይነቱና በአግባቡ በማስቀመጥ በቃል በአጭሩ የሚነገሩትን ተረቶች ሲወርድ ሲዋረድ የቆየውን የቤተ-ክህነትና የቤተ-መንግሥት ስርዓት ለዛ ባለው የአማርኛ ድርሰት በማቅረብ ቋሚ ሥራ በመሥራታቸው የቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ሽልማት ድርጅት ሰባት ሺህ ብር ከወርቅ ሜዳሊያና ዲፕሎማ ጋር ይሰጣቸዋል ...»

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ በሽልማት ሥነ-ስርዓቱ ላይ ባደረጉት ንግግር እንዲህ ብለው ነበር። «... አዲሱ ትውልድ የውጭ አገር ሥልጣኔና ቋንቋ በሰፊው የሚከታተልበት ጊዜ ከጥንታዊ አባቶች የተላለፈውና የሚነገረው ሁሉ በጽሑፍ ሆኖ ካልቆየ ከአገሩ መሰረታዊ ባሕል ተለያይቶ የሚቀር መሆኑን ማስቡ መንፈስን ከብርቱ ጭንቀት ላይ የሚጥል ነበር ... በጥናት በኩልም አገራችን ግራና ቀኝ ሲሄዱ የማይደናቅፍ ሰፊ መስክ ስላለ በማንኛውም ረገድ ጥልቅ ምርመራ እያደረጉ ቅርሶቻችንና ባሕሎቻችንን ለእኛም ሆነ ለሌሎች ማስተዋወቅ ጠቃሚ እንደሆነ ግልፅ ነው። ስለዚህ ወጣቶች እኛም አለን እውቁልን የሚለውን ዓላማ በመከተል ተግተው መሥራት ይኖርባቸዋል ...»

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ የኢትዮጵያ ታሪክ በጥልቀት እንዲመረመርና እንዲጠና ያላሰለሰ ጥረት አድርገዋል። የታሪክ መጻሕፍትን ከመጻፍ ባሻገር ራሱን የቻለ የታሪክ ጥናትና ምርምር ማዕከል እንዲቋቋም በገንዘባቸውና በእውቀታቸው ከፍተኛ ድጋፍ አድርገዋል። ወጣቶች የአገራቸውን ታሪክ አውቀው ነገን የተሻለ ማድረግ እንደሚኖርባቸው ተደጋጋሚ ምክሮችን ለግሰዋል። በአንድ ወቅትም «እኛ ኢትዮጵያውያን አገራችን ጥንታዊት መሆኗን ሥልጣኔም በመሻት አዋቂዎችና አስተዋዮች አባቶቻችን በብዙ የደከሙ መሆናቸውን በመገንዘብ ላገራችን ወጣቶችም ሆነ ወይም ለውጭ አገር ሰዎች እውነተኛውንና ምስክርም ሊሆን የሚገባውን ሁሉ እየሰበሰብን ማዘጋጀትና ለመጭውም ትውልድ እንዲተላለፍ ማድረግ አለብን» በማለት ተናግረው ነበር።

ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል በተለያዩ መስኮች ላበረከቷቸው ዘመን አይሸፈ አስተዋጽዖቻቸው ብዙ ሽልማቶችን አግኝተዋል። በርካታ የታሪክ ባለሙያዎችና የሕትመት ውጤቶችም ምስጋናና ውዳሴ ቸረቀቸዋል። በአገር ውስጥ የቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ሽልማት ድርጅት ሥነ-ጽሑፍ ሽልማትንና የኢትዮጵያን የክብር የኮከብ ኔሻንን ጨምሮ በርካታ ሽልማቶችን አግኝተዋል። የዩጎዝላቪያን፣ የግሪክ፣ የጀርመንንና የቼካኮሎቫኪያን የክብር ኔሻን ሽልማቶችንም ተቀብለዋል። ከመደበኛ መንግሥታዊ ኃላፊነቶቻቸው በተጓዳኝ ከ40 በላይ ለሚሆኑ ተቋማት የቦርድ አባልና ፕሬዝዳንት በመሆን አገልግለዋል። ዘመናቸውን ያለ ምንም ዕረፍትና የጊዜ ብክነት በጥንቃቄ የተጠቀሙ ሰው ናቸው። የሠሩትን ያህል ያልተዘመረላቸው መሆናቸው ግን አይካድም።

በ1967 ዓ.ም መንበረ መንግሥቱን የጨበጠው ቡድን (ደርግ) የንጉሥ ነገሥቱን መንግሥት ባለሥልጣናት በቁጥጥር ስር ሲያውል ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀልም ታሰሩ። በእስር ላይ ሳሉ ባጋጠማቸው ሕመም በ1971 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። ስርዓተ ቀብራቸውም በአዲስ አበባ የካ ሚካኤል ቤተ-ክርስቲያን ተፈፅሟል። ብላቴን ጌታ ማኅተመሥላሴ ወልደመስቀል በ1915 ዓ.ም በሕግ ካገቧቸው ባለቤታቸው ወይዘሮ አምሳለወርቅ ከፈተው 11 ልጆችን አፍርተዋል።

ስፖርት

ብሄራዊ ቡድኑ ድጋፍ ያስፈልገዋል

ብርሃን ፈይሳ

ኮትዲቯር በታሪክ ለሁለተኛ ጊዜ አዘጋጅ የሆነችበት የአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ለግንባታው ይካሄዳል። ይህን ተከትሎም የአፍሪካ አግር ኳስ ኮንፌዴሬሽን(ካፍ) የዚህን የ34ኛውን የአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ለማግኘት ጨዋታ የምድብ ድልድሉን በቅርቡ ይፋ አድርጓል።

የኢትዮጵያ ብሄራዊ ቡድን ዋና ስራዎች ወ-ቤቱ አባት፤

ኢትዮጵያም በምድብ አራት ከግብጽ፣ ማላዊ እና ጊኒ ጋር መደልደል ይታወቃል። የኢትዮጵያ ብሄራዊ ቡድን (ዋሊያዎቹ) ዋና አሰጣጥኛ ወ-ቤቱ አባት በዚህ ዙሪያ ከኢትዮጵያ አግር ኳስ ፌዴሬሽን ድረ-ገጽ ጋር ባደረጉት ቆይታ በቅድሚያ ድልድሉን እንዴት አገኙት የሚል ጥያቄ ቀርቦላቸው በሰጡት ምላሽ ኢትዮጵያ የተካተተችበት ድልድል ጠንካራ ቡድኖች ያሉበት መሆኑን አስታውቀዋል።

አሰጣጥኛ ግብጽ በካሜሮን የአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን መሆኑን ተፋላሚ የነበረች እንዲሁም በውድድሩም ትልቅ ታሪክ አላት ሲሉ ጠቅሰው፤ ከሁለተኛው አገር ጊኒ ጋር የቀደመ ታሪክ ቢኖረንም በወቅታዊ አቋሚ በአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን 16 ውስጥ መግባት ችላለች፤ ማላዊም በተመሳሳይ። ስለዚህም ምድቡ ጠንካራ የሚባል ነው ሲሉ አብራርተዋል።

አሰጣጥኛ እንዳሉት፤ ብሄራዊ ቡድኑን እየመሩ ከማላዊ ጋር ከዚህ ቀደም በወዳጅነት ጨዋታ የተገናኙ ሲሆን፤ በአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን አቋሚ ላይም ለመመልከት ችለዋል። በአንጻሩ ከግብጽ እና ከጊኒ ብሄራዊ ቡድኖች ጋር የመገናኛት እድሉን አላገኙም። በመሆኑም ከሌሎች ጨዋታዎች በመነሳት ያላቸው ምልክታት ጊኒ በጋምቢያ ተሸንፋ ከአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ውጪ እስከምትሆን

ድረስ ጥሩ ቡድን እንደነበራት ታዘበዋል። ብሄራዊ ቡድኑ ከግብጽ ጋር ለበርካታ ጊዜያት ተገናኝቷል ያሉት አሰጣጥኛ ወ-ቤቱ፤ ከሁለተኛው የአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ወዲህ መልካም ታሪክ እንደሌለ ተናግረዋል። በብሄራዊ ቡድን ደረጃ ከግብጽ ጋር መጫወት ትልቅ ፈተና መሆኑን ገልጸዋል፤ «ከግብጽ ጋር የሚያያዙ በርካታ ጉዳዮች ቢኖሩም እርሱን ወደ ጎን ትተን ኳሱ ላይ ትኩረት እናደርጋለን» ብለዋል። በመልሱ ጨዋታ ሜዳችን ቢፈቀድና ተመልካች ስታዲየም እንዲገባ ቢደረግ የተሻለ ውጤት ለማስመዘገብ እንደሚቻልም አመለከተዋል። ተጋጣሚ ቡድኖች ይህንን ይምሰሉ እንጂ የአሰጣጥ

ወደማድረግ ይገባሉ። የቡድኑ አባላት ከሌላ ውድድር መምጣታቸው ትልቅ ጠቀሜታ እንዳለውም ነው የገለጹት። ከተለያዩ የሥልጠና እና የአጠቃላይ ሁኔታ የተወጣጡትን ተጫዋቾች በረጅም ጊዜ ቆይታ ወደ ቡድኑ እና የሁብረት ስሜት እንዲገቡ ለማስቻል እንደሚሰሩ አስታውቀዋል።

እንደ አሳቸው ገለጻ፤ ቡድኖቻቸው ከአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን መልስ ከኮሞሮስ ብሄራዊ ቡድን ጋር በቅርቡ የማግኘት ጨዋታ አከናውኗል። በወቅታዊ አቋሚ የተሻለ ከሆነው የኮሞሮስ ቡድን ጋር ከሜዳ ውጪ በተደረገው ጨዋታም መልካም ነገሮች ታይተዋል። በቡድኑ ስብስብ ውስጥ አዳዲስ ተጫዋቾችን በማካተትም ተስፋ ለማየት ተችሏል።

በቀጣይም በአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ለመሆን የሚያስችል ጥረት እንደሚያደርጉም አሰጣጥኛ ይገልጻሉ። ያሉበት ምድብ ጠንካራ ቢሆንም በርካታ የአፍሪካ አገራት ከሜዳ እጥረትና ተያያዥ ጉዳዮች ጋር በተያያዘ ከልክላ እንደተጣለባቸውም ጠቁመዋል። ከእነዚህ መካከል ኢትዮጵያ አንዷ መሆኗን ጠቅሰው፤ የአግር ኳስ ፌዴሬሽን ጥረት አድርጎ ኢትዮጵያ በሜዳዋ መጫወት ከቻለች በማጣሪያው ቆይተው የውድድሩ ተካፋይ ለመሆን አተኩረው አንደሚሠሩም አመለከተዋል።

ብሄራዊ ቡድን ሲባል ከፊት ያለው ታላቁ አካል ነው ያሉት አሰጣጥኛ፤ የሚወከለው ጥቂት ቁጥር ባላቸው ባለሙያዎች ይሁን እንጂ የመላው ኢትዮጵያ ነው ብለዋል። ብሄራዊ ቡድኑ ከመንግስት፤ ከስፖርት ባለሙያዎች እንዲሁም ከስፖርት ቤተሰብ ሰፊ ድጋፍ እንደሚፈልግም አስታውቀው፤ በቡድኑም በኩል ከየትኛውም አካል ለሚሰጥ አስተያየት ዝግጁ መሆኑን አረጋግጠዋል። እነዚህ አካላት በመተባበር ለአፍሪካ ብሄራዊ ቡድን ተሳትፎ እውን መሆን እንዲሰሩም አሰጣጥኛ ወ-ቤቱ አባት ጥሪ አቅርበዋል።

የጠፋ የሙያና የሥራ ፍቃድ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀትን ማሳወቅ ማስታወቂያ
አቶ አብዱልጃሊል ቃዲ ዳሎ የሙያ ምዝገባ እና የሥራ ፍቃድ ምስክር ወረቀት የጠፋባቸው መሆኑን ባመለከቱት መሠረት የአጋርፋ ወረዳ ፖሊስ መምሪያ በደብዳቤ ቁጥር 2092/07/14 በቀን 26/07/2014 በተጻፈው ከአሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ጤና ጥበቃ ቢሮ በቀን 15/07/2001 ዓ.ም የወሰዱት የሙያ ምዝገባና የሥራ ፍቃድ ምስክር ወረቀት ጁኒየር ሜዲካል ላብራቶሪ ቴክኒሻን (JUNIOR MEDICAL LABORATORY TECHNICIAN) በምዝገባ ቁጥር JMLT= 433/2001 HPL= 123 የነበረው የምስክር ወረቀት የጠፋ መሆኑን አሳውቆናል። ስለዚህ የባለሙያውን የሙያ እና የሥራ ፍቃድ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አግኝቶቻቸው በአዳ ይገኛቸዋል። የሚል ተቃዋሚ ካለ እስከ 15 ቀን ድረስ ይዞ ይቅረብ። ባይቀርብ በምትኩ ተለዋጭ የምስክር ወረቀት የምንሰጣቸው መሆኑን አናሳውቃለን።
በቅርጫዎ ጤና ቢሮ የጤናና የጤና ነክ አገልግሎቶችና ምርቶች ጥራት ቁጥጥር ወሳኝ የሥራ ሂደት

የጠፋ የሙያና የሥራ ፍቃድ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀትን ማሳወቅ ማስታወቂያ
አቶ አሙር ሰዋሊህ አማን የሙያ ምዝገባ እና የሥራ ፍቃድ ምስክር ወረቀት የጠፋባቸው መሆኑን ባመለከቱት መሠረት የነገር ወረዳ ፖሊስ መምሪያ በደብዳቤ ቁጥር 514/23/2014 በቀን 14/04/2014 በተጻፈው ከአሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ጤና ጥበቃ ቢሮ በቀን 27/03/2005 ዓ.ም የወሰዱት የሙያ ምዝገባና የሥራ ፍቃድ ምስክር ወረቀት ጁኒየር ክሊኒካል ነርስ (JUNIOR CLINICAL NURSE) በምዝገባ ቁጥር JCN= 13845/2005 HPL= 314 የነበረው የምስክር ወረቀት የጠፋ መሆኑን አሳውቆናል። ስለዚህ የባለሙያውን የሙያ እና የሥራ ፍቃድ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አግኝቶቻቸው በአዳ ይገኛቸዋል። የሚል ተቃዋሚ ካለ እስከ 15 ቀን ድረስ ይዞ ይቅረብ። ባይቀርብ በምትኩ ተለዋጭ የምስክር ወረቀት የምንሰጣቸው መሆኑን አናሳውቃለን።
በቅርጫዎ ጤና ቢሮ የጤናና የጤና ነክ አገልግሎቶችና ምርቶች ጥራት ቁጥጥር ወሳኝ የሥራ ሂደት

አሮሚያ ክልል

የባለንብረት ስም አቶ አብደላ መሀመድ የተሸከረው አይነት አይሱዙ፤ የሰሌዳ ቁጥር 3-49498 እር፣ የሻንሲ ቁጥር JAAKP34HG7P36014፣ ሞዴል NPR65N፣ የሞተር ቁጥር 4HGI-544523፣ የሲብራ ቁጥር 0256412 የሆነው የሰሌዳ ቁጥሩ - ጠፋቸውበት ሲሉ በቀን 10/08/2014 አሳውቀውናል። ስለዚህ የሰሌዳ ቁጥሩን ወድቆ ያገኘ ወይም በሌላ ምክንያት ይገለጹ የሚል ካለ ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በአሰራ አምስት (15) ቀን ውስጥ ለመሰሪያ ቤታችን ሪፖርት ካላደረገ ለባለ ንብረቱ ምትክ የሰሌዳ ቁጥር የሚሰጠው መሆኑን እንገልጻለን።
በቅርጫዎ ክልላዊ መንግስት መስተዳድር የሰበታ ከተማ ትራንስፖርት ባለስልጣን

አዲስ አበባ አስተዳደር

የባለንብረት ስም ጌታእንዳለ በየገ ደማ የሰሌዳ ቁጥር እለ 03-01-B02722 የተሸከረው አይነት አውቶሞቢል የሻንሲ ቁጥር SCPI0-0402369 ሞዴል UA-SCPI0-AHPNK የሞተር ቁጥር ISZ-1023927 የሲብራ ቁጥር 218391 ከላይ የተጠቀሰው የተሸከረው ባለንብረት የተሸከረው ሰሌዳ ጠፋቸው በቀን 11/8/2014 አመልክተዋል። ከላይ የተጠቀሰው የተሸከረው ባለንብረት የተሸከረው ሰሌዳ ጠፋቸው በቀን 11/8/2014 ዓ.ም. አመልክተዋል። ሠላዳውን ወድቆ፣ ተሠርቆ ወይም በሌላ ተሸከርካሪ ላይ ተለጥፎ ያገኘ ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በ15 ቀን ውስጥ የፍ/ቤት ማሳገጃ ትዕዛዝ እንዲያቀርቡ እያስታወቁን፤ ይህ ባይሆን ግን ለአመልካች ተለዋጭ ሠላዳ የምንሰጥ መሆኑን እንገልጻለን።
በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሸከርካሪና የተሸከርካሪ ፈቃድና ቁጥጥር ባለስልጣን የገንቢ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት

የንግድ ምልክት ባለቤት የስም ስውጥ ማስታወቂያ
Dow AgroSciences LLC. (ዶ አግሮሳየንስስ ኤልኤልሲ) አድራሻው፡ 9330 Zionsville Road IN 46268, USA የሆነ ከዚህ በታች የሰፈረው የንግድ ምልክት በኢትዮጵያ ብቸኛ ባለቤትና ተጠቃሚ መሆኑ ከዚህ በታች በተመለከተው ማስታወቂያ ተገልጾ ይገኛል።
በኢትዮጵያ የተመዘገበ የንግድ ምልክት ዝርዝር

ንግድ ምልክት	የማመልከቻ ቁጥር	የማስታወቂያዎቹ ቁጥርና ቀን	
STRONGAM	FTM/6869	ኢትዮጵያን ሄራልድ	አዲስ ዘመን
		-----	Vol LXXIX - No 277-07/10/2012

የንግድ ምልክቱ የሚውለው ከፍ ብለው በተዘረዘሩት ማስታወቂያዎች ላይ ለተጠቀሱት ዕቃዎች ሲሆን ንግድ ምልክቱ በማስታወቂያዎቹ ላይ ይገኛል። ባለቤቱ ስሙን ወደ Corteva Agriscience LLC. (ከርቴቫ አግሪሳይንስ ኤልኤልሲ) የለወጠ ሲሆን ይህም በኢትዮጵያ አገራዊ ንብረት ጽ/ቤት በተመዘገበ የስም ስውጥ ስርተፊኬት ተረጋግጧል። ስለሆነም ማንኛውም ግለሰብ ወይም የህግ ሰውነት ያለው ተቋም ካለባለቤቱ ፍቃድ ውጪ በዚህ ምልክት በሚጠቀም ወይም አስመስሎ በሚሰራ ላይ በህግ ከስ ይመሰረትበታል።
የኢትዮጵያ ስም ስውጥ ንብረት ባለስልጣን
ADDIS ZEMEN VOI. LXXXI No. 229 - 19/8/2014 (27/4/2022)

የንግድ ምልክት እድሳት ማስታወቂያ

- የንግድ ምልክት ባለቤት ስም- ሞዘቮልድ ሬድሪ ኤኤስ (Mosvold Rederi AS.) አድራሻ:- Gåseholmen Brygge, 4552 FARSUND, Norway.
- የማመልከቻ ቁጥር:- FTM/6317/15
- የጥበቃ ጊዜው:- ከ 29/01/2022 እስከ 29/01/2029
- የንግድ ምልክት:-

MOSVOLD

- ባለቤቱ የንግድ ምልክቱን የሚጠቀምበት በአዲስ ዘመን ጋዜጣ በቀን 6/1/2008 ዓ.ም በ Vol LXXV No. 006 በወጣው ማስታወቂያ ላይ ለተዘረዘሩት ዕቃዎችና አገልግሎቶች ነው።
- ይህ የንግድ ምልክት የታደሰ በመሆኑ ማንኛውም ሰው ካለባለቤቱ ፍቃድ ውጭ በዚህ የንግድ ምልክት ከተጠቀመ በኢትዮጵያ ህግ ይጠየቃል።

የኢትዮጵያ ስም ስውጥ ንብረት ባለስልጣን
ADDIS ZEMEN VOI. LXXXI No. 229 - 19/8/2014 (27/4/2022)